

Мікола Бусел, Якуб Лапатка

**ІСПАНСКА-БЕЛАРУСКІ
СЛОЎНІК ДЛЯ ШКОЛЬNIКАЎ**

Лексікаграфічныя крыніцы

Carmen C. de Kempin Verbos españoles, Payot Lausanne, 1999

Іспанско-руssкий словарь под редакцией Ф.В . Кельина, М., 1964

Ногейра Х., Туровер Г.Я. Русско-испанский словарь, М. 1974

Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы пад рэдакцыяй М. Р. Судніка і М.Н. Крыўко, 3-е выданне, Мінск, 2002

Слоўнік беларускай мовы пад рэдакцыяй М. В. Бірылы, Мінск, 1987

Клышка М.К. Слоўнік сіnonімаў і блізказначных слоў, Мінск, 1976

Байкоў М, Некрашэвіч С. Беларуска-расійскі слоўнік, Менск, 1926, факсімільнае выданне, Мінск, 1993

Прадмова

Іспанская мова - адна з раманскіх моваў.

Акрамя іспанскай раманскую моўную сям'ю ўтвараюць яшчэ 10 жывых моваў і іхня дыялекты, а таксама крэольскія мовы з раманамоўнай крыніцай фармавання. Вось гэтыя мовы: аксітанская ці правансальская, галісійская, іспанская, італьянская, каталанская, партугальская, румынская, рэтараманская, сардская і французская. Як прыклад крэольскіх моваў можна падаць гаіцянскую і сейшэльскую (абедзьве маюць крыніцу французскую мову), пап'ямэнта і кавітэнс (іхня крыніца - іспанская мова).

На раманскіх мовах гавораць каля 576 мільёнаў чалавек, з іх на іспанскай болей за 300 мільёнаў чалавек.

Раманскія мовы маюць агульнае паходжанне з народнай лаціні - мовы насельнікаў старажытнарымскай дзяржавы, дакладней, мовы жыхароў Апенінскай паўвыспы.

У III-II ст. ст. да н. Х. Прынайская паўвыспа была заваявана Рымам і новую правінцыю запоўнілі рымскія гандляры, салдаты, сяляне і адміністраторы. Яны і прынеслі з сабою сваю мову, якая паступова выцесніла мясцовую гаворкі, стала пануючай, але пад іх уплывам і сама змянілася.

З-за агульнага паходжання раманскія мовы маюць шмат падобенства як у лексіцы гэтак і ў граматыцы, дапрыкладу:

зямля	іспанская tierra	італьянская terra	партугальская terra	французская terre
надзеіны	seguro	sicuro	seguro	sûr
бачыць	ver	vedere	ver	voir

Таму, ведаючы якую-небудзь адну раманскую мову, можна даволі лёгка навучыцца чытаць, а пры невялікай трэніроўцы і гаварыць, на іншай раманскай мове.

Іспанская мова, як самастойная мова, сформавалася на памежжы IX-X ст. ст. у Касцілі. Менавіта таму другая назва гэтай мовы касцільская (castellano). З ростам уплыву Касціліі пашыраўся і мацнеў уплыв касцільской мовы, ажно пакуль яна не распаўсюдзілася амаль на ўсю Іспанію.

У 1492 годзе выйшла ў свет першая граматыка іспанскай мовы, напісаная выдатным лінгвістам Антоніё Нэбріхам (Antonio Nebrija).

У тым жа самым 1492 годзе Хрыстафор Калумб (Cristóbal Colón) адкрыў Новы Свет, які пазней атрымаў назуву Амерыка.

У Новы Свет патрапіла мноства іспанцаў. Так іспанская мова апынулася на новаадкрытым кантыненце. Зараз гэта афіцыйная мова ці адна з афіцыйных моваў 17 дзяржаў Лацінскай Амерыкі.

Значны пласт (болей за 20 мільёнаў чалавек) іспанамоўнага насельніцтва жыве ў ЗША і ягоная колькасць стала павелічаецца. У гэтай краіне іспанская мова трывала тримае першае месца між іншых замежных моваў, што вывучаюцца ў навучальных установах.

Іспанская мова - адна з пяці афіцыйных моваў ААН.

Іспанская мова мае два роды- мужчынскі і жаночы, не мае скланення назоўнікаў і прыметнікаў (за выключэннем рэшткаў скланення займеннікаў). Прыметнікі амаль заўсёды стаяць пасля назоўніка. У іспаскай мове няма катэгорый закончанага і незакончанага трывання, гэта кампенсуецца за кошт вельмі разывітай сістэмы часоў і спраўжэння. Лексіка ў іспанскай мовы цягам стагоддзяў пабагацела пазычанымі ў арабскай, англійскай, італьянскай, французскай моў словамі, а таксама словамі з індзейскіх і іншых моў.

На іспанскай мове створана надзвычай багатая мастацкая, гістарычнай, навуковая літаратура як у самой Іспаніі, гэтак і ў краінах Латынскай Амерыкі.

Іспанскі правапіс просты і лагічны.

Іспансскую мову варта вывучаць і ведаць.

На што ж здатны гэты невялічкі слоўнічак?

Найперш ён будзе добрым дапаможнікам пры пачатковым вывучэнні іспанскай мовы.

Па-другое, ён дасць магчымасць прачытаць і зразумець змест не надта мудрагелістага іспанскага тэксту. Па-трэцяе, веданне лексікі слоўніка практычна забяспечыць

звычайныя патрэбы вусных зносін з іспанамоўным суразмоўнікам. А што болей трэба, як зразумець і быць зразуметым?

Шчаслівай вандроўкі ў свет іспанскай мовы!

Aյтары

Іспанскі алфавіт.

Літара	Назва	Перадае гук	Літара	Назва	Перадае гук
Aa	а	а	Ññ	еñe	ннь
Bb	be	б, в	Oo	о	о
Cc	ce	q, к	Pp	ре	п
Dd	de	д	Qq	ku	к
Ee	e	э	Rr	ere	р
Ff	efe	ф	Ss	ese	с
Gg	ge	г, х	Tt	te	т
Hh	hache	-	Uu	u	у
Ii	i	i	Vv	ve/uve	в, б
Jj	jota	х	Ww	ve/uve doble	ў, г
Kk	ka	к	Xx	equis	кс
Ll	ele	л	Yy	i griega	і, й
Mm	eme	м	Zz	ceda	q
Nn	ene	н			

Заўвага:

Літары С і Z перадаюць міжзубны гук [q], якога няма ў беларускай мове, (такі гук у нашай мове ёсць спарадычна: гэта шапляльвае “с”; у нас гэта дэфектны гук), але ёсць у англійскай, грэцкай ды іншых мовах. У лацінскім напісанні перадаецца звычайна літарамі th, гучыць як у англійскім слове thin.

Спалучэнне ll, як і спалучэнне ch, зараз не з'яўляюцца самастойнымі літарамі і пры пераносе падзяляюцца.

Літары В і V практычна абазначаюць адзін гук.

Літара Н ніякага гуку не перадае.

Літары W і K выкарыстоўваюцца толькі ў іншамоўных словаах. Літара w перадае гук [ў], літара k - гук [k] whisky [ўіскі].

Чытанне некаторых складоў.

1. Літара “с” перадае два гуки: у складах са, со, си яна вымаўляецца як “к”: casa, como, cuna адпаведна вымаўляюцца як “каса”, “комо”, “куна”. Гэты ж гук яна перадае перад зычнымі: claro [кларо]

Склады се, сі вымаўляюцца як [qE, qI], -сена [дена], cine [цинэ].

Склады [кэ, кі] перадаюцца як que, qui: que [кэ], quiso [кісо].

Спалучэнне літар “с” і “h” - ch вымаўляецца як “ч”: chico [чіко]

2. ga, go, gu вымаўляюцца як [га, го, гу] gama [гама], goma [гома], gula [гула].

ge, gi вымаўляюцца як [хэ], [xi] gema [хэма], giro [хіро].

Склады [гэ], [гі] перадаюцца як gue, gui:gueita [гэрра], guitarra [гітарра].

Дзве кропкі над літарай “u” у складах gue, gui абазначаюць вымаўленне гука “и”, averigüe [авэрігүэ]

3. Спалучэнне літар “mn” вымаўляецца як [н]: alumno [алуно]

4. Літара “n” перад губнымі b, f, m, p, v перадае гук “м”: un poco [ум поко], enfermo [эмфэрмо], un beso [ум бэсо].

5. На стыках словаў канцавое “s” перад наступным пачатковым “t” ператвараецца ў [p] las rosas [ла просас].

6. У рэдкіх выпадках канцовая с, ch вымаўляюцца як [к]: Samaranch [самаранк].

7. Таксама рэдкае канцавое “m” вымаўляецца як [н]: album [альбун].

8. Націск у іспанскіх словаах звычайна падае на другі склад ад канца, калі слова канчаецца на галосную і літары n ды s. Пры адхіленні ад гэтага правіла націск пазначаецца графічна, але не ў неазначальнай форме дзеясловаў. Pagan, deberes, precioso, - у гэтых словаах націск падае на другі склад ад канца.

Apagón, revés, reinó, remover – у гэтых словаах націск падае на апошні склад.

Regímenes, característico- у гэтых словаах націск падае на трэці склад ад канца.

Як карыстацца слоўнікам.

Словы ў слоўніку размешчаны ў алфавітным парадку. Дзеля зручнасці зваротныя дзеясловы пададзены адразу пасля незваротных: *basar* *vt* засноўваць, грунтуваць; *basarse* засноўвацца, грунтавацца.

Унутры рэестравага артыкулу рэестравае слова пазначаецца першай літарай
besar *vt* цалаваць; *b.se* г.зн. *besarse* цалавацца

Факультатыўныя варыянты падаюцца праз нахільную рысу.

comenzar ... рас/пачынаць г.зн. “распачынаць” альбо “пачынаць”

Амонімы падаюцца ў розных рэестравых артыкулах і пазначаны рымскімі лічбамі
amanecer I світанне...
amanecer II світаць...

Розныя часціны мовы падаюцца пасля арабскіх лічбаў; сіонімы адасабляюцца коскамі; розныя значэнні-коскаю з крапкою.

liquido 1. *adj* вадкі; 2. *m* вадкасць

fantastico *adj* фантастычны, уяўны; чароўны

Калі іспанскае слова самастойна не ўжываецца альбо не паддаецца перакладу яно падаецца пасля двухкроп’я:
repente *m*: de г. раптоўна, неспадзявана

Пры словах, што церпяць у якіх-небудзь сваіх формах арфаграфічныя змены гэтыя змены падаюцца.

lapiz (*pl* *lapes*) *m* г.зн., у мн. л. слова мае форму *lápices*

jugar (ue; g/gu) *1vt* г.зн. што ў пэўных формах “и” пераходзіць у “и”, а для захавання гука “г” з’яўляецца напісанне “гу”

У прыкладах рэестравае слова пазначаецца першай літарай *mayor*; *m.es* = *mayores* дарослыя.

Аднаскладовыя трохлітарныя слова падаюцца без скарачэння: *sed f*: *tengo* *sed* хачу вады.

Прыметнікі падаюцца ў форме м. р. адз. л. У прыкладах у прыметніках, што маюць форму ж. р. гэта звычайна пазначаецца канчаткам “*a*”: *oscuro* *adj* цёмны; незразумелы; *selva o.a* = *selva oscura* цёмны лес (*pra malazrazumelae*).

Пасля кожнага рэестравага слова падаецца ягоная граматычная характарыстыка. Некалькі памет калі слова сведчаць, што яно ўжываецца ў розных граматычных катэгорыях: *arte* *m,f* г.зн., што слова *arte* ўжываецца ў мужчынскім і жаночым родзе.

Пры назоўніках ж. р., што пачынаюцца з націскнай “*a*”, падаецца азнач. і неазнач. артыклі адз. л. *el*, *un*.

Слоўнік мае дадаткі: табліцу асноў няправільных дзеясловаў, спіс лічэнікаў, табліцы спражэння правільных і няправільных дзеясловаў, узор спражэння зваротных дзеясловаў, спіс геаграфічных назваў і некаторых скарачэнняў.

Лічэнікі

Колькасныя лічэнікі							
0	cero			30	treinta	200	doscientos, -as
1	uno	11	once	40	cuarenta	300	trescientos, -as
2	dos	12	doce	50	cincuenta	400	cuatrocientos, -as
3	tres	13	trece	60	sesenta	500	quinientos, -as
4	cuatro	14	catorce	70	setenta	600	seiscientos, -as
5	cinco	15	quince	80	ochenta	700	setecientos, -as
6	seis	16	diez y seis, dieciseis	90	noventa	800	ochocientos, -as
7	siete	17	diez y siete, diecisiete	100	cento	900	novecientos, -as
8	ocho	18	diez y ocho, dieciocho			1000	mil
9	nueve	19	diez y nueve, diecinueve			2000	dos mil
10	diez	20	veinte				

21 *veinte y uno*, *veintiuno*; 22 *veinte y dos*, *veintidós*; 101 *ciento y uno*; 123 *ciento veintitrés*;

2000 *dos mil*; 10.000 *diez mil*; 1.000.000 *un millón*; 1.000.000.000 *mil millones*

2345 *dos mil trescientos cuarenta y cinco*

1/2 *un medio*; 1/3 *un tercio*; 2/3 *dos tercios*; 3/4 *tres cuartas*; 2,3 *dos coma tres*; *dos y tres décimas*; 6,01 *seis coma cero uno*; *seis y una centésima*

Іспанская граматыка разглядае парадкавыя лічэнікі як прыметнікі.

Парадкавыя лічэнікі							
0							
1º	primero	11º	décimo primero	30º	trigésimo	200º	ducentésimo
2º	segundo	12º	décimo segundo	40º	cuadragésimo	300º	tricentésimo

3º	tercero	13º	décimo tercero	50º	quincuagésimo	400º	cuadringentésimo
4º	cuarto	14º	décimo cuarto	60º	sexagésimo	500º	quingentésimo
5º	quinto	15º	décimo quinto	70º	septuagésimo	600º	sexcentésimo
6º	sesto	16º	décimo sexto	80º	octogésimo	700º	septingentésimo
7º	séptimo	17º	décimo séptimo	90º	nonagésimo	800º	octingentésimo
8º	octavo	18º	décimo octavo	100º	centésimo	900º	nonigentésimo
9º	noveno	19º	décimo noveno			1000º	milésimo
10º	décimo	20º	vigésimo				

1º primero, primer 3º tercero, tercer; 11 undécimo; 12 duodécimo; 19º decimonoveno, (-nono) 21º vigesimoprimero, (-primo); 22º vigesimosegundo;

1001º milésimo primero

2000º dos milésimo

10 000º diez milésimo

100 000º cien milésimo

1 000 000º millonésimo

1 000 000 000º mil millonésimo

Формы і асновы дзеясловаў, што не супадаюць з асноваю інфінітыву. Гэтая таблічка карысная для пазнавання інфінітыву пададзеных дзеясловаў па якой-небудзь іхнай форме.

словаформа	дзеяслоў	словаформа	дзеяслоў	словаформа	дзеяслоў
abierto	abrir	hecho, hic-, hiz-	hacer	sep-	saber
anduv-	andar	hub-	haber	sient-, sint-	sentir
cabr-	caber	huel-	oler	son, soy	ser
caig-, cay	caer	iba, id, ido	ir	sup-	saber
cubierto	cubrir	muer-, muerto, mur-	morir	ten, teng-, tendr-, tien-	tener
cup-	caber	oid, oig-, oy-	oir	traig-, traj-, tray-	traer
de, den	dar	pid-	pedir	tuv-	tener
di	decir, dar	podr-	poder	va	ir
dic-, dicho	decir	pon, pondr-, pong-	poner	valg-, valdr-	valer
die-, dies-	dar	pud-, pued-	poder	vaya	ir
dig-, dij-, dir-	decir	puesto, pus-	poner	ve, veia	ir (ve), ver
doy	dar	quep-	caber	ven	ver, venir
duerm-, durm	dormir	querr-, quier-, quis-	querer	voy	ir
era, eras, es	ser	resuelto	resolver	vuelto, vuelv-	volver
escrito	escribir	ri-	reir	yazc-, yazg-	yacer
esté, estoy estuv-	estar	roto	romper	yendo	ir
fu, fuer-, fues-	ser, ir	sabr-	saber	-duj-, -duzc-	producir, etc -ducir:
ha, habr-	haber	sal, saldr-	salir		
hag-, har-	hacer	sea, sed	ser		
haya, he	haber				

Спіс памет

Іспанскія

<i>adj</i>	adjetivo прыметнік	<i>pos</i>	posesivo прыналежны
<i>adv</i>	adverbio прыслоўе	<i>p.p</i>	participio pasado дзеяпрыметнік мінулага часу
<i>conj</i>	conjuncion спражэнне	<i>. prep</i>	preposicion прыназоўнік
<i>dem</i>	demostrativo указальны	<i>pron dem</i>	pronombre demostrativo указальны
<i>exclamat</i>	exclamativo клічны	<i>pron indef</i>	pronombre indefinido няпэўны займеннік
<i>f</i>	género femenino жаночы род	<i>pron interr</i>	pronombre interrogativo пытальны займеннік
<i>impers</i>	impersonal безасабовы	<i>pron neg</i>	pronombre negativo адмоўны займеннік
<i>indef</i>	indefinido неазначальны	<i>pron pers</i>	pronombre personal асабовы займеннік

<i>inf</i>	infinitivo інфінітый	<i>pron pos</i>	pronombre posesivo прыналежны займеннік
<i>interj</i>	interjeccíon выклічнік	<i>pron refl</i>	pronombre reflexivo зваротны займеннік
<i>interrog</i>	interrogativo пытальны	<i>pron rel</i>	pronombre relativo адносны займеннік
<i>irreg</i>	irregular няправільны дзеяслоў	<i>sg</i>	singular адзіночны лік
<i>m</i>	género masculino мужчынскі род	<i>superlativo</i>	найвышэйшая ступень
<i>num</i>	numeral лічэбнік	<i>vi</i>	непераходны дзеяслоў
<i>part</i>	partícula часціца	<i>vt</i>	пераходны дзеяслоў
<i>pl</i>	plural множны лік		

Беларускія

<i>адз</i>	адзіночны лік	<i>мн.л.</i>	множны лік
<i>він</i>	вінавальны склон	<i>м.р.</i>	мужчынскі род
<i>грамат</i>	граматычны тэрмін	<i>наз</i>	назоўнік
<i>дав</i>	давальны склон	<i>н.ф.дз.</i>	неазначальная форма дзеяслова
<i>жс.р.</i>	жаночы род	<i>спарт</i>	спартыўны тэрмін
<i>матэм.</i>	матэматычны тэрмін		

Aa

a prep 1. (з артыклем el утворае форму al); (пры абазначэнні кірунку, месца) у, да, за, на; *ir a Minsk* ехаць у Менск; *estar a la mesa* быць /сядзець за столом; *al sol* на сонцы; 2. (выражасе адносіны, што перадаюцца па беларуску давальным склонам) *doy el lápiz a mi amigo* даю аловак майму сябру; *una carta a María* ліст да Марыі; 3. (выражасе адносіны, што адпавядаюць беларускаму вінавальному склону, калі дапаўненне- асоба ці адушаўлены прадмет) *querer a su hermanito* любіць свайго браціка; 4.(пра час) у, да, а, праз; *a las seis* а шостай гадзіне, у шэсць гадзін; *de tres a cuatro* з трох да чатырох; *a los diez días* праз дзесяць дзён; 5. (пра цану) па, за; *a cien pesetas* па / за сто песет; 6. (афармляе катэгарычны загад) *; a dormir!* спаць!; *; a trabajar!* працаўаць!; 7. (ва ўмоўных сказах) калі, калі б; *a no decirlo tú* калі б не ты сказаў гэта; 8. *al + infinitivo* перакладаецца дзеепрыслоўем альбо даданым сказам акалічнасці часу; *al llegar a Madrid* прыехаўши/ прыезджаючы ў Мадрыд, калі я /ты і г.д. прыехаў у Мадрыд; *al oír esto* пачуўши гэта, чуючы гэта, калі я /ты/ ён і г.д. пачуў гэта; 9. (уваходзіць у склад шматлікіх прыслоўных злучэнняў) *a la derecha* справа, направа; *a la izquierda* злева, налева; *a la española* на іспанскі лад /манер; *al lado* побач; *al fin* урэшце; *a lo largo de* усцяж, уздоўж; *a lo lejos* удалечыні; *al menos* прынамсі; *a menudo* часта; *al principio* спачатку; *a pie* пешшу; *al revés* наадварот; *a tiempo* у час, своечасова; *a veces* часам

abajo *1adv* уніз, унізе; *2interj ;a!* далоў!, прэч!

abandonar *vt* пакідаць; занядбаць

abanico *m* веер, спектр /думак, палітычных плынняў/

abastecer (*zc*) *vt /de/* забяспечваць; даваць

abedul *m* бяроза

abeja *f* пчала

abeto *m* яліна, елка

abierto *1adj* адчынены; адкрыты; шчыры; *2p.p. da abrir*

abnegación *f* самаадданасць

abnegado *adj* самаадданы

abogado *m* адвакат

abonar *vt* выплочваць(гроши), падпісваць (на друк); угнойваць; *a.se* падпісвацца (*на друкаваныя выданні*)

aborigen *1adj* тутэйшы; *2m* тубылец, абарыген

abrazar (*z/c*) *vt* абдымашь, абняць

abrazo *m* абдымак

abrigo *m* паліто; прытулак; сховішча
abril *m* красавік
abrir (*p.p.* abierto) *vt* адчыняць (дзвёры і пад.), разгарнуць (кнігу), расплюскаць вочы
absoluto *adj* поўны, аблалотны
absurdo *1adj* абсурдны, недарэчны; *2m* недарэчнасць, абсурд
abuela *f* бабуля, баба
abuelo *m* дзед, дзядуля; **abuelos** дзяды; дзядуля і бабуля
abundante *adj* бағаты, шматлікі, аквітны
aburrido *adj* сумны, нудны, нецікавы
aburrimiento *m* сум, нуда; прыкрасць, агіднасць
aburrirse сумаваць, нудзіцца
acá *adv* тут; *; ven a!* хадзі сюды!
acabar *1vt* канчаць; *2vi* канчацца; **a. de + inf** (перадае дзеянне, якое толькі штамчылася); **acabamos de cenar** мы толькі што павячэралі
academia *f* акадэмія; вучэльня (у Іспаніі)
acariciar *vt* лашчыць, песціць, гладзіць
acaso *adv* магчыма, выпадкам; **a. tiene Usted...** у Вас часам няма..; **por si** а. на ўсялякі выпадак
accidente *m* здарэнне, няшчасны выпадак; **a. de circulación** дарожная аварыя
acción *f* дзеянне, учынак, акцыя
aceite *m* алей /*i* мінеральны/
aceituna *f* аліўка, масліна
acelerar *vt* паскараць, прыспешваць
aceptar *vt* прымачь; пагаджацца; ухваляць
acerca *f* ходнік, тратуар
acercar (*c/qu*) *vt* набліжаць; **a. se** а набліжацца, падыходзіць да
acerco *1m* сталь; *2adj* сталёвы, сталны
acertar (*ie*) *vt* пацэліць, трапляць; адгадваць; удала зрабіць; трапна сказаць
ácido *1adj* кіслы; *2m* кіслата
aclarar *vt* высвятляць, рабіць зразумелым
acompañado *adj* (*de*) у суправаджэнні (каго-, чаго-н.)
acompañante *m* спадарожны, спадарожнік
acompañar *vt* праводзіць, суправаджаць; акампанаваць
aconsejar *vt* раіць, радзіць, даваць параду
acontecimiento *m* падзея, здарэнне
acordarse (*ue*) (*de*) узгадваць, успамінаць
acortarse меншаць, скарачацца
acostarse (*ue*) класціся; класціся спаць
acostumbrado *adj* звычны, прывычны; **estar a. a** мець звычку, прывыкнуць
acostumbrarse прывыкаць, прызычайвацца
actitud *f* стаўленне, пазіцыя, адносіны
actividad *f* дзеянінасць, актыўнасць; **a.es** мерапрыемствы
activo *adj* дзеяны, актыўны, энергічны
acto *m* акт; дзеянне, учынак; цырымонія; **el a. de inauguración** цырымонія
 адкрыцця; **en el a.** неадкладна, адразу ж, тут жа
actor *m* актор, артыст
actriz (*pl* actrices) *f* акторка, актрыса, артыстка
actual *adj* цяперашні, сучасны, актуальны
actualidad *f* сучаснасць; **en la a.** зараз, у цяперашні момент
actualmente *adv* зараз, цяпер
actuar *vi* дзеянічаць; іграць (*ролю, на сцэне*)
acuático *adj* водны, вадзяны; **deporte a.** водны від спорту
acudir *vi* прыходзіць, з'яўляцца; ісці
acuerdo *m* пагадненне, дамова; **estar de a. con** быць згодным з, быць у адпаведнасці з; *; de a.!* згода!, добра!;
ponerse de a. con дамаўляцца, пагаджацца з
acusación *f* аблінавачанне
acusar *vt* вінаваціць, аблінавачваць
acusativo *m* вінавальны склон
adecuado *adj* адпаведны
adelantar *1vt* рухаць наперад; паскараць; абганяць; выперадзіць; *2vi* мець поспехі; спяшацца; **a.se** выступаць наперад, выхадзіць наперад
adelante *1adv* наперад, паперадзе; *2interj* *; a.!* а) наперад!; б) заходзьце!
adelanto *m* дасягненне, прагрэс
además *1adj* акрамя таго, у дадатак; *2prep. a. de* акрамя /таго, што.../

adiós *1interj* бывай/це!; *2m* развітанне

adjetivo *m* прыметнік

admirable *adj* выдатны, чароўны, цудоўны, дзівосны

admiración *f* захапленне, здзіўленне

admirador *m* чеснік, паклоннік

admirar *vt* захапляцца, дзівіцца

admitir *vt* прымаць /куды-н/, дапускаць, прызнаваць

adonde *adv* дзе, куды

adoptar *vt* ухваляць, прымаць; усынаўляць

adornado *adj* аздоблены, упрыгожаны

adornar *vt* аздабляць, упрыгожваць

adorno *m* аздабленне, упрыгожанне

adquirir (ie) *vt* набываць; *a. fama* набыць вядомасць

aduana *f* мытня

aduanero *1m* мытнік; *2adj* мытны

adulto *1adj* дарослы; *2m* дарослы (*пра чалавека*)

adverbio *m* прыслоўе

adversario *m* праціўнік, супернік

aeródromo *m* аэрадром

aeropuerto *m* аэрапорт

afán *m* прага, палкае памкненне; старанне

afeitar *vt* галіць; *a.se* галіцца

aficionado *1adj* аматарскі; *2m* аматар; *ser a.* а захапляцца *чым-н.,* быць аматарам *чаго-н.*

afilado *adj* востры, навостраны

afilari *vt* вастрыць

afirmación *f* сцверджанне, запэўненне

afirmar *vt* сцвярджаць, запэўніваць; мацаваць, умацоўваць

afirmativo *adj* сцвярджальны; станоўчы

afortunado *adj* шчаслівы, якому паshanцевала

africano *1adj* афрыканскі; *2m* афрыканец

agencia *f* агенцтва; *a. de viajes* бюро падарожжаў, турыстычная кампанія

agilidad *f* спрыт

agitado *adj* неспакойны, усхваляваны

agitarse *vt* хваляваць; махаць (*рукою, сцягам*); варушыць

agosto *m* жнівень

agradable *adj* прыемны

agradecer (zc) *vt* (*de*) дзякаваць

agradecido *adj* удзячны

agrario *adj* аграрны, зямельны

agregar (g/gu) *vt* дадаваць

agrícola *1adj* сельскагаспадарчы; *trabajos a.s* палявыя работы; *2m* землеўладальнік

agricultor *m* земляроб, селянін

agricultura *f* сельская гаспадарка; земляробства, паляводства

agrio *adj* кіслы

agrónomo *m* аграном

agrupar *vt* злучаць, яднаць

agua *f* (el, un) вада; *a. potable* пітная вада; *a. dulce* прэнная вада; *a. mineral* мінеральная вада; *a. de Colonia*

адэкалон

aguardar *vt* чакаць

agudo *adj* востры; пранізлівы; звонкі (*голос*)

aguja *f* іголка; стрэлка (*гадзінніка i пад.*); спічак

agujero *m* дзірка, адтуліна

ahí *adv* тут, сюды, там

ahora *adv* зараз, цяпер; *a. mismo* зараз жа, толькі што; *a. bien* значыцца так; ну, дык вось

aire I *m* паветра, вецер; *al a. libre* на вольным паветры

aire II *m* выгляд, знешнасць

aislado *adj* асобны, адзінокі, ізаляваны

ajedrecista *m, f* шахматыст, -ка

ajedrez *m* шахматы; *jugar al a.* гуляць у шахматы

ajeno *adj* чужы, вольны /ад/

ajo *m* часнок; *un diente de a.* зубок часнаку

al = (a+el) (зліцё прыназоўніка a i артыкуля el) *ir al bosque* ісці ў лес; *al + infinitivo* перадаецца дзеепрыслоўем *ци* даданым сказам: *al ver esto* бачачы гэта *ци* убачыўшы гэта

ala *f*(el, un) крыло; фланг; брыль (*капелюша*)
alarmá *f*(el, un) трывога, хваляванне, непакой
alarmarse непакоіцца, трывожыцца
albañil *m* муляр
alcalde *m* алькальд, войт, бурмістр; стараста (*вясковы*)
alcanzar (z/c) *vt* даганяць; дасягаць; хапаць, быць дастатковым; даставаць, дацягвацца
aldea *f* вёска, сяло
aldeano *adj* вясковы; 2*m* вясковец, жыхар вёскі, селянін
alegrar *vt* радаваць, весяліць; *a.se* радавацца, цешыцца
alegre *adj* вясёлы, радасны
alegemente *adv* весела, радасна
alegría *f* радасць, весялосць
alejarse адыходзіць, аддаляцца
alemán *adj* нямецкі; 2*m* немец; нямецкая мова
aleta *f* плаўнік; *a.s* ласты
álgebra *f*(el, un) алгебра
algo *Ipron. indef* нешта, штосьці, што-нішто, сёе-тое; **dijo a. pero no comprendí** ён нешта сказаў, але я не зразумеў; 2*adv* (*пераф прыметнікам*) трохі, крышку; **estaba a. nervioso** ён трошкі нерваваўся
algodón *m* бавоўна; вата
alguien *prep. indef* нехта, хтосьці, хто-небудзь
algún *adj* (*скаратад* *ad* *alguno*, ужываеца *пераф наз.* *m. p.*) *a. día* калі-небудзь
alguno *adj* які-небудзь, нейкі, некаторы; **algunas veces** часам, калі-нікалі; **no hay motivo a.** няма ніякіх падстаў; **decir algunas palabras** сказаць колькі словаў; 2*pron. indef.* хтосьці, штосьці, хто-небудзь, што-небудзь; **¿ha venido a.? ці прыйшоў хто-небудзь?** *a.s* некаторыя, адны
alimentación *f* харчаванне
alimentar *vt* карміць; сілкаваць; жывіць (*раку*)
alimentario *adj* харчовы
alimento *m* страва, ежа, харчаванне
alisado *adj* гладкі, прычэсаны
aliviar *vt* палягчаць, аблягчаць
alivio *m* палёгка
alma *f*(el, un) душа
almacén *m* магазін, крама; склад; **los Grandes A.es** універмаг
almirante *m* адмірал
almohada *f* падушка
alquilar *vt* наймаць /аддаваць у найм; *a. una habitación* наймаць/ здаваць пакой
alquiler *m* арэнда, пракат; плата за арэнду, кватэрная плата
alrededor *ladv* вакол, навокал, наўкола; прыблізна, каля; *a. de cien personas* каля ста асоб; 2*m pl a.es* ваколіца, наваколле; **en los a.es de** у ваколіцы
alto *adj* высокі; гучны, моцны; высокі (*пра гук*); 2*adv* высока; гучна; *3interj ;a.! стой!*
altura *f* вышыня; вяршыня
alumbrar *vt* асвятляць
alumna *f* вучаніца
alumno *m* вучанъ
alunizaje *m* пасадка на Месяц
alzar (z/c) *vt* узнімаць, падымаць; *a.se* узвышацца, высіцца; узнімацца, паўставаць
(*супраць*)
allá *adv* там, туды; **más a. de** за, далей, па той бок; **más a. del horizonte** там, за даляглядам
allí *adv* там, туды; **de a., desde a.** адтуль; **por a.** там, на тым месцы
ama *f*(el, un) гаспадыня; *a. de casa* хатняя гаспадыня
amanecer I *m* світанне, світанак, досвітак; **al a.** на досвітку, на світанку
amanecer II *impers* світаць, днець, развідняць; **amanece** світае, днене; **amaneció muerto** на досвітку ён быў мёртвы
amante *adj* які любіць; 2*m, f* каханы, каханая
amar *vt* кахаць, любіць, упадабаць
amarillo *adj* жоўты
ambiente *adj* навакольны, акаляючы; **medio a.** навакольны асяродак; 2*m* асяродак, атмасфера
ambulante *adj* вандроўны, перасоўны
amenaza *f* пагроза
amenazar (con) *vt* пагражаць (*чым-н.*)
americano *adj* лацінаамерыканскі; 2*m* лацінаамерыканец
amiga *f* сяброўка; каханка

amigo *1adj* сяброўскі, дружалюбны; *2m* сябар, дружбак
amistad *f* сяброўства, дружба, таварышаванне
amistoso *adj* сяброўскі, прыязны
amo *m* гаспадар
amor *m* каханне; **hacer el a.** займацца каханнем
ampliar *vt* пашыраць, павелічаць
amplio *adj* прасторны, шырокі, вольны
análogo *adj* падобны, адпаведны, аналагічны
anciano *1adj* стары, старадаўні; *2m* стары, стары чалавек
ancho *1adj* шырокі, прасторны; *2m* шырыня; **tres metros de a.** шырынёю трэы метры
andaluz (pl -ces) *1adj* андалузскі; *2m* андалузец, жыхар Андалузіі
andamio *m* рыштаванне; памост
andar *1vi* ісці, хадзіць; працаўцаць (*пра механізм*); **mi reloj anda bien** мой гадзіннік ідзе правільна; *2m* хада; ход (*машины*)
andén *m* перон, платформа
anécdota *f* анекдот; гісторыя; аповяд
ángel *m* анёл
ángulo *m* кут, вугал; **á. recto** прости вугал; **á. obtuso** тупы вугал; **á. agudo** востры вугал
angustia *f* скруха, маркота
angustioso *adj* маркотны, сумны, скрушны
ánima *f* (*el, un*) душа
animación *f* натхненне; ажыўленасць
animado *adj* ажыўлены, бадзёры; жывы, рухавы
animal *1adj* жывёлъны, звярыны; *2m* звер, жывёліна; **a. doméstico** свойская жывёліна
animalista *m, f* анатоміст, -ка (*мастак, што малюе жывёл*)
animar *vt* натхняць, падбадзёрваць; ажыўляць; **a.se** ажыўляцца; натхняцца
ánimo *m* дух, мужнасць; **¡á!**! смялей!
aniversario *m* гадавіна, угодкі
anoche *adv* учора ўвечары, учора ўначы
anochecer I *m* змярканне, надвячорак; **al a.** на змярканні
anochecer II (zc) *impers* змяркацца, вечарэць
anonimato *m* аナンімнасць, невядомасць; **pedir a.** пажадаць застацца неназваным
anónimo *adj* невядомы, безыменны, аナンімны
anotar *vt* запісваць, пазначаць, рабіць нататкі
ansia *f* туга, трывога; прага
antártico *adj* антарктычны
ante *prep* перад; *estaba a. el maestro* ён стаяў перад настаўнікам; **a todo** перад усім **; Belarús a. todo!** Беларусь перад усім!
anteayer *adv* заўчора
antemano: de a. загадзя, зараней
anteojos m pl акуляры
anterior *adj* пярэдні; папярэдні; **el año a.** летасць, леташні год
antes *1adv* раней, даўней; **no lo sabía a.** я не ведаў гэтага раней; **lo a. posible** як мага раней; **cuanto a.** як мага хутчэй, як мага раней; *2prep a. de* першым, раней чым, да таго як; **a. de comer** перад абедам, да таго як паабедаць
antigüedad *f* старажытнасць, аntyчнасць; стаж
antiguo *adj* старажытны, аntyчны, старадаўні; колішні, былы
antorchas *f* паходня; светач
anular *vt* ануляваць, адмяняць
anunciar *vt* абвяшчаць, паведамляць
anuncio *m* абвестка, паведамленне
añadir *vt* дадаваць
año *m* год; **a. lectivo /escolar** навучальны год; **a. luz** светлавы год; **el A. Nuevo** Новы год
apagar (g/gu) *vt* тушиць, выключаць (*святло, рухавік*); заглушаць (*голос*); **a.se** гаснуць, патухаць
aparato *m* аппарат, прылада; **a. de radio** радыёпрымач; **estar al a.** быць ля телефона
aparcar (c/qu) *vt* ставіць на стаянку (*аўтамабіль*)
aparecer (zc) *vi* з'яўляцца, паказвацца
apartamento *m* кватэра
aparte *adv* асобна, убаку; **a. de** апрача, апроч, акрамя
apasionar *vt* захапляць, прыводзіць у захапленне; **a.se** захапіцца
apearse злазіць, спешвацца (*з каня*); вылазіць, злазіць (*з транспарту*)
apellido *m* прозвішча

apenas *adv* ледзь; толькі з цяжкасцю, ледзьве

apertura *f* пачатак, адкрыццё (*спектаклю, выставы*)

apetecer (*zc*) *vt* хацець, хацецца, мець жаданне

apetito *m* апетыт; **tener bien /mal a.** мець добры /кепскі апетыт

aplantar *vt* расціскаць, плюшчыць; душыць (*рокаш*)

aplaudir *vt* пляскаць у ладкі, ухваляць, вітаць

aplausos *m pl* воплескі; ухваленне

aplicación *f* стараннасць, рупнасць; прымяненне

aplicado *adj* старанны, руплівы; дастасоўны (*пра навуку*)

aplicar (*c/qu*) *vt* прыкладаць; прымняць; накладаць; скарыстаць

apoderarse завалодаць, захапіць

aportación *f*, **aporte** *m* унёсак, уклад (*у навуку i над.*)

apoyar *vt* падтрымліваць; прыхіляць; **a.se** абапірацца

apoyo *m* падтрымка, дапамога; апора

apreciar *vt* ацэньваць; шанаваць, паважаць

aprender *vt* вучыць, вывучаць; **a. una poesía** вывучыць верш

aprendiz (*pl -ces*) *m* чаляднік, вучань

apretar (*ie*) *vt* ціснуць, сціскаць; **a.se** сціскацца; туліца

aprobar (*ue*) *vt* ухваляць, даваць згоду; зацвярджаць /закон/

aprovechar *vt* скарыстаць, выкарыстаць

aproximadamente *adv* прыкладна, прыблізна

aproximarse набліжацца

aptitud *f* здольнасць; прыдатнасць

apto *adj* здольны; прыдатны

apuntar *vt* адзначаць; запісваць, занатоўваць; цэліць; паказваць /пальцам/

aquel *adj dem* (*f aquella*) той; **a. hombre** той мужчына; **a. día** у той дзень

aquella *pron. dem* тая; **a. mujer** тая жанчына

aquello *adj dem* тое; **a. fue inolvidable** тое было незабыўным

aquí *adv* тут, сюды; **de a., desde a.** адсюль; **por a.** тут, па гэтым месцы; **hasta a.** дасюль, дагэтуль; **he a.** вось; **he a. el libro** вось книга

árabe *1adj* арабскі; *2m* араб; арабская мова

ragonés *1adj* арагонскі; *2m* арагонец, жыхар Арагону

arar *vt* араць

árbitro *m* арбітр, суддзя

árbol *m* дрэва; **á. frutal** пладовае /садовае дрэва

arco *m* дуга; лук; смык; арка; **a. iris** вясёлка

archivo *m* архіў

arder *vi*, *vt* гарэць, палаць

ardilla *f* вавёрка

arena *f* пясок; арэна; **grano de a.** пячынка

argentino *1adj* аргенцінскі; *2m* аргенцінец, жыхар Аргенціны

argumento *m* доказ, аргумент; сюжэт, змест (*твора*)

arma *f* (el, un) зброя; **a.s** герб

armado *adj* (con, de) узброены

armamento *m* узбраенне

armar *vt* узбройваць; аснашчаць; збіраць, складаць (*прыладу, механізм*)

armario *m* шафа

armonía *f* гармонія, сугучнасць; згода, лад

aroma *m* водар, пах

arquitecto *m* дойлід, архітэктар

arquitectónico *adj* архітэктурны

arquitectura *f* дойлідства, архітэктура

arrancar (*c/qu*) *vt* вырываць; адрываць; заводзіць (*рухавік*); **a. las hierbas malas** палоць (*пустазелле*)

arrastrar *vt* цягнуць, валачы; **a.se** паўзі

arreglar *vt* ладзіць, прыбіраць, даводзіць да ладу

arriba *1adv* наверсе, наверхверх; *de a.; desde a.* зверху; **hacia a.** наверх,верх, , угару; *2interj ;a!* уставай!

наперад!

arriesgar (*g/gu*) *vt* рызыкаваць; **a. la vida** рызыкаваць жыццём

arrojar *vt* кідаць, шпурляць, выкідаць

arroyo *m* ручай

arroz *m* рыс

arruga *f* маршчына, зморшчына; складка

arruinar *vt* руйнаваць, разбураць

arte *m,f* маства; **bellas artes** прыгожыя маства
artesanía *f* народныя рамёсты, народныя промыслы
artesano *m* рамеснік, народны майстар
ártico *adj* арктычны; **círculo polar** *á* паўночны палярны круг
artículo *m* артыкул; выраб, тавар; артыкл; **a. determinado /indeterminado** азначальны/ неазначальны артыкл
artificial *adj* штучны
artista *m,f* мастак, артыст, артыстка
artístico *adj* маастацкі; артыстычны
asaltar *vt* нападаць, атакаваць, штурмаваць
asalto *m* напад, штурм
ascensor *m* ліфт, пад'ёмнік
aseado *adj* ахайнны, акуратны
asegurar *vt* запэўніваць, сцвярджаць; умацоўваць, забяспечваць; страхаваць
asesinar *vt* забіваць
asesinato *m* забойства
asesino *m* забойца
así *1adv* так, гэтак, гэткім чынам; **a. como** гэтак жа як і; **a .a.** так сабе, дармá;
2conj a. que так што; як толькі
asiento *m* месца; **tomar a.** сядаць
asignatura *f* прадмет (*навучальны*), курс навукі
asimilar *vt* засвойваць, асіміляваць
asimismo *adv* гэтаксама як, гэткім жа чынам
asistir *1vt* дапамагаць; *2vi* прысутнічаць
asno *m* асёл
asociación *f* асацыяцыя, супольнасць
asomar *vt* высоўваць, паказваць (*высунуць*); **a.se a** высоўвацца, паказвацца
asombrar *vt* дзівіць, здзіўляць; **a.se** дзівіцца, здзіўляцца
asombro *m* здзіўленне, захапленне
aspecto *m* выгляд, ablічча
aspirador *m* пыласос
aspirar *vt* удыхаць; імкнуцца, спадзявацца
astronomía *f* астрономія
asturiano *1adj* астурыйскі; *2m* астурыец, жыхар Астурыі
atacar (*c/qu*) *vt* нападаць, атакаваць
ataque *m* напад, атака; прыступ (*хваробы*)
atar *vt* звязваць, прывязваць, завязваць
atardecer I *m* вечар, надвячорак; **al a.** надвячоркам, на змярканні
atardecer II (*zc*) *impers* вечарэць, змяркацца
atención *f* увага; **llamar la a.** прыцягваць увагу; **prestar a.** надаваць увагу; **acaparar la a.** прыцягваць увагу, прыкаваць увагу
atender (*ie*) *vt* кларапіцца; надаваць увагу; абслугоўваць
atentado *m* замах (*тэрарыстычны*)
atentamente *adv* уважліва, пільна; пачціва, далікатна
aterrizar (*z/c*) *vi* прыземляцца, садзіцца (*на самалёт*)
atletismo *m* лёгкая атлетыка
atmósfera *f* атмасфера
atomizar (*z/c*) *vt* распыляць; драбніць, раз'ядноўваць (*грамадства*)
átomo *m* атам
atracción *f* прывабнасць, прыцягальнасць
atractivo *1adj* прывабны, прыцягальны; *2m* прывабнасць; выдатнасць
atraer *vt* (як *traer*) вабіць, прыцягваць
atrás *adv* назад, ззаду; **días a.** некалькі дзён таму
atrasado *adj* адсталы; стары, мінулы /*пра нумар газеты*/
atrasar *1vt* адкладваць, адтэрміноўваць; *2vi, a.se* спазняцца; адставаць
atraso *m* спазненне, адставанне; адсталасць
atravesar (*ie*) *vt* пераходзіць, перасякаць, пераплываць; працінаць, пратыкаць
atreverse (*a*) асмеліцца, адважыцца
atribuir (*uy*) *vt* (а) прыпісваць (*што-н. каму-, чаму-н.*)
atroz (*pl* atroces) *adj* жорсткі, люты, жахлівы
audaz (*pl* audaces) *adj* смелы, адважны
audiición *f* слуханне, выслушоўванне
aumentar *1vt* павелічаць; *2vi* расці, павелічацца
aumento *m* рост, павелічэнне

aun, aún *adv* яшчэ; **a. cuando** нават калі, хоць бы і
aunque *conj* хоць, хаця; **a.+ subjuntivo** хоць бы, нават калі
auricular *m* слухаўка (*тэлефонная i пад.*)
ausencia *f* адсутнасць
auténtico *adj* сапрўдны, аўтэнтычны
autobús *m* аўтобус
automóvil *m* аўтамабіль
autopista *f* шаша, аўтастрада
autor *m* аўтар, стваральнік, здзяйсненнік; **a. material** непасрэдны выканануцца (*замаху i пад.*)
autora *f* аўтарка, стваральніца
autoridad *f* улада; аўтарытэт, уплыў; знаўца; **a.es** улады
auxiliar *adj* дапаможны; **verbo a.** дапаможны дзеяслоў
avance *m* рух наперад, наступ, прасоўванне наперад
avanzar (*z/c*) *vi* рухацца наперад, прасоўвацца, наступаць
avaro *1adj* скупы, сквапны; *2m* скнара
ave *f(el, un)* птушка
avenida *f* праспект; **a. F. Skaryna** праспект Ф.Скарыны
aventura *f* прыгода; **novela de a.** прыгодніцкі раман
avergonzar (*ue;z/c*) *vt* сароміць, дакараць; **a.se** саромецаць
avería *f* аварыя, паломка, пашкоджанне
averiar *vt* пашкодзіць; **a.se** паламацца, сапсавацца, цярпець аварыю
averiguar (*gu/gí*) *vt* высвятляць, удакладняць, даведацца
aviación *f* авіяцыя
aviador *m* лётчык, авіятар
avión *m* самалёт
avisar *vt* паведамляць, папярэджваць, перасцерагаць
ay *interj* ай! ой!
ayer *adv* учора; **de a.** учарашні; **desde a.** з учарашняга дня
ayuda *f* дапамога, падтрымка
ayudante *m* памочнік, ад'ютант
ayudar *vt* дапамагаць
ayuntamiento *m* муніцыпалітэт, гарадская рада
azafata *f* сцюардэса, бортпрападніца
azar *m* сляпы выпадак; **al a.** наўдачу, як будзе
azucar *m* цукар; **de a.** цукровы, цукарны
azul *adj* блакітны, сіні
azulejo *m* кахля, кафля; валошка, васілёк

Bb

bachillerato *m* сярэдняя адукацыя
bahía *f* затока, бухта
bailar *vi, vt* скакаць, танчыць, танцеваць
baile *m* танец, скокі, баль; **b. de máscaras** баль-маскарад
bajar *1vt* апускаць, зніжаць; *2vi* сходзіць па лесвіцы; *3vi* выходзіць, вылазіць, злазіць; **b. del tren** злазіць з цягніка
bajo *1adj* нізкі, невысокі; *2adv* нізка; *3prep* пад; **b. la luna** пад Месяцам; *4m* бас
balcón *m* балкон
balón *m* шар, мяч
baloncesto *m* баскетбол
banco *m* лаўка, лава; банк
bandera *f* сцяг, штандар; **nuestra b. es blanca roja y blanca** наш сцяг бел-чырвона-белы
bañar *vt* купаць; абмываць (*берагі*); **b.se** купацца
bañera *f* ванна (*насудзіна*)
baño *m* ванна; лазня; **cuarto de b.** ванны пакой
barato *1adj* танны; *2adv* танна
barba *f* барада
bárbaro *1adj* варварскі; *2m* варвар
barbudo *adj* барадаты
barco *m* карабель, судна
barrer *vt* месці, падмятаць

barrera *f* бар’ер, перашкода
barrio *m* квартал, раён (*гораду*)
barro *m* гразь, глина
basar *vt* засноўваць, грунтаваць; **b.se** засноўвацца, грунтавацца
base *f* аснова, падмурак, база; **a b. de** на падставе; **a b. de carbón** на аснове каменнага вугалю, з каменнага вугалю
basta *interj* *¡b.!* досыць! гдзё!
bastante *1adj* дастатковы; *2adv* дастаткова, даволі
bastar *vi* быць дастатковым, хапаць
basura *f* смецце
basurero *m* сметнік
bata *f* халат
batalista *m* баталіст (*мастак, што малое вайсковыя сцэны*)
batalla *f* бітва, змаганне, бой
batería *1f* акамулятар; *2m* бубнач (*музыка*)
batir *vt* біць, стукаць; **b. un record** пабіць рэкорд
baya *f* ягада
beber *vt, vi* піць; **dar de b.** паіць; даць напіцца
bebida *f* напой
belaruso *1adj* беларускі; *2m* беларус; беларуская мова
bélico *adj* ваенны, вайсковы
belleza *f* прыгажосць; прыгажуня
bello *adj* прыгожы, пекны
beneficio *m* выгода, прыбытак
benemérito *adj* заслужаны, ганаровы; **La Benemérita** (*мянушка жандармерыі ў Іспаніі*)
benévolo *adj* дабразычлівы
besar *vt* цалаваць; **b.se** цалавацца
beso *m* пацалунак
bestia *f* жывёліна, звер
bibliófilo *m* кнігалюб, бібліяфіл
biblioteca *f* бібліятэка; **b. pública** публічная/грамадзкая бібліятэка
bibliotecaria *f* бібліятэкарка
bicicleta *f* веласіпед, лісанеп; **montar en b.** ехаць на веласіпедзе /лісанепце
bielorruso → belaruso
bien I *adv* добра, ладна; **bastante b.** даволі добра; **si b.** хаяць, хоць; **ahora b.** ладна, добра; **más b.** хутчэй, дакладней
bien II *m* добро; **b.es** добро, маё масць, набытак
bienestar *m* дабрабыт
bigote *m* вус/ы
billete *m* білет; **b. de ida y vuelta** білет туды і назад
bisabuela *f* прабабуля
bisabuelo *m* прадзед; **b.s** прадзеды; прадзед і прабабуля
bisonte *m* зубр; бізон
blanco *1adj* белы, чисты; *2m* мішэнь, цэль
blusa *f* кохта, кофта
boca *f* рот; адтуліна; уваход; **b. de metro** уваход у метро
boda *f* вяселле
bofetada *f* аплявуха
boina *f* берэт
bola *f* шар; **b. de nieve** снежка, глыжка; **jugar a las b.as de nieve** гуляць у снежкі /глыжкі
bolígrafo *m* шарыкавая ручка
boliviano *1adj* балівійскі; *2m* балівіец, жыхар Балівіі
bolsa I *f* торба, сумка
bolsa II *f* біржа
bolsillo *m* кішэні
bolso *m* сумачка; школьні партфель; **b. de viajes** дарожная торба /сумка
bomba I *f* бомба, міна
bomba II *f* помпа
bombardeo *m* абстрэл, бамбардаванне
bombilla *f* лямпачка
bondad *f* дабрыня, ласкавасць; **tenga la b. de** будзьце ласкавы + дзеяслou
bondadoso *adj* добры, ласкавы
bonito *adj* мажны, прыгожы (*не ўжываецца ў дачыненні да мужчын*); **una muchacha b.a** прыгожая /прывабная дзяўчына

bordado *adj* нашываны, вышиваны
borde *m* бераг, край
bordo *m* борт; **a b. de** на борце
borrar *vt* выціраць, сціраць (*написанае, з памяці*)
bosque *m* лес
bota *f* чаравік; бот; **b.s de fieltro** валёнкі
botánica *f* батаніка
bote *m* лодка
botella *f* пляшка, бутэлька
botón *m* гузік; бутон, пупышка
boxeo *m* бокс
brasileño *ladj* бразільські; *2m* бразілець, жыхар Бразілії
brazo *m* рука (*ад пляча да ручыцы*); **abajo el b.** пад паҳам; пад руку (*узыць каго-н.*)
breve *adj* сціслы, кароткі
brillante *adj* бліскучы, блішчасты, зіхоткі
brillar *vi* блішчачы, ззяць, зіхцець
broma *f* жарт; **en b.** жартам, жартойна
bromear *vi* жартаваць
bronce *m* бронза; **de b.** бронзавы, з бронзы
brote *m* пупышка; парастак
brutal *adj* жорсткі, брутальны, люты
brutalidad *f* жорсткасць, лютасць, брутальнасць
bruto *adj* грубы, жорсткі; дурны
bucear *vt* ныраць, даваць нырца
buén *adj* (*скарат да bueno, ужываеца перад назоўнікамі м. р.*) добры; **estar de b. humor** быць у добрым настроі, быць у гуморы; *¡b. viaje!* шчаслівай дарогі!
bueno *ladj* добры; карысны; **tener buena salud** мець добрае здароўе; *la lluvia es buena para la cosecha* дождь карысны для ўраджаю; *2adv* добра, ладна; *3interj* ну, вось
bufanda *f* шалік
bujía *f* свечка (*i аўтамабільная*)
búlgaro *ladj* балгарскі; *2m* балгарын; балгарская мова
buque *m* судна, карабель
burlar *vt* смяяцца, жартаваць; падманьваць, ашукваць; **b.se de** смяяцца з *каго-н.*, жартаваць
burro *m* асёл
buscar (*c/qu*) *vt* шукаць; **ir a b. a** ісці па *каго-, што-*н.
butaca *f* фатэль, крэсла
buzón *m* паштовая скрынка; **echar una carta al b.** кідаць ліст у паштовую скрынку

Сc

caballería *f* конніца, кавалерыя
caballero *m* вершнік, коннік; рыцар; кавалер; кабальера (*зваротак*)
caballo *m* конь
caber *vi*, *irreg* улазіць, змяшчацца, мець у сабе; **no cabe duda** німа ніякага сумнення
cabeza *f* галава; **a la c.de** на чале, паперадзе (*чаго-н.*)
cabo *m* мыс; канец; **al c.de** праз, цераз (*пра час- у мінуlyм*); **al fin y al c.** урэшце; **llevar a c.** ажыццяўіць, здзейсніць
cabra *f* каза
cacao *m* какава
cada *ladj indef* кожны, усялякі; **c. día** штодзень, кожны дзень; **c. vez** штораз; **c. vez más** усё болей; *2pron indef c.*
uno кожны, усялякі
cadáver *m* труп
cadena *f* ланцуг; **c. humana** жывы ланцуг
caer *vi* *irreg* падаць; гінуць; трапляць (*у пастку*); **c. enfermo** занядужаць, захварэць *cae la noche* вечарэе, надыходзіць ноч
cafe *m* кава (*напой*); кофе (*расліна*)
cafetera *f* кававарка
cafeteria *f* кавярня
caida *f* падзенне, паданне
caja *f* скрынка; дамавіна; каса; **c. fuerte** сейф
cajero *f* касір
calamares *m pl* (*sg calamar*) кальмары (*страва*)

calcetín *m* шкарпэтка; **c.es** шкарпэткі
calcular *vt* вылічаць, падлічваць, разлічваць; **c.se en miles** налічвацца тысячамі
cálculo *m* разлік, вылічнне; **c.s** разлікі
calendario *m* каляндар
calentar (ie) *vt* грэць, награваць; пячы (*пра сонца*)
calidad *f* касць, уласцівасць; **de c.** якасны, высокаякасны; **en c. de** як, у ролі (*пра функцыю*)
caliente *adj* гарачы
calificar (c/qu) *vt* вызначаць, называць, характэрыйаваць
calor *m* цяпло, цеплыня, гарачыня; **hace c.** горача, спякотна; **tengo c.** мне душна
calumnia *f* хлусня, паклёт
caluroso *adj* гарачы, спякотны; пальмыны
calzada *f* шаша, аўтастрада
calzado *1adj* абуты; *2m* абутак
calzar (z/c) *vt* абуваць; насіць (*абутак*); **c.se** абувацца
callar *1vi* маўчаць; змоўкнуць; *2vt* замоўчваць
callado *adj* маўклівы
calle *f* вуліца; **c. céntrica** галоўная /цэнтральная вуліца
callejero *adj* вулічны
cama *f* ложак, пасцель; **guardar c.** ляжаць у ложку (*быць хворым*)
cámara *f* палата (*парламенту*); **c. fotográfica** фотаапарат, фотакамера
camarada *m, f* таварыш
camarerla *f* пакаёўка, служанка, афіцыянтка
camarero *m* слуга, афіцыянт
camarógrafo *m* кінааператар
camarote *m* каюта
cambiar *vt* мяняць, змяняць; **c.se** мяняцца, змяняцца
cambio *m* змена, змяненне; **en c.** наадварот; **a c. de** узамен, замест (*чаго-н.*)
camello *m* вярблюд
caminar *vi* ісці, крочыць
camino *m* дарога; **ir c. de** ісці ў
camión *m* грузавік
camionero *m* шафёр грузавіка
camisa *f* кашуля
camiseta *f* майка
campamento *m* табар, лагер, летнік
campana *f* звон (*інструмент*)
кампайя *f* парá, сезон; кампанія; **c. electoral** выбарчая кампанія
campeón *m* чэмпіён
campeonato *m* чэмпіянат
campesino *1adj* сялянскі, вясковы; *2m* селянін
campo *m* поле, ніва; пляцоўка, спартыўнае поле; галіна (*дзейнасці*); вёска, сельская
мясцовасць, сельская гаспадарка; **c.de fútbol** футбольнае поле; **en el c.** у вёсцы; **en el c. de**
у галіне **чаго-н.**
canadiense *1adj* канадскі; *2m* канадзец, жыхар Канады
canal *m* канал, канава; праліў, пратока
canalla *m* сволач, нягоднік
canciller *m* канцлер; міністр замежных спраў
canción *f* песня
cancionero *m* спеўнік
candidato *m* кандыдат
cansado *adj* стомлены, змораны; **estar c.** быць стомленым
cansancio *m* стома, стомленасць
cansar *vt* стамляць; надакучваць; мардаваць; **c.se** стамляцца, змарыцца
cantar *vi, vt* спяваць
cantaro *m* збан (*вялікі*); **lover a c.s** ліць як з вядра (*пра дождж*)
cantidad *f* колькасць
canto *m* спеў, спевы, песня
caña *f* чарот, триснёг; **c. de azúcar** цукровы триснёг
cañaveral *m* зараснік триснягу /чароту; **C.** Канавэрал (*мыс у Фларыдзе, ЗША; там
месціцца касмадром*)
cañón *m* ствол, руля; гармата; канъён (*глыбокая доўгая цясніна*)
capa *f* плашч; капа; пласт
capacidad *f* здольнасць; ёмістасць, змяшчальнасць

capaz (*pl* *capaces*) *adj* здольны, здатны; **es una chica c.** яна здольная дзяўчына;
ser c. de todo быць здатным на ўсё

capital *1adj* галоўны; **pena c.** пакаранне смерцяй; *2m* капітал, маёмаць; *3f* сталіца

capitán *m* капитан

capítulo *m* раздзел (*кнігі*)

capricho *m* капрыз, прыхамаць

caprichoso *adj* капрызны, капрызлівы

capturar *vt* захапіць, браць у палон

cara *f* твар, ablічча, фасад; бок (*аркуша, манеты*)

carabela *f* каравэла (*тып судна*)

carácter *m* (*pl* *caracteres*) характар, стыль; літара

caramelo *m* цукерка, карамель

carbón *m* вугаль; **c. de piedra** каменны вугаль

cárcel *m* вязніца, турма; **c. del pueblo** народная турма (*памяшканне, у якім байцы нацыянальна-вызвольных рухаў трывалаць палонных*)

carga *f* груз, цяжар; зарад

cargar (*g/gu*) *vt* грузіць, нагружаць; зараджаць

cargo *m* пагрузка; цяжар, вага; пасада

cariño *m* ласка, пяшчота; замілаванаць, любасць; **le tengo mucho c.** я яго моцна люблю

cariñoso *adj* пяшчотны, ласкавы

carne *f* мяса; цела, плоць; мякаць (*плоду*)

carnet *m* пасведчанне асобы

caro *1adj* дарагі, каштоўны; дарагі, любы; *2adv* дорага; **es muy c.** гэта надта дорага

carpintero *m* цяляр, цесля

carrera *f* бег, гонка; прафесія, кар'ера

carreras *f pl* гонкі; скачкі

carrete *m* шпуля; стужка (*фота*)

carretera *f* шаша, аўтадарада

carro *m* калёсы

carta *f* ліст; **escribir / recibir una c.** напісаць / атрымаць ліст

cartearse перапісвацца

cartel *m* афіша, плакат

cartera *f* партфель

cartero *m* лістаносец, паштавік, паштальён

cartilla *f* лемантар; картка

casa *f* хата, дом, жытло, кватэра; **c. de campo** лецішча; **ir a c. de** ісці да *каго-н.*; **voy a c. de María** я іду да Марыі; **a c.** дамоў, дадому; **en c.** дома

casada *adj* замужняя; **estar c.** быць замужам

casado *adj* жанаты; **estar c.** быць жанатым

casarse жаніцца; ісці замуж

casi *adv* амаль

caso *m* выпадак, падзея, здарэнне; **en todo c.** прынамсі; **el c. es que** справа ў тым, што;

hacer c. de слухаць *каго-н.*, звяртаць увагу на; **no hacer c. de** не слухаць, не звяртаць

увагі на (*каго-, што-*н.); **en este c.** у гэтым разе

castaño *adj* каштанавы

castellano *1adj* касцілскі; *2m* касцілец; касцільская /іспанская мова

castillo *m* замак

casual *adj* выпадковы

casualidad *f* выпадковасць; **por c.** выпадкова

catalán *1adj* каталанскі; *2m* каталанец, жыхар Каталоніі/ Каталуніі; каталанская мова
 (з канца 1997г адзінай афіцыйной ў Каталунії)

catarata *f* вадаспад

catástrofe *f* катастрофа

catedral *f* збор, сабор

ategoría *f* катэгорыя, разрад; становішча; **de c.** важны, высокапасадны

católico *1adj* каталіцкі; *2m* каталік

catorce *num* чатырнаццаць, чатырнаццаты

causa *f* прычына; справа; **a c. de** з прычыны, з-за

causar *vt* прычыняць, выклікаць

cavar *vt* копаць

caza *f* паляванне

cazador *m* паляўнічы, мыслівец

cazadora *f* куртка

cazar (z/c) *vt* паляваць; упаляваць
cebolla *f* цыбуля
ceder *vt* саступаць, паддавацца, аддаваць; перадаваць
cédula *f* квітанцыя, пасведчанне, цыдулка
ceja *f* бровы; *c.s* бровы
celda *f* цэля, камера
celebrar *vt* святковаць, адзначаць; праводзіць (*ход і над.*); *c.se* адбывацца, праходзіць
célebre *adj* славуты, вядомы, слынны
cementerio *m* могілкі
cena *f* вячэра; *c. de gala* урачыстая вячэра
cenar *vi*, *vt* вячэраць
centenar *m* сотня
centenario *m* стагоддзе, сотыя ўгодкі
central *1adj* цэнтральны; *2f* электрастанцыя; галоўная управа; *c. eléctrica*
электрастанцыя; *c. termonuclear* ядзерная /атамная электрастанцыя
centro *m* сярэдзіна, цэнтр; установа
cepillo *m* шчотка; гэблік, рубанак; *c. de dientes* зубная шчотка
cerámica *f* кераміка
cerca *1adv* блізка, паблізу; блізу, прыблізна; *2prep c. de* блізка, каля, ля; *c. de la plaza*
каля плошчы; *de c.* зблізу
cerco *m* круг; аблога, акружэнне
cerdo *m* свіння; *carne de c.* свініна
cereza *f* чарэшня (*ягада*); *c.s* чарэшні
cerillas *f pl* запалкі
cero *m* нуль; *ser c. a la izquierda* быць нулём без палачкі, быць нікчэмнасцю
cerrar (*ie*) *vt* зачыняць; заплюскаць (*вочы*); загарнуць (*кнігу*)
cerveza *f* піва
cesar *vi* канчаць; канчацца, спыняцца
cesta *f* кошык, кош
chaleco *m* камізэлька; *c. antibalas* куленепрабіальная камізэлька
chaqueta *f* пінжал
charco *m* лужына, калюга
charla *f* размова, гутарка
charlar *vi* размаўляць, гутарыць
chatarra *f* металічнае ламачча
chato *adj* кірпаты; *la nariz c.a* кірпаты нос
chaval *m* хлопец
cheque *m* чэк; *c. de viaje* акрэдытыў
chequeo *m* абследаванне, праверка (*медычная*)
chica *f* дзяўчынка, дзяўчына
chicle *m* жуйка
chico *1adj* маленькі; *2m* хлопчык, дзіця
chileno *1adj* чылійскі; *2m* чыліец, жыхар Чылі
chino *1adj* кітайскі; *2m* кітаец, жыхар Кітаю; кітайская мова
chiste *m* жарт, досціп
chocar (*c/qu*) *vi* сутыкацца, ударацца; шакаваць, здзіўляць
chocolate *1adj* шакаладны (*пра колер*); *2m* шакалад
chófer *m* шафёр
choque *m* удар, штуршок; сутычка
chorizo *m* каўбаса /з перцам/
chuleta *f* катлета; шпаргалка
ciclismo *m* веласіпедны спорт
ciclista *m, f* веласіпедыст, -ка
ciclo *m* цыкл, перыяд часу
ciclomotor *m* мапед
ciego *adj, m* сляпы, невідушчы
cielo *m* неба
cien *num* (*скарот да* *ciento*, *ужываецца перад назоўнікамі і словам mil*) сто
c. libros сто кніг; *c. mil* сто тысяч
ciencia *f* наука; *c. ficción* науковая фантастыка
científico *1adj* науковы; *2m* науковец, вучоны
ciento *num* сто, сотня; *el veinte por c.* дваццаць ад соткі, дваццаць працэнтая
cierto *adj* дакладны; пэўны, нейкі; *es c.* гэта так, гэта праўда; **hablar con cierta seguridad**

гаварыць з нейкай упэўненасцю

cifra *f* лічба

cigarrillo *m* цыгарэта

cigüeña *f* бусел

cima *f* верхавіна, вяршыня

cinco *adj num* пяць; пяты (*старонка, дата*)

cincuenta *adj num* пяцьдзесят; пяцідзесяты

cine *m* кіно; кінатэатр; **c. sonoro** гукавое кіно

cinta *f* стужка; касынік

cintura *f* талія; пояс

cinturón *m* папруга, пояс, рэмень, пас; **c. de seguridad** пояс /пас бяспекі

círculo *m* гурток, суполка; круг; **c. polar** палярны круг

cirujano *m* хірург

cisne *m* лебедзь

cita *f* спатканне

citar *vt* упамінаць, згадваць, спасылацца; выклікаць у суд

ciudad *f* горад

ciudadano *m* грамадзянін, гараджанІн

civil *adj* цывільны, грамадзянскі

civilización *f* цывілізацыя

clandestinidad *f* падполье

clandestino *adj* падпольны

claridad *f* яснасць; святло

claro *adj* светлы, чысты; ясны, зразумелы; *; c.! вядома!*

clase *f* клас; урок; кшталт, від; **toda c. de** самая розныя

clásico *1adj* класічны; *2m* класік

clausura *f* закрыццё (*выставы, мерапрыемства і пад.*)

clausurar *vt* зачыняць, закрываць (*выставу, мерапрыемства і пад.*)

clavel *m* гваздзік

clavo *m* цвік; гваздзіка (*спецыя*)

clima *m* клімат; **c. moderado** умеркаваны клімат

clínica *f* клініка, лякарня

cobarde *1adj* баязлівы; *2m* баязлівец

cobrar *vt* зарабляць, атрымліваць (*гроши*); збіраць (*падатак*)

cobre *m* медзь; **de c.** медны

cocina *f* кухня (*i як набор страв*); пліта; **c. de gas** газавая пліта; **c. eléctrica** электрычная пліта

cocinar *vt* варыць, гатаваць сіправу

cocinera *f* кухарка

cocinero *m* кухар, повар

cocodrilo *m* кракадзіл

coche *m* карэта; легкавы аўтамабіль; **c. bomba** аўтамабіль-бомба, аўтамабіль, наладаваны выбухоўкаю; **c. cama** спальны вагон; **c. de línea** рэйсавы аўтобус

coger (*g/j*) *vt* (*1 a. адз. л. соjo*) браць, хапаць; збіраць (*садавіну*)

cohete *m* ракета

cojear *v* кульгаць

cojo *adj* кульгавы

col *f* капуста

cola I *f* клей

cola II *f* хвост; чарга; **hacer c.** стаяць у чарзе; **tomar c.** стаць у чаргу

colaboración *f* супрацоўніцтва

colaborador *m* супрацоўнік; сааўтар

colaborar *vi* супрацоўнічаць

colchón *m* матрац

colección *f* збор, калекцыя

coleccionar *vt* збіраць калекцыю

colectivo *1adj* супольны, калектыўны; *2m* калектыў

colegio *m* школа, калеж (*у Іспаніі*)

colgar (*ue; g/gu*) *1vt* вешаць; *2vi* вісець

colina *f* пагорак

colinoso *adj* пагоркавы

colocar (*c/qu*) *vt* размяшчаць, ставіць; уладкоўваць (*на працу*); **c. se** уладкоўвацца (*на працу*)

colombiano *1adj* калумбійскі; *2m* калумбіець, жыхар Калумбії
colonia *f* калонія
color *m* колер; *de c.* каляровы; *¿de qué c. es..?* якога колеру...?
columna *f* калона, слуп; слупок; *c. vertebral* хрыбетнік, пазваночны слуп
columpiarse гушкацца на арэлях, гутатацца
columpio *m* арэлі
coma *f* коска
combate *m* бой, змаганне
combatiente *m* ваяр, баець, салдат
combatir *vt* змагацца, біцца
combativo *adj* баявы
combinación *f* спалучэнне, камбінацыя
combinar *vt* спалучаць, злучаць, камбінаваць
combustible *1adj* палкі, які гарыць; *2m* паліва
comedia *f* камедыя
comedor *m* страўня, сталоўка
comentar *vt* тлумачыць, каментаваць
comentario *m* каментар, тлумачэнне
comenzar (*ie; z/c*) *1vt* рас/пачынаць; *2vi* рас/пачынацца
comer *1vt* есці; *2vi* абедаць, харчавацца
comercial *adj* гандлёвы
comerciante *m* гандляр, камерсант
comercio *m* гандаль; крама
comestible *1adj* ядомы; *2m c.s* харчовыя прыпасы, харчы
cometa *1m* камета; *2f* паветраны змей; **volar la c.** запусціць паветраны змей
cometer *vt* здзейсніць; зрабіць (*памылку*); учыніць (*злачынства*); *c. crimen* учыніць злачынства
comida *f* страва, ежа, абед
comienzo *m* пачатак; *al c.* напачатку
comillas *f pl* двухкоссе; **entre c.** у двухкосі
comisaría *f* пастарунак, паліцэйскі участак
comisión *f* камісія
comité *m* камітэт
como *1adv* як, якім чынам, як, быццам; **sordo c. una tapia** глухі як пень; у ролі, як;
trabajar c. /de entrenador працаўца трэнерам: *2conj* бо, таму што, паколькі; *c. ya era tarde* паколькі ўжо было позна; *c. si* (*памрабуе* subjuntivo) як быццам; *c. si tal cosa* як быццам нічога і не было;
ómo *adv interr., exclamat.* як? які? *¿c. estás?* як жывеш?; *¿c. es el chico?* як выглядае хлопчык?; *¿c. no?* хіба не?
comodidad *f* зручнасць, выгода
cómodo *adj* зручны, выгодны, ёмкі, камфортны
compadecer (*zc*) (*de*) *vt* спачуваць, спагадаць
compaginar *vt* спалучаць
compañero *m* сябра; *c. de trabajo* калега
compañía *f* таварыства, кампанія
comparación *f* параўнанне; **grados de c. gramát.** ступені параўнання
comparar *vt* параўноўваць
compartir *vt* дзяліць, падзяляць (*думкі, меркаванні*)
compatriota *m, f* суайчыннік, суайчынніца
competición *f* спаборніцтва, канкурэнцыя; *c.es deportivas* спартыўныя спаборніцтвы
complejo *1adj* складаны, заблытаны; *2m* комплекс, сукупнасць
complemento *m* дадатак, дапаўненне; *gramat.* дапаўненне; *c. circunstancial* *gramat.* акалічнасць; *c. directo* прамое дапаўненне; *c. indirecto* ускоснае дапаўненне
completamente *adv* цалкам, цалкавіта, зусім
completar *vt* канчаць, завяршаць; камплектаваць
completo *adj* поўны, цэлы
complicado *adj* складаны
complot *m* змова
componer *vt* (як *poner*) складаць, пісаць (*твор*); складаць, збіраць
composición *f* складанне, склад, твор, кампозіцыя
compositor *m* кампозітар
compra *f* пакупка, набытак; *ir de c.s* ісці ў краму
comprar *vt* купляць, набываць
comprender *vt* разумець

comprensión *f* разуменне
comprobar (ue) *vt* пацвярджаць, даказваць; правяраць
compuesto *1adj* складаны, састаўны; *2 p. r. da* componer
común *adj* агульны, супольны; звычайны
comunicación *f* паведамленне, вестка; сувязь, зносіны
comunicar (*c/qu*) *vt* паведамляць, інфармаваць; злучаць; *c. se mediante el lenguaje*
паразумеца /зносіца праз мову; *c. ambas ciudades* злучаць/звязваць абодва гарады
comunismo *m* камунізм
comunista *1adj* камуністичны; *2m, f* камуністы, камуністая, камуніст,-ка
con prep з, разам з; *iba c. su amiga* яна ішла са сваёю сяброўкаю; *un libro c. dibujos* кніжка з
малюнкамі; (*перадае адносіны, што па-* беларуску выражана юца творным склонам); *escribir c.*
lapiz пісаць алоўкам; *partir leña c. hacha* калоць дровы сякераю; /выражасе спосаб дзеяння/;
escuchamos c. interés слухаем з цікавасцю; *c. mucho gusto* з вялікім задавальненнем; *c. motivo*
de з нагоды; *felicitar c. motivo de la fiesta* віншаваць са святам
conceder *vt* даваць, надаваць; узнагароджваць; дазваляць
concepto *m* ідэя, думка, меркаванне; паняцце
concesión *f* саступка; канцэсія
conciencia *f* сумленне, сведамасць; прытомнасць
concierto *m* канцэрт
concluir (уу) *vt* канчаць; рабіць выснову
conclusión *f* выснова, заключэнне
concurso *m* тлум; дапамога, садзеянне; конкурс
conde *m* граф
condesa *f* графіня
condecoración *f* узнагарода
condecorar *vt* узнагароджваць
condenar *vt* асуђаць, судзіць, прысуджаць (*да пакарання*)
condición *f* умова; становішча
condicional *adj* умоўны; **modo** *c. грамат.* умоўны лад
conducir (*zc*) *1vi, irreg* весці (*пра дарогу*); *2vt* весці, кіраваць (*машинаю*)
conducta *f* паводзіны
conductor *m* шафёр; кандуктар
conejo *m* трус
confederación *f* канфедэрацыя
conferencia *f* нарада, канферэнцыя; лекцыя, даклад; **dar c.** чытаць лекцыю
confesar (*ie*) *1vt* прызнаваць (*памылку, віну*); *2vi* прызнавацца
confianza *f* давер
confiar *1vi* верыць, спадзявацца; *2vt* даручаць
confirmar *vt* пацвярджаць
conforme *adj* згодны, адпаведны; *c. a* у адпаведнасці з, згодна з
confundir *vt* блыгтаць, бнянтэжыць
confusión *f* блытаніна, збянятэжанасць; разгубленасць
congreso *m* з'езд, кангрэс; **C. de Diputados** Кангрэс Дэпутатаў (*нижняя палата*
іспанскага парламенту)
conjugación *f* спражэнне
conjugar (*g/gu*) *vt* спалучаць; спрагаць
conjunción *f* грамат. злучнік
conjunto *1adj* аб'яднаны, супольны; *2m* набор, камплект; трупа, ансамбль; **en c.**
у цэлым; супольна, разам; **este dinero es del c. de todos los belarusos** гэта грошы ўсіх
беларусаў;
conmemorar *vt* адзначаць (*дату*), ушаноўваць
conmigo *pron* (*зліцё прыназоўніка сон i займенніка mi*) са мною, з сабою; *¿irás c.?* ты
пойдзеш са мною?; **no tengo documentos c.** у мяне з сабою няма дакументаў
conmover (ue) *vt* узрушваць, хваляваць
conocer (*zc*) *vt* ведаць, быць знаёмым, знаёміцца; **no le conozco** я з ім не знаёмы; я яго не ведаю
conocido *1adj* вядомы; *2m* знаёмы, знаёмец
conocimiento *m* веданне, веды
conque *conj* значыць, дык (*пабочнае слова*)
conquista *f* заваёва
conquistador *m* заваёунік; канкістадор (*удзельнік заваёвы і рабавання Амерыкі ў XVI ст.*)
conquistar *vt* заваёўваць
consagrarse *vt* прысвячаць; *c. su vida a* прысвяціць сваё жыццё
consecuencia *f* вынік, наступства

conseguir (i; gu/g) *vt* здабываць, дамагацца; дасягаць, змагчы
consejal *m* дараднік; дэпутат (*дапр. муніцыпалітэта*)
consejo *m* парада, рада; *C. de Europa* Рада Еўропы /Эўропы
consentir (e /ie/ i; як sentir) *vt* пагаджацца на *што-н.*, з чым-н.
conserva *f* кансерва
conservación *f* захаванне, зберажэнне
conservar *vt* захоўваць, берагчы
considerable *adj* значны, вялікі, важны
consideración *f* павага; важнасць, значнасць; разгляд
considerado *adj* паважаны; асцярожны, абачлівы
considerar *vt* абдумваць, лічыць, разглядаць; паважаць
consigna *f* лозунг, дэвіз; камера захавання /багажні/
conigo *pron* (зліцё прынаゾўніка соп i займенніка si) з сабою; *estaba contento c.* ён быў задаволены сабою; *llevo a su hermano c.* ён узяў з сабою брата
consistir *vt* (ен) складацца (з чаго-н.), заключацца (ў чым-н.)
consomé *m*: *c. de pollo* курыны булён
consonante *m* грамат. зычна (литара)
constante *adj* сталы, устойлівы, пастваянны; нястомны, няспынны
constar *vi* (de) складацца з (чаго-н.)
constipado *adj* прастуджаны; *estar c.* быць прастуджаным
constiparse прастудзіца
constitución *f* канстытуцыя, асноўны закон; стварэнне, заснаванне
constitucional *adj* канстытуцыйны; *Tribunal C.* Канстытуцыйны Суд
constituir (уу) *vt* засноўваць, утвараць; быць, з'яўляцца (чым-н.)
construcción *f* будаўніцтва, будоўля; канструкцыя, збудаванне
constructor *m* будаўнік; канструктар
construir (уу) *vt* будаваць, ствараць
cónsul *m* консул
consulado *m* консульства
consulta *f* кансультацыя, парада, рэкамендацыя
consultar *1vt* раіцца, кансультавацца; глядзець, шукаць (у слоўніку); *c. el diccionario* глядзець у слоўніку; *2vi* раіцца
consumir *vt* спажываць, есці; расходваць; мучыць, мардаваць /пра хваробу/
consumo *m* спажыванне, расход
contacto *m* контакт; дотык
contaminación *f* забруджанне
contaminar *vt* забрудзіць
contar (уе) *1vt* лічыць; апавядваць, расказваць; *2vi* (con) мець; разлічваць, спадзявацца; *cuenta con un fuerte apoyo* у яго моцная падтрымка
contemplar *vt* разглядаць, сузіраць
contemporáneo *1adj* сучасны, які існуе адначасна з намі; *2m* сучаснік
contener *vt* (як tener) змяшчаць, утрымліваць у сабе; стрымліваць
contenedor *m* кантайнер
contenido *m* змесціва; змест (*твора*)
contestar *1vt* адказваць; *c. una pregunta* адказваць на пытанне; *2vi* пярэчыць
contigo *pron* (зліцё прынаゾўніка соп i займенніка ti) з табою, з сабою; *estaré c.* я буду з табою; *c. pan y cebolla* з табою- хоць на край свету (запэўненне закаханых)
continental *adj* кантынентальны
continente *m* кантынент, мацярык
continuación *f* працяг
continuar *1vi* працягвацца, доўжыцца; *2vt* працягваць; *c.+ gerudio* (азначае працяглее дзеянне) *continuaba hablando* ён працягваў гаварыць
continuo *adj* паставяны, бесперапынны; сталы (электрычны ток)
contra *prep* супраць, з, аб; *luchar c. la dictadura* змагацца з дыктатурай; *dar c. la pared* ударыцца аб/ у сцену
contradecir (як decir) *vt* су/пярэчыць
contrario *adj* супрацьлеглы, супраціўны; шкодны, варожы
contribución *f* уклад, унёсак
contribuir (уу) *vt* садзейнічаць, спрыяць; рабіць уклад
control *m* праверка, кантроль
controlar *vt* правяраць, кантраліваць
convencer (c/z) *vt* пераконваць; *c.se* (de у) пераконвацца, упэўніца
convenio *m* пагадненне, дамова

conversación *f* размова, гутарка; **c.es** перамовы
conversar *vi* гутарыць, размаўляць
convertir (ie) *vt* ператвараць; **c.se** ператварацца
convocar (c/qu) *vt* склікаць (*сход і пад.*)
copa *f* кубак (*спартыўны*)
corazón *m* сэрца; цэнтр, сярэдзіна
corbata *f* гальштук
cordial *adj* сардэчны, цёплы
cordillera *f* горны ланцуг, кардыльера
coro *m* хор; **a c.** хорам
corona *f* вянок; карона
coronel *m* палкоўнік; **teniente** *c.* падпалкоўнік
correcto *adj* правільны, дакладны
corregir (i; g/j) *vt* выпраўляць, папраўляць
correo *m* пошта, паштовая карэспандэнцыя
correos *m* пошта, паштамт, паштовая кантора
correr *vi* бегчы, бегаць; (*пра час*) мінаць, праходзіць; (*пра раку*) цячы
correspondencia *f* перапіска, карэспандэнцыя
corresponder *vi* адпавядзець; належаць
corresponsal *m* карэспандэнт
corrida *f* карыда, гульня з быком
corriente *adj* які бяжыць, які цячэ; бягучы (*пра год, месяц*); звычайны; **común** *u c.*
 самы звычайны; **agua** *c.* вадаправод; бягучая вада; **2f** плынъ, кірунак (*у мастацтве*);
 пераменны (*пра ток*); **c. alterna** пераменны ток
cortar *vt* рэзаць; сячы; скарачаць; абрываць (*размову*)
cortés *adj* ветлівы
cortesía *f* ветлівасць
corto *adj* кароткі
cosa *f* реч; справа; **entre otras c.s** між іншага; **la c. es que...** справа ў тым, што..; **¿qué c. es..?** што такое..?
cosecha *f* ураджай
coser *vt* шыць, зашыць; **es cantar y c.** гэта лёгкая справа
cósmico *adj* касмічны
cosmos *m* космас
costa I *f* узбярэжжа, бераг
costa II *f* цана, кошт; **a toda c.** любым коштам
costar (ue) *vt* каштаваць, мець цану; **¿cuánto cuesta..?** колькі каштуюе?; **c. mucho dinero**
 каштаваць дорага; **c. un ojo de la cara** каштаваць шалёныя гроши
costarricense, costarricenseño *adj* костарыканскі; **2m** костарыканец, жыхар Коста - Рыкі
costumbre *m* звычай, звычка; **c.s** норавы, звычаі
creador *adj* стваральны, творчы; **2m** творца, стваральнік
crear *vt* тварыць, ствараць
crecer (zc) *vi* расці, павелічацца
creer (ey) *vt* верыць, думаць, лічыць, меркаваць; **¿crees que..?** ты думаеш, што..?;
creo que sí я думаю, што так
criar *vt* гадаваць
crimen *m* (*pl* crímenes) злачынства
criminal *adj* злачынны; **régimen** *c.* злачынны рэжым; **2m** злачынец
crisis *f* (*pl* crisis) крызіс; **de c.** крызісны; **atravesar una c.** перажываць крызіс,
 быць у стане крызісу
cristal *m* шкло; шыба; **de c.** шкляны
crítica *f* крытыка
criticar (c/qu) *vt* крытыкаваць
cruce *m* перасячэнне, скрыжаванне; **c. de autopistas** перасячэнне аўтастрад
crucifijo *f* распіяцце
crucifixión *f* укрыжаванне
cruel *adj* жорсткі, бязлітасны
cruz *f* (*pl* cruces) крыж; **la C. Roja** Чырвоны Крыж
cruzar (z/c) *vt* пераходзіць, перасякаць, пераплываць
cuaderno *m* сыштак
cuadrado *adj* квадратны, прастакутны; **2m** квадрат, прастакутнік
cuadro *m* карціна; рама
cual *pron rel* які, каторы; **2adv** як, бы, быццам; **se escondió c. un cobarde** схаваўся як

баязлівец

cuál *pron* *interr* хто? які?; **¿c. de los dos?** хто з двух? каторы з двух?

cualidad *f* якасць, уласцівасць; **en c. de** як, у якасці (*каго-н.*)

cualquier *adj indef* (скарот да cualquiera, ужываеца перад н. м.р./) **c. chico** любы

хлапчук

cualquiera (*pl* cualesquiera) *adj indef* любы, які хочаш, усялякі, абы які; **c. de nosotros**

любы з нас; **c. que sea** хто б то ні быў

cuando *1adv* калі; **la vi c. entró en la sala** я ўбачыў яе калі яна зайшла ў залу; *2conj* калі; **lo creo c. lo afirmas tú** калі гэта сцвярджаеш ты, то я веру

cuándo *adv* *interr* калі?; **¿desde c.?** з якога часу; **¿c. viene?** калі ён прыдзе?; (*калі cuando* *далучае* сказ з дзеяннем у буд. часе, то пасъля яго выказынік стаіць у subjuntivo: **cuando llegue la luna llena iré a Santiago** як надыйдзе поўня, паеду ў Санцъяга)

cuanto *1adj* колькі, столькі колькі; **cenaron c.s vinieron** павячэралі ўсе, хто прышоў;

2pron столькі колькі, усе што; **comunico c. sé** я паведамляю усё, што ведаю; **en c. a...**

што тычыцца..; **c. antes** як мага раней /хутчэй; **c. más** тым болей; **c. más, mejor** чым болей, тым лепей

cuánto *1adj* *interr., exclam* колькі; **¿c.s sois?** колькі вас?; **¿c.s años tienes?** колькі табе год?;

2pron *interr* які?; **¿a c.s estamos?** якое сёння чысло?; *3adv* *interr* колькі?; **¿c. cuesta?**

колькі каштую ?

cuarenta *num* сорак; саракавы

cuartel *m* казарма; **sin c.** бязлітасна, бязлітасны

cuarto I *1adj* *num* чацвёрты; *2m* чвэрць; **son las dos y c.** чвэрць трэцій гадзіны

cuarto II *m* пакой; **c. de baño** ванны пакой

cuatro *num* чатыры; чацвёрты (*старонка, дата*)

cuatrocientos *num* чатырыста

cubano *1adj* кубінскі; *2m* кубінец, жыхар Кубы (*не блытаць з кубанцам- жыхаром Кубані!*)

cubierta *f* палуба; абортка, вокладка

cubierto *1adj* накрыты, пакрыты; **c. de nieve** пакрыты снегам, заснежаны; *2m* становы прыбор; *3p.p. da cubrir*

cubrir (*p.p. cubierto*) *vt* накрываць, пакрываць; **c.se** накрывацца, пакрывацца

cuchara *f* лыжка

cuchillo *m* нож

cuello *m* шыя, каўнер

cuenca *f* басейн (*геаграфічны*)

cuenta *f* рахунак, разлік; справаздача; **tener en c.** мець на ўзвазе

cuento *m* апавяданне; казка

cuerda *f* вяроўка, канат; струна; **dar c. al reloj** завесці гадзіннік

cuero *m* скора; **de c.** скуранны

cuero *m* цела, тулава; корпус (*войсковы, дыпламатычны*)

cuervo *m* крумкач, груган

questión *f* пытанне; праблема, задача

cueva *f* пячора

cuidado *1m* клопат, увага; асцярога; **tener c.** быць асцярожным; *2interj* **¡c.!**

сцеражыся!, асцярожна!

cuidar *vt* клапаціца, даглядаць; **c. de los niños** глядзець дзяцей

culpa *f* віна

culpable *adj* вінаваты

cultivar *vt* абрабляць (*зямлю*); вырошчваць (*расліны*); развіваць, выхоўваць

cultivo *m* апрацоўка (*зямлі*); вырошчванне (*раслін*)

culto *1adj* культурны, адукаваны; *2m* культ; **c. a la personalidad** культ асобы

cultura *f* культура, адукцыя

cultural *adj* культурны, датычны культуры

cumbre *f* вяршыня гары; вышэйшая ступень; вяршыня, сустрэча ў вярхах

cumpleaños *m* (*таксама діа de c.*) дзень нараджэння

cumplimiento *m* выкананне, завяршэнне

cumplir *vt* выконваць, канчаць, завяршаць; спаўняцца (*пра дату*); **hoy cumple doce**

años сёння яму спаўняеца дванаццаць год

cuñado *m* швагер

cúpula *f* скляпенне, купал; верхавіна (*кіраўніцтва*)

cura I *m* святар

cura II *f* лячэнне, курс лячэння

curar *1vt* лячыць, даглядаць (*хворага*); *2vi* ачунаць; **c.se** вылечыцца

curiosidad *f* цікаўнасць; рэдкасць; выдатнасць; **ver las c.es de la ciudad** пазнаёміцца

з выдатнымі мясцінамі горада

curioso *adj* ікаўны, незвычайны, рэдкі

curso *m* хада (*падзеяй*), кірунак, курс

curva *f* крывая (*лінія*); **tener muchas c.s** быць зграбнай, быць прыгожай (*пра дзяўчыну*)

cuyo pron rel чый, якога; **un hombre c. nombre desconozco** чалавек, імя якога я не ведаю

Dd

da *gl.* dar

dado *adj* дадзены; **d. que** паколькі, бо, таму што

dama *f* пані, дама; **d.s** шашкі /гульня/

danés 1 *adj* дацкі; *2m* датчанін, жыхар Даніі; дацкая мова

danza *f* танец

danzar (*z/c*) *vt*, *vi* скакаць, танчыць, танцеваць

dañar *vt* шкодзіць, пашкодзіць

daño *m* шкода, страта; **hacer d.** прычыніць шкоду, нанесці шкоду; **¡me haces d.!** мне баліць! (*усклік таго, каму робяць балюча*)

dar *vt*, *irreg* (*l a. адз. л. presente doy*) даваць, даць; **d. un paseo** зрабіць шпацыр, пагуляць; біць /*пра гадзіннік/*; **han dado las cuatro** прабіла чатыры гадзіны; выходзіць, быць звернутым; **las ventanas dan al parque** вокны выходзяць на парк; **d.cuerda al reloj** заводзіць гадзіннік; **d. las gracias** дзякаваць; **d.se cuenta de** заўважыць; **d.se por vencido** здацца, паддацца; **d.se prisa** спяшацца

datos *m pl* дадзенія, звесткі

de *prep* (*з артыклем el мае форму del*) з, ад, пра, з-за, за; *a*) (*выражасе адносіны, што перадаюца беларускім родным склонам*); **el maestro de español** настаўнік іспанскай мовы; **la capital de Belarús** сталіца Беларусі; *b*) выражасе адносіны, што адпавядаюць беларускаму меснаму склону; **hablar de amor** гаварыць пра каханне; *c*) калі; **de no decirlo tú no lo creería** калі б не ты гэта сказаў, я не паверыў бы; *d*) уваходзіць у склад шматлікіх выразаў: **de madrugada** на досвітку; **de memoria** напамяць; **de mi parte** з майго боку; **de nada** няма за што /*адказ на падзяку*/; **de niño** дзіцёнкам, у дзяцінстве; **de nuevo** зноў; **de pie** стоячы, на ногах; **de pronto** раптам, раптоўна; **de postre** на дэсерт

debajo *1adv* унізе; *2prep d. de* пад; **d. de la mesa** пад столом

deber I *m* абавязак, доўг; **d.es** хатнія заданні

deber II *vt* мусіць, быць абавязаным; **debe hacerlo** ён мусіць зрабіць гэта

debido *adj* належны; **d. a** дзякуючы(чаму-н.); **como es debido** як належыць, належным чынам

débil *adj* слабы, кволы

debilidad *f* слабасць

debilitar *vt* аслабляць

decena *f* дзесятак

decenio *m* дзесяцігоддзе

decidir *vt* рашаць, вырашаць; **d.se** рашацца, адважыцца /*на што-н./*

décimo *adj* дзесяты

decir *vt*, *irreg* (*l a. адз.л. presente digo*) казаць, гаварыць; **es d.** гэта значыць, то бо; **¡diga!** гаварыце! алё!; **digamos** скажам так

decisión *f* рашэнне, вырашэнне; ращучасць

decisivo *adj* ращучы, вырашальны

declaración *f* заява, дэкларацыя

declarar *vt* абвяшчаць, заяўляць; **d. su amor** прызнацца ў каханні

declinación *f* скланенне

decoración *f* упрыгожанне, аздабленне

decorar *vt* упрыгожваць, аздабляць

decreto *m* дэкрэт, пастанова

dedicar (*c/qu*) *vt* прысвячаць; **d.se a** займацца (*чым-н.*), прысвяціць сябе (*чаму-н.*)

dedo *m* палец

defecto *m* недахоп, дэфект

defender (*ie*) *vt* абараняць; **d.se** абараняцца

defensa *f* абарона

defensor *m* абаронца

definición *f* вызначэнне, удакладненне

definir *vt* вызначаць, удакладняць

definitivamente *adv* канчаткова, пэўна

definitivo *adj* канчатковы, пэўны

deformar *vt* скажаць, дэфармаваць

dejar *vt* пакідаць; **d. en paz** пакідаць у спакоі; дазваляць, даць; **dejame ver** дай пазірнуць, дай пабачыць; **d. de +**

infinitivo пераставаць *што-н.* рабіць; **dejó de fumar** ён кінуў курыць; **d.se** дазваляць сабе, даць сабе
el = de + el

delantal *m* хвартух

delante *ladv* наперадзе, наперадзе; *2prep d. de* перад; **d. de la casa** перад хатаю

delegación *f* дэлегацыя

delegado *m* дэлегат

delfín *m* дэльфін

delgado *adj* худы, тонкі; стройны; хударлявы

deliberar *vi* разважаць; раінца, абміркоўваць

delicado *adj* тонкі, далікатны; кволы; прыгожы; далікатны /*пра пытanne/*

delicia *f* наслода, радасць, задавальненне

delicioso *adj* чароўны, вытанчаны, прыгожы

delincuencia *f* злачыннасць; **d. organizada** арганізаваная злачыннасць

delincuente *m* злачынец

delito *m* злачынства

demandá *f* попыт; патрабаванне

demandar *vt* патрабаваць

demás *adj* астатні; **los d.** астатнія, рэшта

demasiado *1adj* празмерны; *2adv* занадта, надта; **d. tarde** запозна, занадта позна

demonio *m* шатан, д'ябал

democracia *f* дэмакратыя

demócrata *f, m* дэмакрат, -ка

democrático *adj* дэмакратычны

demostrar (ue) *vt* праяўляць, паказваць, дэманстраваць; даказваць

densidad *f* шчыльнасць, гушчыня

denso *adj* шчыльны, густы

dentífrico: pasta d.a зубная паста

dentista *f, m* дантыст, зубны лекар

dentro *ladv* унутры; *2prep d. de* у, унутры; праз (*пра час*); **d. de la caja** у скрынцы; **d. de dos días** праз два дні

denunciar *vt* заявіць (*у паліцыю*), выкрываць

departamento *m* установа, дэпартамент, аддзел

depende *vi* (de) залежаць; **eso depende** гледзячы як

dependiente *f* прадаўшчыца

dependiente *m* служачы

deporte *m* спорт

deportista *f, m* спартсмен, -ка, спартовец

deportivo *adj* спартыўны

depósito *m* склад; паліўны бак, бензабак

deprimido *adj* прыгнечаны

deprisa *adv* хутка, шпарка; **¡más d.!** хутчэй

derecha *f* правы бок; **a la d.** направа, справа

derecho *1adj* правы; роўны, правы, не крывы; *2adv* прама; **ir todo d.** ісці толькі прама;
3. *m* права; **d. al trabajo** права на працу;

derribar *vt* разбураць, ламаць; збіваць /*самалёт*/

derrota *f* параза, разгром

derrotar *vt* разбураць; разграміць

derrumbarse абрывацца, падаць, разваливацца

desagradable *adj* непрыемны

desanimar *vt* бянятэжыць; дэмаралізаваць

desaparecer (zc) *vi* знікаць, хавацца

desaparición *f* знікненне, прапажа; скон

desarmado *adj* бязбройны

desarmar *vt* раззброіць, абязбройці

desarme *m* разбраенне

desarrollar *vt* развіваць, разгортваць (*дзейнасць*); распрацоўваць; праяўляць (*актыўнасць*); **d.se** развіваща

desarrollo *m* развіццё

desayunar *vi, vt* снедаць

desayuno *m* снеданне, сняданак

descalzarse (z/c) разувацца

descalzo *adj* босы, разуты

descansar *vi* адпачываць

descanso *m* адпачынак

descargar (g/gu) *vt* разгружаць; разраджаць; страляць

descender (ie) *vi* спускацца, зніжацца; паходзіць, быць нашчадкам
descendiente *f, m* нашчадак, патомак
desconocer (zc) *vi* не ведаць
desconocido *adj, m* невядомы
descontento *ladv* незадаволены; *2m* незадаволенасць
describir *vt* (*p.p.* *descrito*) апісваць
descripción *f* апісанне
descrito *adj* апісаны
descubrimiento *m* адкрыццё
descubrir *vt* (*p.p.* *descubierto*) адкрываць, рабіць адкрыццё
descuidar *vi* не турбавацца, не клапаціцца; **descuide** не турбуйцяся, будзьце спакойныя
desde *prep* (*пра час*) з, пачынаючы з; **d. ayer** з учарашияга дня; **d. entonces** з таго часу; (*пра адлегласць*) ад, з;
d.aquí адсюль; **d. arriba** зверху; **d. luego** вядома, канешне; **d. que** з таго часу як, з той пары як; **d. hace un año**
 вось ужо год;
desear *vt, vi* жадаць
desembarcar (*c/qu*) *1vt* выгружаць, высаджваць; *2vi, d.se* выгружацца, высаджвацца
desembarco *m* выгрузка, высадка; дэсант
desembocar (*c/qu*) *vi* упадаць (*пра раку*)
desempeñar *vt* выконваць; займаць (*на пасаду*); **d. un papel** адыгрываць ролю
desencantado *adj* расчараваны
desencanto *m* расчараванне
desenchufar *vt* выключачь, адключачь
deseo *m* жаданне
desértico *adj* пустэльны; пустынны
desesperado *adj* роспачны, у адчай
desgracia *f* няшчасце, бяда, ліха
desgraciado *adj* няшчасны, гаротны
deshacer *vt* (*як hacer; p.p.* *deshecho*) разбураць, псаваць; выпраўляць (*памылку*); распакаваць (*чамадан*); **d.se**
 разбурацца; (*de*) адчапіцца, адциурацца
desierto *1m* пустыня, пустэча; *2adj* пусты, бязлюдны
designar *vt* прызначаць, вылучаць (*на пасаду*)
desigual *adj* няроўны, неаднолькавы
desigualdad *f* няроўнасць
desfile *m* парад
desmayo *m* непрытомнасць
desnudo *adj* голы, аголены
desocupado *adj* вольны, незаняты, гуляшчы
desolación *f* адчай; смутак; разарэнне
desorden *m* бязладдзе; неахайнасць, беспарадак
desorientado *adj* збиты з панталыку, дэзарыентаваны
despacio *adv* паволі, ціха, пакрысе
despacho *m* кабінет; адпраўка
despedida *f* развітанне; звальненне
despedir (*i*) *vt* (*як pedir*) праводзіць, адпраўляць; звольняць; **d.se** развітвацца
despegar (*g/gu*) *vi* узлятаць, адрывацца ад зямлі
despejado *adj* чысты, бясхмарны; **el cielo está d.** неба чыстае
despertador *m* будзільнік
despertar (*ie*; *g/gu*) *vt* будзіць; **d.se** прачынацца
desplegar (*ie*; *g/gu*) *vt* разгортаўцаць
después *ladv* потым, пасля; затым, пазней; **una semana d.** праз тыдзень; *2prep d. de* пасля, пасля таго як; **d. de las**
clases пасля ўрокаў; **d. de** + infinitivo (*перадаецца дзее прыслоўем ці даданым сказам*); **d. de venir a casa**
 прыйшоўшы дамоў, калі я /ты, ён і г.д./ прыйшоў дамоў
destacado *adj* выдатны, выбітны, слынны
destacamento *m* аддзел, атрад
destacar (*c/qu*) *vt* выдзяляць, адзначаць; **d.se** выдзеліцца, вызначыцца
destinar *vt* прызначаць
destinación *f* прызначэнне, пасада; месца прызначэння
destino *m* лёс; прызначэнне, пасада; **con d. a** у, да /*пра накірунак*/
destrozar (*z/c*) *vt* разбураць, разбіваць, нішчыць
destruir (*uy*) *vt* разбураць, нішчыць, руйнаваць
desviación *f* аб'езд
detalle *m* падрабязнасць, дэталь
detener *vt* (*як tener*) затрымліваць, арыштоўваць; спыняць; **d.se** спыняцца; бавіцца, затрымлівацца

determinación *f* рашучасць; вызначэнне
determinado *adj* пэўны; рашучы, смелы; **artículo d.** грамат. азначальны артыклъ
determinar *vt* вызначаць, вырашачыць
detrás *1adv* ззаду; *2prep d. de* за, ззаду; **d. de la casa** за хатаю
deuda *f* доўг; **d. externa** зневені доеўг
deudor *m* даўжнік
devolver (ue) *vt* (як *volver*; *p.p. devuelto*) вяртаць, аддаваць
devuelto *adj* вернуты; *p.p da devolver*
día *m* дзень; **de d.** уздень, днём; **un d.** аднойчы, неяк; **un d. sí y otro no** праз дзень;
todos los d.s, cada d. штодзень, кожны дзень; **d. de permiso** вольны дзень; **d.s hábiles** працоўныя дні; **; buenos d.s!** добры дзены!; **dar los buenos d.s** вітацца
diablo *m* д'ябал, шатан, нячысьцік
dialogar (*g/gu*) *vi* размаўляць, гутарыць
diálogo *m* дыялог
diario *1adj* штодзённы; **a d.** штодзень; *2m* газета; дзённік
dibujar *vt* маляваць; крэсліць, чарціць
dibujo *m* малюнак, чарцёж, план; маляванне; **d.s animados** мультфільм
diccionario *m* слоўнік; **d. de la lengua** слоўнік мовы, тлумачальны слоўнік
diciembre *m* снежань
dictado *m* дыктант, дыктоўка
dictador *m* дыктатар
dictadura *f* дыктатура
dicha *f* шчасце
dicho *1adj* сказаны; *2p.p. da decir*; *3m* слова, выслоўе
dichoso *adj* шчаслівы; пракляты
diecinueve *num* дзевятнаццаць; дзесяццяць
dieciocho *num* восемнаццаць; восемнаццаты
diecisiete *num* шаснаццаць; шаснаццаты
diente *m* зуб
diez *adj* дзесяць; дзесяты (*дата, старонка*)
diferencia *f* розніца, адрозненне
diferenciar *vt* адрозніваць; **d.se** адрознівацца
diferente *adj* розны; іншы
difícil *adj* цяжкі
dificultad *f* цяжкасць
dignidad *f* горднасць
digno *adj* годны
dimensión *f* памер; маштаб, размах
diminuto *adj* маленьki, малюпасенъki
dinamo *m* генератар (*аўтамабілю*)
dinero *m* гроши
dios *m* Бог; **D.** Бог
diputado *m* дэпутат (*парламенту*)
dirección *f* кірунак; кіраўніцтва; адрас
directamente *adv* прама, непасрэдна
directo *adj* прамы
director *m* дырэктар, загадчык; **d. de orquesta** дырыжор; **d. de cine** кінарэжысёр;
d. de teatro тэатральны рэжысёр
dirigente *m* кіраўнік
dirigir (*g/j*) *vt* кіраваць, накіроўваць; **d.se a** накіроўвацца; звяртацца /да каго-н./
disciplina *f* дысцыпліна
disco *m* дыск, круг; кружэлка, пласцінка
disculpar *vt* выбачаць, прабачаць; **; disculpe!** даруйце! выбачайце!
discurso *m* прамова, выступ
discutir *vt* абмяркоўваць, дыскутуваць; аспрэчваць
disfrutar *vt* карыстацца, мець; цешыцца
disminuir (*uy*) *1vt* змяншаць, памяншаць; *2vi* змяншавацца
disparar *vt* страліць
disponer (як *poner*; *p.p. dispuesto*) *1vi* мець; мець у сваім распараджэнні; **no dispongo de tiempo** я не маю часу;
2vt размяшчаць; **d.se** размяшчацца; **d.se** (а, па) збірацца, мець намер, рыхтавацца да
disposición *f* размяшчэнне; распараджэнне, валоданне
dispuesto *1adj* размешчаны; гатовы, схільны; **estar d. para** быць гатовым да; *2p.p. da disponer* **distancia** *f*

адлегласць, дыстанцыя

distinguir (gu/g) *vt* адрозніваць, выдзяляць; **d.se** вызначацца; віднецца, праглядацца

distinto *adj* розны, адрозны; ясны, зразумелы; незвычайны

distraer *vt* (як traer) адцягваць /увагу/; забаўляць; **d.se** забаўляцца, весяліцца

distraindo *adj* няўважлівы, незасяроджаны

distribuir (уу) *vt* размяркоўваць, раздаваць

distrítu *m* акруга, край, раён

diverso *adj* розны, разнастайны

divertido *adj* забаўны, вясёлы, цікавы; **estar d.** быць вясёлым; **es una chica divertida**

яна вясёлая дзяўчына

divertir (ie) *vt* забаўляць, цешыць; **d.se** забаўляцца, цешыцца

dividir *vt* дзяліць, падзяляць, аддзяляць; **d.se** дзяліцца, падзяляцца

divino *adj* боскі, божы

división *f* падзел, раздзяленне; дывізія

divorciarse разводзіцца (*скасоўваць шлюб*)

divorcio *m* развод; нязгода; разыходжанне

doblar *vt* падвойваць; згінаць, складаць напал; абыходзіць; дубляваць (*фільм*); **d. la esquina** заходзіць за рог; **d.**

a la derecha павярнуць направа

doble *adj* падвойны

doce *pum* дванаццаць; дванаццаты (*дата, старонка*)

docena *f* тузін

doctor *m* лекар, урач; доктар (*навуковае званне*)

doctrina *f* дактрына, вучэнне

documento *m* дакумент; **d. de identidad** пасведчанне асобы

doler (че) *vi* балець; **¿qué te duele?** што табе баліць?; **me duele la cabeza** мне баліць галава

dolor *m* боль, смутак, гора; **d.de cabeza** галаўны боль

doloroso *adj* хваравіты, хворы; пакутлівы, балочны

doméstico *adj* хатні; **animales d.s** свойскія жывёлы

dominar *vt* панаваць, уладарыць; **d. español** валодаць іспанскаю моваю

domingo *m* нядзеля

don I *m* дар, дарунак; талент

don II *m* спадар, пан; дон /ужываецца толькі перад іменем/ **d. Juan** дон Хуан

donante *m, f* донар

doncella *f* дзяўчына; пакаёўка

donde *adv* дзе

dónde *adv* *interr* дзе?; **¿a d.?** куды?; **¿de d.?** адкуль?

doña *f* спадарыня, пані; доныя (ужываецца толькі перад іменем) **d. Sofía** доныя Сафія

dorado *adj* залаты, пазалочаны; **el D.** Эльдарада (*казачна багатая краіна*); **sueño d.** блакітная мара

dorar *vt* падсмажваць; залаціць

dormir (ue,u) *vi* спаць

dormitar *vi* драмаць

dormitorio *m* спальня

dos *Inum* два; другі (*дата, старонка*); **los d.** абодва; **las d.** абедзьве; *2m* двойка

doscientos *pum* дзвесце

dotar *vi* (de) аснашчаць; даваць датацию

drama *m* драма

dramático *adj* драматычны

dramaturgo *m* драматург

ducha *f* душ

ducharse браць /прымаць душ

duda *f* сумнеў, сумненне

dudar *vi, vt* сумнявацца; **lo dudo** я ў гэтым сумняваюся

dudos *adj* сумнеўны, няпэўны

dueña *f* гаспадыня, уласніца, пані

dueño *m* гаспадар, уласнік, пан

dulce *1adj* салодкі; прэсны (*пра ваду*); пяшчотны, прыемны; *2m d.s* прысмакі, ласункі

durante *adv* цягам, на працягу, у час, падчас; **d. las vacaciones** на вакацыях, падчас вакацыяў

durar *vi* доўжыцца, цягнуцца, трывалацца; **eso no va a d. mucho** гэта доўга не пратрывае

dureza *f* цвёрдасць, моц, трываласць; жорсткасць, суровасць

duro *1adj* цвёрды; суровы, жорсткі; чэрсты (хлеб); *2m* дура (*іспанская манета вартасцю 5 песет*)

e conj (ужываецца замест “у” перед словами, што пачынаюцца з i-, hi-) padres e hijos бацькі і дзеци; **Juan e Irene** Хуан ды Ірэнэ

eco *m* рэха, пошчак; водгук

economía *f* эканоміка, гаспадарка; ашчаднасць

económico *adj* эканамічны, гаспадарчы

economista *m, f* эканаміст

ecuador *m* экватар

ecuatorial *ladj* экватарыяльны 2*m* экватарыял (*астронамічная прылада*)

ecuatoriano *ladj* эквадорскі; 2*m* эквадорац, жыхар Эквадору

echar *vt* кідаць, штурляць, выкідаць; ліць, напіваць; накладаць; выганяць, праганяць; *e. gasolina* запраўляцца палівам; *e.culpa a* вінаваціць; *e./e.se a + infinitivo* пачынаць што-н. рабіць; *e./e.se a reir* засмяяцца; *e.se a perder* псывацца; збівацца з правільнага шляху; *e.se* кідацца

edad *f* узрост, эпоха, век; **la E.Media** Сярэднявечча

edición *f* выданне

edificio *m* будынак, гмах

educación *f* выхаванне, навучанне, адукацыя

educado *adj* выхаваны

educador *m* выхавальнік

educar (*c/qu*) *vt* выхоўваць, навучаць

efectivamente *adv* сапраўды

efectivo *adj* дзейсны, эфектыўны

efecto *m* эфект, дзеянне, уздзеянне

efectuar *vt* выконваць, здзяйсняць, ажыццяўляць

eficaz (*pl* eficaces) *adj* дзейсны, эфектыўны, плённы

egipcio *ladj* егіпецкі; 2*m* егіпцянін, жыхар Егіпту

egoísmo *m* эгаізм, сябелюбства

eje *m* вось, вал

ejemplar *ladj* узорны; 2*m* асобнік; узор

ejemplo *m* прыклад, узор; **por e.** дапрыкладу

ejercer (*c/z*) *vt* аказваць (улыб); займаць (*насаду*); ажыццяўляць

ejercicio *m* практиканне; выкананне, ажыццяўленне (*функция*)

ejército *m* войска, армія

el lart det адз. л. м.р. **el libro** кніга; /зліваючыся з прыназоўнікам de мае форму del/;

vengo del bosque я іду з лесу; **2art. det.** адз. л. ж. р перед словамі, што пачынаюцца з націскнога а- ці ha-: **el ama, el hada, 3pron rel el que** які, што, той хто, каторы; **el que lee mucho, sabe mucho** хто шмат чытае, той шмат ведае; **él pron pers** 3 а. адз. л. ён

elección *f* выбар; **e.es** выбары

elector *m* выбаршчык

electoral *adj* выбарчы

electricidad *f* электрычнасць

eléctrico *adj* электрычны

electrónica *f* электроніка

electrónico *adj* электронны

elefante *m* слон

elegancia *f* элегантнасць

elegante *adj* элегантны, прыгожы

elegir (g/j) *vt* выбіраць, абіраць

elemento *m* элемент, сродак; стыхія; **e.s rudimentarios** прымітыўныя сродкі

elevado *adj* высокі, узнікты; узнёслы

elevar *vt* узнімаць; падвышаць

elite *f* эліта, адборная частка чаго-н.

ella pron pers 3 а. адз. л. ж. р. яна

ellas pron pers pl 3 а. мн. л. ж. р. яны

ello pron pers 3 а.адз. л. н. р. яно, гэта, тое

ellos pron pers pl 3 а. мн. л. м. р. яны

embajada *f* пасольства

embajador *m* пасол

embarcación *f* судна; лодка; пагрузка (*на судна*)

embarcar (*c/qu*) *vt* грузіць (*на судна*); **e.se** садзіцца (*на карабель*)

embargo *m* забарона, эмбарга; **sin e.** аднак, тым не менш

embotellamiento *m* затор (булічны)

embrague *m* шчапленне (*механізм*)
embutido *m* каўбаса
emergir (g/j) *vi* з'яўляцца, узнікаць
emérito *adj* заслужаны, ганаровы
emigración *f* эміграцыя
emigrado *m* эмігрант
emigrar *vi* эміграваць, выязджаць; міграваць (*пра жывёл*)
emoción *f* хваляванне, узрушанасць; эмоцыі, пачуццё
emocionado *adj* усхваляваны, узрушаны
emocionante *adj* хвалюочы, прачулы
emocionar *vt* хваляваць, узрушваць
empanada *f* пірог
empañado *adj* затуманены
empezar (ie; z/c) *1vt* пачынаць; *e. a leer* пачынаць чытаць; *2vi* пачынацца
empleado *m* службовец, чыноўнік
emplear *vt* ужываць, прымняць; наймаць (*на працу*)
emprender *vt* пачынаць, прадпрымаць; *e. un viaje* зъездіць, здзейсніць паездку
empresa *f* прадпрыемства; намер, план
empujar *vt* штурхаць
emulación *f* спаборніцтва
en prep у, на; **en la clase** у класе; на ўроку; **en la pared** на сцяне; **en mayo** у траўні; **en épocas remotas** у аддаленія часы; **en media hora** праз паўгадзіны; **en invierno** зімою; **en regla** у парадку; **en seguida** адразу ж;
enamorado *adj*, *m* закаханы
enamorar *vt* закахаць; *e.se* закахацца
encabecer (z/c) *vt* ачоліць, узначаліць
encaje *m* карункі
encantado *adj* зачараўаны; надзвычай задаволены, у захапленні; **estar e.** быць у захапленні; *{e.!* вельмі рады! (*рэпліка пры знаёмстве*)
encantar *vt* зачараўваць, прывесці ў захапленне
encanto *m* прыгажосць, чары; **como por e.** як па чароўным слове
encarcelar *vt* кінуць у вязніцу, пасадзіць у турму
encargar (g/gu) *vt* даручаць, абавязваць, заказваць; *e.se* займацца чым-н., браць на сябе /справу/
encender (ie) *vt* запальваць, уключачь (*свяцло*), распальваць (*пачуцці*)
encerado *m* класная дошка
encerrar (ie) *vt* зачыняць, замыкаць; утрымліваць у сабе
encima *1adv* наверсе, зверху, на; **venirse e.** насоўвацца, набліжацца; *2prep e. de* на, над; *e. de la mesa* над столом; *por e. de* праз, паверх; **saltar por e. de la tapia** скочыць праз плот
encontrar (ue) *vt* сустракаць (*неспадзянка*), знаходзіць; *e.se* знаходзіцца, сустракацца, быць
encuentro *m* сустрэча, спатканне
enchufar *vt* уключачь (*электрапрыладу*)
enemigo *1adj* варожы; *2m* вораг
energía *f* энергія
enérgico *adj* энергічны
enero *m* студзень
enfadado *adj* раззлаваны, сярдзіты
enfadarse раззлавацца
enfermedad *f* хвароба
enfermera *f* медычная сястра, медсястра
enfermo *adj*, *m* хворы
enfrente *adv* насупраць, упоравень
engañar *vt* маніць, падманьваць, хлусіць
engaño *m* падман, хлусня, мана
enlace *m* сувязь; сувязны
enojarse зазлаваць, быць сярдзітым
enorme *adj* вялізарны, агромністы
enriquecer (zc) *vt* узбагачаць; *e.se* багацець, узбагачацца
enseñanza *f* навучанне, вучоба, адукацыя; выкладанне
enseñar *vt* навучаць, вучыць, выкладаць
entender (ie) *vt* (de) разумець, ведаць, разбірацца (ў чым-н.); *e.se* паразумецца, дамаўляцца
enterarse (de) даведацца, дазнацца
entero *adj* увесы, цэлы
enterrar (ie) *vt* хаваць (*нібожчыка*); закопваць
entierro *m* пахаванне

entonces *adv* тады, потым, у той час; **en aquell e.** тады, у той час
entrada *f* уваход
entrar *vi* уваходзіць, заходзіць; уступаць, далучацца (*да арганізацыі*)
entre *prep* паміж, між, пасярод, сярод; **e. la pared y la espada** у безвыходным становішчы; **e. tú y yo** мы з табою, ты і я;
entrega *f* уручэнне, здача (*цвярдыні*); асобны выпуск (*кнігі, твора*); **por e.s** асобнымі выпускамі;
entregar (*g/gu*) *vt* перадаваць, уручаць; здаваць (*цвярдыню*); **e.se** аддавацца, паглыбіща (*у справу*); здавацца (*борагу*)
enremeses *m pl* закускі
entrenador *m* трэнер
entrenar *vt* трэніраваць, практыкаўцаць; **e.se** трэніравацца
entretenido *adj* забаўляльны, вясёлы; забаўляльны
entretenimiento *m* занятак, бавенне часу
entrevista *f* сустрэча, спатканне; інтэрвю
entrevistar *vt* браць інтэрвю; **e.se** сустракацца, бачыцца
entusiasmo *m* захапленне, энтузіазм, імпэт
enumerar *vt* пералічваць, рабіць пералік
envejecer (*zc*) *vt* старэць, старыцца
envenenado *adj* атручены
enviar *vt* пасылаць, адпраўляць; **e. un telegrama/ una carta** паслаць тэлеграму /ліст
envidia *f* зайдздрасць
envidiar *vt* зайдзросціць; **no tener que e. a** ні ў чым не саступаць (*чаму-, каму-н.*)
episodio *m* эпізод
época *f* эпоха, сезон, час, пара (*году*)
equíraje *m* багаж, дарожныя рэчы
equipo *m* каманда, экіпаж, брыгада (*работнікаў, лекараў*); аснашчэнне
equivalente *1adj* раўназначны, эквівалентны; *2m* эквівалент
equivocarse (*c/qu*) памыляцца
era *f* эра, эпоха
erizo *m* вожык
error *m* памылка
erupción *f* вывяржэнне (*вулкана*); высыпка (*на скуры*)
esbelto *adj* зграбны, стройны
escala I *f* драбіны; шкала, маштаб
escala II *f* прамежкавы порт; **hacer e.** заходзіць у порт; **el barco hace e. en Barcelona y Valencia** судна заходзіць у Барсэлону і Валенсію
escalera *f* лесвіца, сходы; **subir /bajar la e.** узнімацца /спускацца па лесвіцы
escándalo *m* скандал; **armar un e.** узніяць скандал
escandaloso *adj* буральны, скандалыны
escapar *vi* уцякаць (*таемна*); **e. se** уцячы; выслізуць
escaparate *m* вітрына
escardar *vt* палоць
escaso *adj* недастатковы, рэдкі; няпоўны; **estar a e.s dos kilómetros de** быць усяго/за нейкія два кіламетры ад
escena *f* сцэна
esclavitud *f* рабства
esclavo *m* раб
escoba *f* венік, мятла, шчотка (*для падлогі*)
escoger (*g/j*) *vt* выбіраць, адбіраць, аддаваць перавагу
escolar *1adj* школьны; *2m* школьнік
esconder *vi* хаваць, тайць; **e.se** хавацца
escondite *m* хованка; **jugar al e.** гуляць у хованку
escribir (*p.p. escrito*) *vt* пісаць
escrito *1adj* напісаны; *2p.p da escribir*
escuchar *vi* слухаць, выслушаць
escudo *m* шчыт; герб; эскуда (*назва грошай*)
escuela *f* школа; **e. pública** грамадская/ дзяржаўная школа
escultor *m* скульптар
escultura *f* скульптура
escurrir *vt* выліваць да краплі, выціскаць
ese (f esa) adj dem гэты, той
ese (esa, eso) pron dem гэты, той, (этая, тая; гэтае, тое)
esforzarse (*ue; z/c*) намагацца, старацца
esfuerzo *m* намаганне

eso *pron dem* гэта; **a eso de** каля, прыблізна (*пра час*); **a eso de las tres** каля трох гадзін; **por eso** таму, з гэтай прычыны

espacial *adj* касмічны

espacio *m* прастора, месца, прамежак; космас; **e. imaginario** віртуальная прастора; **como queda e.** паколькі яшчэ застаецца час (*у радыёперадачы*)

espacioso *adj* прасторны

espada *f* меч, шпага, рапіра; **entre la pared y e.** у безвыходным стане

espalda *f* спіна; **de e.s a** спіною да

espantar *vt* палохаць; праганяць (*птушак, мух*); **e.se** палохацца, баяцца

español *ladj* іспанскі; *2m* іспанец; іспанская мова

especial *adj* адмысловы, спецыяльны

especialidad *f* асаблівасць, адмысловасць; спецыяльнасць

especializarse (*z/c*) спецыялізацца

especialmente *adv* асабліва

especie *f* від, гатунак; **una e. de** нешта накшталт; адзін з відаў

espectáculo *m* спектакль, відовішча

spectador *m* глядач

espectro *m* спектр; здань, прывід

especular *1vi* разглядаць, разважаць, варажыць; *2vt* шпікуляваць

espejo *m* люстра, люстэрка

esperanza *f* спадзяванне, надзея

esperar *vt* чакаць; спадзявацца

espreso *adj* густы, часты (*лес, туман*); тоўсты; шчыльны

espíritu *m* дух, душа; сутнасць, дух

espiritual *adj* духовы, духоўны

esplendido *adj* шыкоўны, раскошны, выдатны

esplendor *m* бліск, пышнасць; росквіт; **érosa de e.** час росквіту

espolvorear *vt* пасыпаць

espontáneo *adj* стыхійны, спантанны

esposa *f* жонка; **e.s** ручныя кайданкі

esposo *m* муж, сужэнец

espuma *f* pena

espumoso *adj* пенны, пеністы

esquí *m* (*pl* esquís, esquíes) лыжа, лыжына /лыжы/; **practicar el deporte de e.s** займацца лыжным спортам

esquiador *m* лыжнік

esquiar *vi* хадзіць на лыжах, катацца на лыжах

esquina *f* рог, вугал (*дома, вуліцы*)

esta *pron dem* гэтая

establecer (*zc*) *vt* устанавіць (*факт*); усталёўваць, засноўваць; **e.se** атабарыцца, усталявацца

estación *f* час, сезон; станцыя, вакзал; **e. de autobuses** аўтавакзал, аўтавакзал; **e. de servicio** аўтазаправочная станцыя; **e. del año** пара году;

estadio *m* стадыён

estadísticas *f* статыстыка

estado I *m* стан (*і грамадскі*); становішча

estado II *m* дзяржава; штат; **el E. Mayor** штаб; **los E.s Unidos Ca**/Злучаныя Штаты

estallar *vi* выбухаць, узрываша; успыхнуць, выбухнуць /рокаш/

estancia *f* жытло, пакой; знаходжанне

estaño *m* цына /metal St/

estar *vi, irreg* быць, знаходзіцца; **e. en casa** быць дома /у хаце; **e. enfermo** хварэць; **e. ocupado** быць занятым; **e.+ gerundio** (*выражсае працягласць дзеяння*) **estoy mirando la televisión** я пазіраю тэлевізар; **e. + p.p** (*выражсае вынік ці стан*) **el trabajo está cumplido** праца выканана; **¿a cuántos estamos hoy?** якое сёння чысло?

estatura *f* рост; **alto /bajo de e.** высокага /нізкага росту; **de e. media** сярэдняга росту

este *I m* усход

este II (f esta) *pron dem* гэты

estilo *m* стыль; **por el e.** такога кшталту

esto *pron dem* гэта, гэтае

estimar *vt* паважаць, шанаваць; лічыць, меркаваць

estómago *m* страўнік; **me duele el e.** мне баліць жывот

estrategia *f* стратэгія

estratégico *adj* стратэгічны

estrechar *vt* сціскаць, ціснуць, паціскаць; **e. la mano**_паціскаць руку

estrecho *ladj* вузкі, цесны, шчыльны; *2m* пратока, праліў; **el e. de Gibraltar** Гібралтарская пратока

estrella *f* зорка (*і славутасць*)

estremecer (zc) *vt* трэсці, скаланаць; **e.se** уздрыгваць, скаланацца
estropiado *adj* сапсанавы, пашкоджаны
estroppearse псанавацца, ламацца
estructura *f* будова, збудаванне; структура
estuche *m* футарал; скрыначка
estudiante *m, f* студэнт, -ка
estudiar *1vt* вучыць, вывучаць; *2vi* вучыцца, навучацца; **e. para** вучыцца на /каго-н./
estudio *m* вучоба; вывучэнне, даследванне; студыя, майстроўня
estufa *f* печ, пека
estupendo *adj* незвычайны, цудоўны, дзівосны
etc =et cétera і г. д., і гэтак далей
eternamente *adv* вечна
eterno *adj* вечны
euro *m* ёўра (гроши Еўрапейскага Хаўруса)
europeo *1adj* ёўрапейскі; *2m* ёўрапеец
éusquero *1adj* баскі/ баскскі (пра мову): *2m* баская/ баскская мова
evacuar *vt* эвакуяваць; ачышчаць, вызываюць /памяшканне/; **e. el vientre** спаражніцца
evento *m* падзея, здарэнне
evidente *adj* відавочны
evitar *vt* пазбягаць, ухіляцца
evolución *f* развіццё, эвалюцыя
exactamente *adv* дакладна
exactitud *f* дакладнасць
exacto *adj* дакладны, роўны; **son las seis horas exactas** /зараз/ роўна шэсць гадзін;
examen *m* (*pl* экзамены) экзамен, выпрабаванне, іспыт; **rendir un e.** здаваць экзамен; **pasar un e.** здаць /вытрымаць/ экзамен
examinar *vt* разглядаць, даследваць; абследаваць (хворага); экзаменаваць
excepción *f* вынятак, выключэнне; **a e. de** за выняткам (каго-, чаго-н.)
excepcional *adj* выключны, надзвычайны
excelente *f* вокліч, усклік; **signo de e.** клічнік
exclamar *vt* выгукнуць, усклікнуць
exclusivamente *adv* выключна
exclusivo *adj* выключны
excursión *f* экспурсія, пагулянка
excursionista *f, m* экспурсант, -ка
exhibir *vt* выстаўляць, экспанаваць; выяўляць (якасць)
exigencia *f* патрабаванне, патрабавальнасць
exigente *adj* патрабавальны
exigir (g/j) *vt* патрабаваць
exilio *m* выгнанне, высылка
existencia *f* існаванне, быццё, жыццё
existente *adj* існы
existir *vi* існаваць, быць
éxito *m* поспех; **con e.** паспяхова
expedición *f* экспедыцыя
experiencia *f* вопыт, досвед, вопытнасць
experimentar *vt* рабіць дослед; адчуваць (боль, пацуццё)
explicación *f* тлумачэнне
explicar (c/qu) *vt* тлумачыць, растлумачыць, патлумачыць
exploración *f* даследванне, вывучэнне
explorador *m* даследчык
explosión *f* выбух
exploitar *1vt* эксплуатаваць, прыгнятаць; выкарыстоўваць, эксплуатаваць; *2vi* выбухаць, узрывацца
exponer *vt* (як ronar; p.p. expuesto) выстаўляць, экспанаваць; выкладаць, выказваць /ідэю/
exposición *f* выстава, выстаўка
expresar *vt* выражаяць, выказваць
expresión *f* выраз (моўны, твары); выразнасць, экспрэсія
expresivo *adj* выразны, экспрэсійны
expreso *1adj* выразны, яўны; хуткі (цягнік); *2m* экспрэс, хуткі цягнік
extender *vt* выцягваць, расцягваць; расцілаць; пашыраць (уплыў і пад.);
e.se распасцірацца, расплюсціравацца, пашырацца
extendido *adj* пашыраны, распаўсюджаны
extensión *f* плошча, аблігасць, працягласць

extenso *adj* прасторны, шырокі, доўгі
exterior *adj* вонкавы, знешні
extranjero *1adj* чужы, замежны; *2m* іншаземец
extrañar *vt* дзівіць, здзіўляць; **e.se** здзіўляцца, дзівіцца
extraño *adj* дзіўны; чужы
extraordinario *adj* незвычайны, надзвычайны
extraterrestre *1adj* пазаземны; *2m* прыхадзень, іншапланецыянін
extremista *1adj* экстремісцкі; *2m* экстреміст
extremo *1adj* крайні, гранічны; *2m* канец, край, мяжа

Ff

fábrica *f* завод, фабрыка; **f. de automóviles** аўтазавод, аўтамабільны завод
fabricación *f* вытворчасць, выраб
fabricar (*c/qu*) *vt* вырабляць, выпускаць (*прадукцыю*), будаваць
fábula *f* байка, казка; выдумка
fácil *adj* лёгкі, нецяжкі /*пра задачу i над./*
facilidad *f* лёгкасць, даступнасць
facilitar *vt* палягчаць, абліагчаць; забяспечваць, даваць; **f. información** забяспечваць інфармацыяй, даваць інфармацыю
fácilmente *adv* лёгка, з лёгкасцю
facultad *f* здольнасць; факультэт
falda *f* спадніца; схіл (*гары*)
falso *adj* памылковы; фальшывы, ілжывы; крывацушны
falta *f* памылка; недахоп, адсутнасць; **sin f.** абавязкова; **hacer f.** нехапаць; **me hace f. esta revista** мне патрэбен гэты часопіс
faltar *vi* бракаваць, недаставаць, адсутнічаць; **faltan dos libros** няма/ нехапае дзвюх кніжак; **f. a la palabra** не стрымаць слова
fallecer (*zc*) *vi* паміраць, канец; гінуць
fama *f* слава, вядомасць
familia *f* сям'я, радня
famoso *adj* славуты, вядомы, слынны
fandango *m* фанданга (*іспанскі танец*)
fantasia *f* уяўленне, фантазія, выдумка
fantastico *adj* фантастычны, уяўны; чароўны
farmacéutico *m* аптэкар
farmacia *f* аптэка
faro *m* маяк; фара (*аўтамабіль*)
farol *m* ліхтар
fascismo *m* фашизм
fascista *1adj* фашистыкі, фашистоўскі; *2m* фашист
favor *m* ласка, прыязнасць, міласць; **por f.** калі ласка; **hacer un f.** зрабіць паслугу; **haga el f. de cerrar la ventana** зачыніце, калі ласка, акно
favorable *adj* спрыяльны
favorito *adj* улюблёны, любімы
fe *f* вера
febrero *m* люты (*месяц*)
fecha *f* дата, чысло; **hasta la f.** дагэтуль, да гэтага часу
felicidad *f* часце; **¡f.es!** віншую!
felicitacion *f* віншаванне
felicitar *vt* віншаваць **f. con motivo de la fiesta** віншаваць са святам
feliz (*pl felices*) *adj* шчаслівы; удалы
femenino *adj* жаночы; **genero f.** грам. жаночы род
femenista *1adj* фемінісцкі; *2f, m* феміністка, фемініст
fenomeno *m* з'ява, фенамен; **f. de la naturaleza** з'ява прыроды
feo *adj* брыдкі, гідкі, непрыгожы
feria *f* кірмаш
ferreo *adj* жалезны; цвёрды, непахісны
ferrocarril *m* чыгунка
fertil *adj* урадлівы; плодны, пладавіты
fertilidad *f* урадлівасць

festejar *vt* святкаваць
festival *m* свята, фестываль
fiambres *m pl* халодныя стравы
fidelidad *f* вернасць, адданасць
fiebre *f* гарачка, ліхаманка; **tengo f.** у мяне гарачка, у мяне высокая тэмпература
fiel *adj* верны, адданы; дакладны; *2m* вернік
fiera *f* звер
fiesta *f* свята, фэст
figura *f* фігура, постаць; твар, аблічча
figurar *vt* быць, знаходзіцца, фігураваць; **f. en la lista** быць у спісе; **f.se** уяўляць сабе; **¡figúrate!** уяви сабе!
fijar *vt* замацоўваць, прымамацоўваць, засяроджваць; **f. la atención** звяртаць увагу; **f.se** звяртаць увагу; **fíjate** звярні ўвагу; **fijaos** звярніце ўвагу
fijo *adj* цвёрды, устойлівы, стабільны; пільны (*пра позірк*)
fila *f* шарэнга, шэраг, шыхт, рад
filete *m* біфштэкс; **f. de ternera** цялячы біфштэкс
filipino *1adj* піліпінскі/ філіпінскі; *2m* піліпінец/ філіпінец, жыхар Піліпінскіх /Філіпінскіх выспаў
film *m* фільм, кінафільм
filo *m* лязо, вастрыё
filología *f* філагогія, мовазнаўства
filóloga *f* жанчына-філогаг
filólogo *m* філогаг
filosofía *f* філасофія
filósofo *m* філосаф, думнік
fin *m* мэта, канец, заканчэнне; **f. de semana** выхадныя (*субота і нядзеля*)/; **al f., por f.** урэшце; **dar /poner f. a скончыць** (*што-н., з чым -н.*)
final *1adj* канчатковы, канцовы; *2m* канец, фінал; **al f. de/ a f.es de** у канцы, напрыканцы; **al f. del mes** напрыканцы месяца, у канцы месяца
finalidad *f* мэта
finalizar *vt* (*z/c*) канчаць, -ща
fino *adj* тонкі, вытанчаны, адмысловы; ветлівы, далікатны
firma *f* подпіс; фірма; **recoger f.s** збіраць подпісы
firmar *vt* падпісваць, ставіць подпіс
firme *adj* цвёрды, перакананы, непахісны; **una resolución f.** цвёрдая рашучасць
física *f* фізіка
físico *1adj* фізічны; *2m* фізік
flaco *adj* худы
flamenco *m* фламэнка (*музыка і танец*); **música flamenca** музыка фламэнка
flor *f* кветка
florecer (*zc*) *vi* цвісці, квітнець
florero *m* ваза для кветак
flota *f* флот
flotar *vi* плаваць /не танць, плаваць па паверхні)
foco *m* фокус (*лінзы*); цэнтр, асяродак
folclore *m* фальклор
folclórico *adj* фальклорны
fondo *m* дно; глыбіня; капитал; сродкі, фонд; **a f.** грунтоўна, глыбока; **saber algo a f.** ведаць *што-н.* дасканала;
recoger f.s збіраць сродкі
fonética *f* фанетыка
fonético *adj* фанетычны
forma *f* форма, выгляд, зневіннасць; **¿de que f. es..?** якой формы ..?
formación *f* стварэнне, утварэнне; шыхт, шэраг (*войсковы*)
formado *adj* створаны, утвораны
formal *adj* дакладны, акуратны; сур'ёзны
formar *vt* складаць, утвараць; надаваць форму; **f. parte de** уваходзіць у склад (*чаго-н.*)
formidable *adj* вялізны, агромністы; страшэнны, жахлівы; выдатны; **¡es f.!** а) гэта жахліва!; б) гэта цудоўна!
fórmula *f* формула
fortalecer (*zc*) *vt* мацаваць, умацоўваць
fortaleza *f* фартэцыя, цвярдыня, крэпасць
fortuna *f* лёс, часце, удача; багацце; **por f.** нашчасце
fósforo *m* фосфор; запалка; **f.s** запалкі
foto f., fotografía f. фота, фатаграфія, фатаздымак; **sacar f.s** фатаграфаваць, здымачь
fotográfico *adj* фатаграфічны
fracasar *vi* пацярпець няўдачу, праваліца; **f. en los exámenes** праваліца на экзаменах

fracaso *m* няўдача, правал
fraile *m* манах, законнік
francés *1adj* французскі; *2m* француз; французская мова
franco *adj* шчыры, адкрыты, просты
frase *f* фраза, сказ
frecuencia *f* частата
frecuentar *vt* часта наведваць; *f. el colegio* хадзіць у школу
frecuente *1adj* часты; *2adv* часта
frecuentemente *adv* часта
fregar (*ie; g/gu*) *vt* мыць (*посуд*); шараваць, мыць (*падлогу*)
frente *I f* лоб; фасад; *f. a* насупраць, упоравенъ; *al f. de* на чале (*чаго-н.*)
frente *II m* фронт; *el F. Popular Belaruso* Беларускі Народны Фронт
fresa *f* (*pl* fresas) суніцы, клубніцы
fresador *m* фрэзероўшчык
fresco *1adj* свежы; нахабны; *2m* прахалода
frescura *f* свежасць, прахалода
frío *1adj* халодны, сцюдёны; *2m* холад, сцюжа; *hace f.* холадна; *tengo f.* мне холадна; *coger f.* прастудзіца
frito *adj* смажаны, печаны
frontera *f* мяжка, граніца
fruta *f* плод; *f.s* садавіна, фрукты
fruto *m* фрукт; вынік, плён
fuego *m* агонь, пажар; стравяняна
fuente *f* крыніца (*ў розных сэнсах*), фантан; *f. fidedigna* надзеяная крыніца; *f. solvente* плацежаздольная крыніца
fuera *1adj* vonку, на двары; *por f.* з vonку; *2prep f. de* за, па-за; *f. del pueblo* за вёскаю;
3interj if! преч! далоў!
fuerte *adj* моцны, дужы, трывалы
fuerza *f* сіла, моц; *f.s* **armadas** узброеная сілы
fumar *vt* паліць, курыць
función *f* функцыя; спектакль, п'еса
funcionar *vi* дзейнічаць, працаваць
funcionario *m* службовец, чыноўнік
fundación *f* фундацыя; *la f. Rode* фундацыя Родэ (*у Іспаніі*); *la f. Leu Sapega* фундацыя Льва Сапегі
fundador *m* заснавальнік
fundamental *adj* грунтоўны, фундаментальны; *ley f.* асноўны закон, канстытуцыя
fundamento *m* падмурак, аснова; падстава
fundar *vt* засноўваць
furia *f* шаленства, ярасць
furioso *adj* шалёны, ярасны; раз'юшаны
fusil *m* стрэльба, віントоўка
fusilar *vt* расстряляць
fútbol *m* футбол
futbolista *m* футбаліст
futbolístico *adj* футбольны
futuro *1adj* будучы; *2m* будучыня; *gram.* будучы час; *en lo f.* надалей, у будучым

Gg

gabardina *f* плашч
gabinete *m* кабінет
gafas *f pl* акуляры
galán *1adj* стройны, зухаваты; *2m* зух; кавалер, паклоннік
galería *f* галерэя; *g. de arte* мастацкая галерэя
gallego *1adj* галісійскі; *2m* галісіец, жыхар Галісіі; галісійская мова
gallina *f* кура
gallo *m* певень
gana *f* ахвота, жаданне; *tener g.s* хацець; *tengo g.s de acostarme* хачу пайсці спаць
ganadería *f* жывёлагадоўля
ganado *I adj* выйграны, атрыманы, зароблены
ganado *II m* скаціна, тавар, жывёла
ganar *vt* зарабляць; выйграваць; набываць, здабываць (*славу і пад.*)

ganso *m* гусь
garantía *f* гарантыя; забяспячэнне
garantizar (*z/c*) *vt* гарантаваць, забяспечваць
garbanzo *m* турэцкі гарох; *g.s* гарох (*як страва*)
garganta *f* горла, глотка; **me duele la g.** мне баліць горла
gas *m* газ
gasolina *f* бензін
gasolinera *f* аўтазаправачная станцыя
gastar *vt* траціць, марнаваць (*вонратку*); насіць; **g. bigotes** насіць вусы, быць вусатым
gasto *m* выдатак, трата
gata *f* кошка, котка
gato *m* кот
generación *f* пакаленне, патомства; зараджэнне
general *ladj* агульны, усеагульны; **la Asamblea G.** Генеральная Асамблея; *2m* генерал
género *m* гатунак, від; тканіна; *gram.* род; **de todo g.** усялякі, рознага кшталту; **g. femenino** жаночы род; **g. masculino** мужчынскі род
generosidad *f* щодрасць
generoso *adj* высакародны, щодры; выдатны
gente *f* людзі, народ; грамада
geografía *f* геаграфія; тэрыторыя; **en toda la g. nacional** на ўсёй тэрыторыі нашай краіны
geográfico *adj* геаграфічны
geología *f* геалогія
geometría *f* геаметрыя
georgiano *ladj* грузінскі; *2m* грузін; грузінская мова
gerundio *m* грам. герундый; (*утвараецца ад асновы дзеяслова з дапамогаю канчаткаў -ando для I спр. i -iendo для II і III спр. У функцыі акалічнасці передаецца дзеепрыслоўем*): **la chica trabaja cantando** дзяўчынка працуе спываючы; (*з дзеясловамі continuar, seguir передае працягласць дзеяння*): **el muchacho seguía leyendo** хлопчык працягваў чытаць; (*з дзеясл. estar паказвае стан дзеяння*): **está descansando** ён /яна адпачывае
gesto *m* жэст, рух
gigante *m* волат, гігант
gigantesco *adj* велізарны, гіганцкі
gimnasia *f* гімнастыка; **hacer g.** рабіць гімнастыку
girar *1vi* круціцца, павяртацца; *2vt* круціць, варочаць
girasol *m* сланечнік; **aceite de g.** сланечнікавы алей
globo *m* шар, глобус; зямны шар
gloria *f* слава
glorioso *adj* слаўны
gobernador *m* губернатар
gobernar (*ie*) *vt* кіраваць, правіць
gobierno *m* урад; кіраванне, кіраўніцтва
godo *ladj* гоцкі; *2m* гот
golfo *m* затока, заліў
golondrina *f* ластаўка
golpe *m* удар, штуршок; **de g.** хутка; нечакана; **g. de Estado** дзяржаўны пераварот
golpear *vt* біць, стукаць
goma *f* гума; сцірка; **de g.** гумавы
gordo *adj* таўсты, тлусты
gorrión *m* верабей
gorro *m* шапка
gota *f* крапля
gótilco *adj* гатычны
gozar (*z/c*) *vi* цешыцца, радавацца; карыстацца, мець; **g. de plena libertad** мець поўную свабоду
grabado *m* малюнак; запіс (*на стужку, дыск*)
gracia *f* прыгажосць, грацыя; дасцінасць; літасць; *; g.s!* дзякую!; **g.s a** дзякуючы (каму-, чаму-н.)
gracioso *adj* грацыёзны, мілы; дасціны
gradería *f* трыбуны (*стадыёна*)
grado *m* ступень; клас (*навучання*); градус; чын; **g. comparativo** грамат. параўнальная ступень; **g. superlativo** грамат. найвышэйшая ступень
gramática *f* граматыка
gramatical *adj* граматычны
gran *adj* (*скарат да grande, ужываецца перад назоўнікамі*) вялікі; **una g. casa** вялікая хата
grande *adj* вялікі, буйны, важны; **los G.s Almacenes** універмаг
grandezza *f* величыня; велич, магутнасць

grandioso *adj* грандыёзны, величны

granito *m* граніт

grano *m* зерне, зярнятка, семя, насенне; прышчык; **g. de arena** пясчынка; **reventar un g.** выціснуць прышчык

gratis *adv* бясплатна, дарма

gratitud *f* удзячнасць

grato *adj* прыемны; **me es grato...** мне прыемна...

gratuito *adj* бясплатны, дармовы

grave *adj* сур'ёзны, значны, цяжкі

gravemente *adv* цяжка, сур'ёзна; **g. herido** цяжка паранены

griego *1adj* грэцкі; *2m* грэк; грэцкая мова

gripal *adj* грыпавы, грыпозны; **proceso g.** грып, грыпозная інфекцыя

gripe *f* грып; **tener g.** хварэць на грып; **estoy con g.** у мяне грып

gris *adj* шэры

gritar *vi* кричаць, лямантаваць

grito *m* крик, лямант

grosero *adj* грубы, няветлівы

grueso *adj* тоўсты; тлусты; буйны

grupo *m* група

guante *m* пальчатка; **g.s** пальчаткі

guapo *adj* прыгожы, прывабны, мажны; **una mujer guapa** мажная жанчына

guardameta *m* спарт. варатар

guardar *vt* аберагаць, ахоўваць, сцерагчы, вартаваць, пільнаваць; **g. cama** ляжаць у ложку (*быць хворым*); **g.**

silencio захоўваць маўчанне

guardarrropa *f* гардэроб

guardia *1f* ахова, варта; *2m* вартавы; паліцыант; **estar de g.** дзяжурыць, быць дзяжурным

guatemalteco *1adj* гватэмальскі; *2m* гватэмалец, жыхар Гватэмалы

guerra *f* вайна; **g. fría** халодная вайна; **de g.** вайсковы, ваенны

guerrillero *1adj* партызанскі; *2m* партызан

guía *1m* праваднік, гід; *2f* даведнік; **g. de autobuses** расклад аўтобуснага руху

guirlanda *f* гірлянда

guitarrra *f* гітара; **g. acústica** акустычная гітара; **tocar la g.** іграць на гітары

gustar *1vi* падабаца; **me gusta este color** мне падабаецца гэты колер; **¿te gusta esquiar?** ці любіш ты катацца на лыжах?; *2vt* каштаваць, паспытаць (*страву*)

gusto *m* густ; задавальненне; жаданне, ахвота; **con mucho g.** з вялікім задавальненнем; **¡tanto g. en conocerle!** рады з Вамі пазнаёміцца!-**¡el g. es mío!**-я таксама!

Hh

ha (*форма дзеяслова haber*) **tres años ha** тры гады таму

haber irreg 1 (данаможны дзеяслуў для ўтварэння ўсіх складаных часоў) **he enviado la carta** я паслаў ліст; *2vi h.*

de + infinitivo мусіць, быць змушаным, трэба; **hubo de verlo** трэба было гэта пабачыць; *3impers* быць, мецца, адбывацца; **no hay asientos libres** вольных месцаў няма; **habrá concierto** адбудзеца канцэрт; бываць, надарацца;

hay casos muy curiosos здараюцца вельмі дзіўныя выпадкі; **hay que + infinitivo** трэба+ н.ф.дз.; **había / hubo que**

трэба было + н.ф.дз.; **he aquí** вось; **he aquí el libro** вось книга

hábil *adj* спрытны, умелы, здольны; працоўны (*дзень*); **días h.es** працоўныя дні

habitación *f* пакой, кватэра

habitante *m, f* жыхар, насельнік

habitar *vt* жыць, насяляць

habitual *adj* звычайны, звычны

habitualmente *adv* звычайна, зазвычай

habla *f* мова, гавара, гаворка

hablar *1vi* гаварыць, размаўляць; *2vt* размаўляць на якой -н. мове; **h. italiano** размаўляць па-італьянску

habrá (*3 a. адз. л. futuro da haber*) будзе, адбудзеца

hacer *1vt irreg* рабіць, вырабляць, ствараць; гатаваць; выконваць; **h. barcos de papel** рабіць папяровыя караблікі;

h. una pregunta задаць пытанне; **h.+infinitivo** змушаць *што-н.* рабіць; **h. hablar** вымушаць гаварыць; **h.se rogar**

змушаць упрошваць сябе; *2. impers* (*пра надвор’е, з’явы прыроды*) **hace bien / mal tiempo** стаіць добрае/ паганае надвор’е; **hace sol** свеціць сонца; **hace viento** дзыме вецер; **hace calor** горача; **hace frío** холадна; (*пра час*) таму,

таму назад; **hace una hora** гадзіну таму; **hace un mes** месяц таму; **hace mucho** даўно; **hace poco** нядайна; **h.se**

рабіцца, становіцца; **se hizo célebre** ён стаў славутым;

hacia *prep* да, на, к, у; **h. el norte** на поўнач; **h. la ciudad** да гораду; **h.abajo / arriba** уніз /верх; **¿h. dónde?** куды?;

прыблізна, каля; **h. las tres** каля трох гадзін;

hacienda *f* маёнтак, памесце; маёмысць
hallar *vt* знаходзіць; **h.se** знаходзіцца
hallazgo *m* знаходка; адкрыццё
hambre *f* (el, un) голад, прага; **pasar h.** галадаваць; **tener h.** быць галодным, хацець есці; **tengo h.** я галодны; я хачу есці
hambruna *f* масавы голад
hasta *1prep* (пра простору і час) да; *ir h. el río* ісці да рэчкі; **leer h. las** cuatro чытаць да чатырох гадзін; **h.que + verbo** пакуль не + дзеяслоў; *¡h. luego!* бывайце!; *¡h. pronto!* да хуткай сустрэчы!; *¡h. la vista!* бывайце!, да спаткання!; *2adv* нават; **h. él comprende** нават ён разумее
hay (*3 a. адз. л., форма дзеяслова haber*) ёсць, маецца; **no hay** няма; **hay que + infinitivo** трэба; **hay que tener más cuidado** трэба быць больш асцярожным
hazaña *f* подзвіг
he (*1 a.адз. л. ц. ч. дзеяслова haber*) **he aquí** вось; **he aquí la revista** вось часопіс
hecho *1adj* зроблены, выкананы; *2p.r. da* hacer; *3m* факт, падзея
helado *1adj* замерзлы; ледзяны; *2m* марозіва, марожанае
helar (*ie*) *vt* мерзці, замярзаць; **los lagos hielan** азёры замярзаюць; **h.se** мерзці, мерзнуць; **se me hielan las manos** мне мерзнуць руکі;
helicóptero *m* верталёт
heredar *vt* атрымаць спадчыну, атрымаць у спадчыну
heredero *1adj* спадчынны; *2m* спадкаемец; **h. del trono** спадкаемец пасаду /труну
herencia *f* спадчына
herida *f* рана
herido *adj, m* паранены
herir (*ie*) *vt* парапіць; зрабіць непрыемнасць, укалоць; **h. el amor propio** закрануць самалюбства
hermana *f* сястра; **h. de caridad** сястра міласэрнасці
hermano *1m* брат; *2adj* братні, братэрскі
hermoso *adj* прыгожы, гожы
hermosura *f* прыгажосць
héroe *m* герой
heróico *adj* герайчны
heroína *f* герайня
herradura *f* падкова
hervir (*ie*) *1vi* кіпець; *2vt* кіпяціць
hidalgo *m* іадальга, шляхціч (*у Іспаніі*)
hidrógeno *m* вадарод
hielo *m* лёд
hierba *f* трава
hierro *m* жалеза
higiene *f* гігіена
higiénico *adj* гігіенічны; **el papel h.** гігіенічная папера
hija *f* дачка
hijo *m* сын; **h.s** сыны; дзеці
himno *m* гімн
hipótesis *f* гіпотэза
hispánico, hispano *adj* іспанскі
hispanoamericano *adj* іспанаамерыканскі, лацінаамерыканскі
hispanohablante *adj* іспанамоўны
historia *f* гісторыя
historiador *m* гісторык
histórico *adj* гістарычны
hockey *m* хакей
hogar *m* печ, пліта; хата, сям'я, сямейны агменъ
hoguera *f* вогнішча
hoja *f* ліст (*расліны*), аркуш; **h. de afeitar** лязо для галення
hojear *vt* гартаць
hola *interj* *¡h.!* прывітанне!
holandés *1adj* голандскі, нідэрландскі; *2m* голандзец; нідэрландская мова
hombre *m* чалавек, мужчына
hombro *m* плячо
homenaje *m* ушанаванне, святкаванне; **rendir h. a** ушаноўваць *каго-н.*
hondo *adj* глыбокі
hondureño *1adj* гандураскі; *2m* гандурасец, жыхар Гандурасу
hongo *m* грыб; **proliferar como h.s** расці як грыбы;

honor *m* гонар, павага, пащана; **en h. de..** у гонар /*каго-*, *чаго-н.*/

honradez *f* сумленнасць, чэснасць

honrado *adj* сумленны, чэсны

hora *f* гадзіна; час, пара; **¿qué h. es?** якая гадзіна? **es la h. de comer** час абедаць; **ir a la h.** ісці дакладна (*пра гадзіннік*); **h.s de visita** адчынена з...да... (*пра ўстанову*)

horario *m* расклад (*урокаў, руху*); гадзінная стрэлка

horizonte *m* гарызонт, далягляд, небакрай; перспектыва

hormiga *f* мурашка, мураш

hormiguero *m* мурашнік

horno *m* печ, пліта

horrible *adj* жахлівы, страшэнны

horror *m* жах; агіда

horrorizar (*z/c*) *vt* палохаць, прыводзіць у жах; **h.se** жахацца, прыходзіць у жах

horroso *adj* жудасны, жахлівы; агідны

hospital *m* шпіталь, лякарня

hotel *m* гатэль

hoy *adv* сёння; **hoy mismo** сёння ж; **hoy día, hoy en día** зараз, у цяперашні момант; **es todo por hoy** на сёння ўсё (пры заканчэнні справы, чытанні навін)

hoyo *m* яма

hubo (форма дзеяслова *haber*) быў, было, меўся; **h. un concierto** быў /адбыўся канцэрт; **h. que + infinitivo** трэба было, трэбла + *н.ф.дз.*

hueco *m* *1adj* пусты, нішчымны; *2m* дупло; пустое месца; **h. para aparcar** месца для паркоўкі

huelga *f* страйк, забастоўка; **h. de hambre** галадоўка

huelguista *m, f* страйковец, забастоўшчык

huella *f* след; адбітак; **h.s digitales** адбіткі пальцаў

huerta *f* агарод, фруктовы сад

huerto *m* агародчык, садок

huésped *m* госьць

huevo *m* яйка; **h. duro** крутые яйка; **h. pasado por agua** мяккае яйка

uir (*у*) *vi* уцякаць, хавацца; пазбягаць

humanidad *f* чалавечства

humanismo *m* гуманізм

humano *adj* чалавечы, гуманны

humedad *f* вільгаць, сырасць; вільготнасць

húmedo *adj* вільготны, сырый

humilde *adj* сціплы; бедны, убогі

humo *m* дым

humor *m* гумар; настрой; **estar de buen h.** быць у добрым настроі, быць у гуморы; **estar de mal h.** быць у кепскім настроі, быць не ў гуморы

hundir *vt* тапіць; утыкаць; **h.se** тануць

húngaro *1adj* угорскі, венгерскі; *2m* угорац, венгр; угорская мова

huracán *m* ураган

huracanado *adj* ураганны

ibérico *ad* іберыйскі; **la península Ibérica** Пірынейская паўвыспа

ida *f* хада; **billete de ida y vuelta** білет туды і назад

idea *f* думка, ідэя; **tener una i. clara de** ясна ўсведамляць сабе *што-н.*

ideal *1adj* ідэальны; *2m* ідэал

idioma *m* мова; **i. belaruso** беларуская мова

ídolo *m* ідал

iglesia *f* царква, святыня, касцёл

ignorancia *f* невуцтва, няведенне

ignorar *vt* не ведаць; ігнараваць

igual *adj* аднолькавы, роўны; абыякавы; **me es i.** мне ўсёроўна; **i. que** быццам, усёроўна як, гэтак як і

igualar *vt* выраўноўваць, рабіць роўным; раўнаць; **i.se** быць роўным (*з кім-, чым-н.*)

igualdad *f* роўнасць

illegal *adj* незаконны; падпольны, нелегальны

iluminacion *f* асвятленне; ілюмінацыя

iluminar *vt* асвятляць; **la luna ilumina el camino** месяц асвятляе дарогу
ilusión *f* мара, надзея, спадзяванне
ilustre *adj* славуты, слынны, слаўны
imagen *m* (*pl* imágenes) выява; карціна; падабенства
imaginación *f* уяўленне, фантазія
imaginar *vt* уяўляць; **i.se** уяўляець сабе; **¡imagine!** уяўі сабе!
imaginario *adj* уяўны; прывідны
imán *m* магніт
imitar *vt* пераймаць, імітаваць
impaciencia *f* нецярпівасць
impaciente *adj* нецярпівы
impedir (*i*) *vt* замінаць, перашкаджаць
imperativo *1adj* загадны, уладарны; **modo i.** грамат. загадны лад; **2m грамат.** загадны лад
imperfecto *1adj* незакончаны, недасканалы; **2m грам.** прошлы незакончаны час, імпэрфект
imperialismo *m* імперыялізм; **i. cultural** культурны імперыялізм
imperio *m* імперыя
impersonal *adj* грам. безасабовы
imponer *vt* (як poner) навязваць, прымушаць; выклікаць (*страх*); ускладаць (*штраф*)
importación *f* імпарт, увоз
importancia *f* важнасць, важкасць, значнасць
importante *adj* важны, важкі, значны
importar *1vi* увозіць, імпартаваць; *2vi* мець значнасць; **no importa** дарма, няважна, не мае значэння
imposible *adj* немагчымы; **es i.** немагчыма
impresión *f* уражанне
impresionar *vt* уразіць, уражваць, рабіць уражанне
impulso *m* штуршок, імпульс
inauguración *f* адкрыццё, пачатак (*выставы, імпрэзы*)
inaugurar *vt* адкрываць, пачынаць (*выставу, імпрэзу*)
incansable *adj* нястомны
incapacidad *f* няздольнасць, няздатнасць
incapaz *adj* (*pl* incapaces) няздольны, няздатны
incendio *m* пажар
incierto *adj* няпэўны, неакрэслены
inclinar *vt* нахіляць, хіліць; **i.se** хіліца, схіляцца; кланяцца
incluido *1adj* уключаны, улічаны; *2adv* уключна
incluir (*uy*) *vt* уключваць у сабе, мець у сабе
incluso *adv* нават, уключна
incómodo *adj* нязручны, няўтульны, няёмкі
inconveniente *1adj* нязручны, недарэчны; *2m* нязручнасць; **no tener i.** не мець нічога
супраць, не пярэчыць
increible *adj* неверагодны
incurable *adj* невылечны
indefinible *adj* няпэўны, невызначальны
indefinido *adj* няпэўны, неабмежаваны
independencia *f* незалежнасць, самастойнасць
independiente *adj* незалежны, самастойны
indeterminado *adj* нявызначаны, неазначальны; **articulo i.** грамат. неазначальны арты클ъ
indicador *m* паказнік, індикатор
indicar (*c/qu*) *vt* паказваць
indicativo *adj* паказальны; **modo i.** грамат. абвесны лад
indiferencia *f* абыякавасць
indiferente *adj* абыякавы
indígena *1adj* тутэйшы; *2m* тубылец, тутэйшы
indio *1adj* індзейскі; індыйскі; *2m* індзеец; індыец
indispensable *adj* неабходны, пільны; **es i.** неабходна
individual *adj* індывідуальны; асобны (*пакой*)
individuo *m* асоба, чалавек
industria *f* прамысловасць; стараннасць, працавітасць
industrial *1adj* прамысловы; *2m* прамыслоўца, фабрыкант
inesperado *adj* нечаканы, неспадзянаваны
inevitable *adj* непазбежны
inevitabilmente *adv* непазбежна
inxlicable *adj* невытлумачальны

infame *adj* ганебны, гнусны, агідны
infancia *f* дзяцінства, маленства
infantil *adj* дзіцячы
infatigable *adj* нястомны
infeliz *adj* (*pl infelices*) нешчаслівы, няшчасны, няўдалы
inferior *adj* ніжні, ніжэйшы; горшы (*на якасці*)
infierno *m* пекла, апраметная
infinitivo *m* грамат. інфінітэу, неазначальная форма дзеяслова, н.ф.дз.
infinito *adj* бясконцы, бязмежны
influencia *f* уплыў, уздзейнне; *ejercer i.* аказваць уплыў; *bajo la i. de* пад уплывам *каго-*, *чаго-н.*
información *f* звесткі, інфармацыя
informado *1adj* па/інфармаваны; *2m* інфармацыйнае табло
informar *vt* інфармаваць, паведамляць
informativo *adj* інфармацыйны
informe *m* даклад, паведамленне; *hacer i.* рабіць даклад
infrahumano *adj* бесчалавечны; *condiciones i.as* бесчалавечныя ўмовы
ingeniero *m* інжынер
ingenio *m* талент, адоранаць, майстэрства
ingenioso *adj* умелы, вынаходлівы; хітрамудры
inglés *1adj* ангельскі, англійскі; *2m* англічанін; ангельская /англійская мова
ingresar *vi* паступаць, уступаць; *i. en la Universidad* паступіць ва ўніверсітэт
inhumano *adj* бесчалавечны, люты
inicial *adj* пачатковы, першапачатковы
iniciar *1vt* пачынаць; *2vi* пачынацца
iniciativa *f* ініцыятыва, зачын, пачын
injusticia *f* несправядлівасць
injusto *adj* несправядлівы
inmediatamente *adv* зараз жа, неадкладна
inmediato *adj* блізкі, суседні; *de i.* адразу ж
inmenso *adj* вялізны, неабсяжны
inmortal *adj* неўміручы, бессмяротны
immóvil *adj* нерухомы
innumerable *adj* незлічоны
inolvidable *adj* векапомны, незабыўны
inquietar *vt* непакоіць, турбаваць; *i.se* непакоіцца, трывожыцца
inquieto *adj* неспакойны, трывожны; непаседлівы
inquietud *f* непакой, трывога
inscripción *f* надпіс
insecto *m* кузурка, насякомае
inseguro *adj* няўпэўнены; небяспечны; ненадзейны
inseparable *adj* неад'емны; неразлучны
insignia *f* значак, цэшка; узнагарода, ганаровы знак
insignificante *adj* нязначны, нікчэмны
insistir *vi* настойваць, упарціца
insopportable *adj* невыносны
inspiración *f* натхненне
inspirar *vt* натхняць; удыхаць
instantáneo *adj* імгненны
instante *m* імгненне, момант
instinto *m* інстынкт
institución *f* заснаванне; установа, грамадская ўстанова, палітычная арганізацыя
instituto *m* інстытут (*у Беларусі*); установа, таварыства; школа, вучэльня
instrucción *f* навучанне, выкладанне
instructivo *adj* павучальны
instrumento *m* прылада, інструмент
insular *adj* астраўны
insultar *vt* абражаць, зневажаць
insulto *m* абраца, знявага
integral *adj* поўны, усебаковы; інтэгральны; *cálculo i.* інтэгральнае лічэнне; *2m* інтэграп
integrar *vt* складаць, утвараць
intelectual *1adj* разумовы, інтэлектуальны; *2m* інтылігент; *i.es* інтылігенцыя
inteligencia *f* разум, разумнасць
inteligente *adj* разумны

intención *f* намер, мэта
intenso *adj* напружаны, інтэнсіўны
intentar *vt* спрабаваць, намагацца
intento *m* спроба, намер, намаганне
intercambiar *vt* мяняцца (*чым-н.*), абменьвацца
intercambio *m* абмен
interés *m* цікаласць; выгода, прыбытак; *i. es* інтерэсы; працэнты
interesante *adj* цікавы; *es i.* цікава
interesar *vt* цікаўіць; *i.se* цікаўіцца
interior *1 adj* у/нутраны; *2 m* інтэр'ер, у/нутраны выгляд
interjección *f* грамат. выклічнік
internacional *adj* міжнародны, інтэрнацыянальны
interplanetario *adj* міжпланетны
interpretación *f* тлумачэнне, інтэрпрэтацыя; выкананне (*ролі*)
interpretar *vt* тлумачыць, інтэрпрэтаваць; выконваць, іграць (*ролью*)
intérprete *m, f* пераговоршчык, перакладчык (*сусны*); выканаўца (*артыст*)
interrogar (*g/ gu*) *vt* пытаць; дапытваць
interrogatorio *m* допыт
interrumpir *vt* перабіваць, перапыняць
intervención *f* умяшанне; выступ (*на сходзе*); *i. quirúrgica* хірургічнае умяшанне, хірургічная аперацыя
intervenir *vi* (як *venir*) умешвацца; выступаць (*з прамоваю*); браць удзел
íntimo *adj* блізкі; інтymны
intransitivo *adj* грамат. непераходны (*дзеяслou*); **verbo** *i.* непераходны дзеяслou
introducir *vt, irreg* уводзіць; укараняць
inútil *adj* непатрэбны, марны; *es i.* марна + дзеяслou
invasor *m* захопнік, агрэсар, парушальнік
inventar *vt* вынаходзіць, выдумляць
invento *m* вынаходніцтва, выдумка
investigación *f* даследванне
investigador *m* даследчык
investigar (*g/ gu*) *vt* даследваць; весці следства
invierno *m* зіма; *en i.* зімоу, узімку
invisible *adj* нябачны
invitación *f* запросіны, запрашэнне
invitado *m* госьць, запрошаны
invitar *vt* запрашваць
inyección *f* ін'екцыя, укол
ir vi, irreg ісці, хадзіць; ехаць, ляцець, плыць; *ir en bicicleta* ехаць на веласіпедзе; быць, жыць; *¿cómo te va?* як жывеш? як маешся?; *ir + gerundio* /передае паступовае развіццё дзеяння/ *va amaneciendo* днее, развідняе; *su estado iba mejorando* стан ягоны лепшаў; *ir a + infinitivo* (утварае блізкі будучы час) збірацца, наважвацца; *ahora vamos a leer* зараз мы пачытаем; *iban a comer* яны збіраліся паабедаць; *vamos a...* давайце + н.ф.дз.; *ir a pie* ісці пешшу; *ir andando* ісці пешшу; *ir a parar a...* апынуцца у...; *irse* пайсці, адыходзіць; *me voy* я пайшоў; *el tiempo se nos va* у нас канчаецца час
irónico *adj* іранічны
irregular *adj* нерэгулярны; няправільны (*дзеяслou*)
irritar *vt* раздражняць, злаваць
isla *f* востраў, востраў
italiano *1 adj* італьянскі; *2 m* італьянец; італьянская мова
izquierda *f* левы бок; *a la i.* злева, налева
izquierdo *adj* левы

Jj

jabalí *m* дзік
jabón *m* мыла
jamás *adv* ніколі; калі-небудзь
jamón *m* вяналіна, шынка
japonés *1 adj* японскі; *2 m* японец; японская мова
jardín *m* сад; *j. botánico* батанічны сад; *j. de infancia* дзіцячы сад
jaula *f* клетка (*для птушак, зяроў*)
jefe *m* начальнік, кіраўнік; камандзер

jersey *m* швэдар, світар
jinete *m* вершнік, коннік
jockey *m* хакей
jornada *f* дзень (як мера часу); працоўны дзень
jota I *f* хота (*испанскі танец*)
jota II *f* хота /назва літары “j”)
joven *1adj* малады, юны; *2m* дзяцюк, хлопец; *3f* дзяўчына
joya *f* каштоўнасць, ювелірны выраб; украса, пярліна, гонар і слава
juego *m* гульня; набор, камплект
jueves *m* чацвер; *el j.* у чацвер; *los j.* па чацвяргах
juez (*pl* jueces) *m* суддзя
jugador *m* гулец, ігрок
jugar (ue; g/gu) *1vt* гуляць (у гульню); *j. un partido de ajedrez* згуляць партыю ў шахматы; *2vi* гуляць, забаўляцца; *j. al tenis* гуляць у тэніс; *j. al escondite* гуляць у хованку; *j. se la vida* рызыкаваць жыццём
jugo *m* сок; *j. de naranja* апельсінавы сок; *j. de tomate* таматны сок
jugoso *adj* сакавіты
juguete *m* цацка
jugueteria *f* цацкавая крама
juicio *m* меркаванне, думка; суд; розум; *perder el j.* з'ехаць з глузду
julio *m* ліпень
junio *m* чэрвень
junta *f* суполка, аб'яднанне; калегія; паседжанне; хунта; *j. de médicos* брыгада лекараў; *j. de militares* вайсковая хунта
juntar *vt* злучаць, яднаць
junto *1adj* сабраны, злучаны; *las muchachas hablaban todas juntas* дзяўчыны гаварылі ўсе разам; *2adv* разам, супольна; *j. con él* разам з ім; *3prep j. a* побач, каля, ля; *j. a la casa* ля хаты
juntas *f*, **juntos** *m* разам
juramento *m* клятва, прысяга; лаянка
jurar *vt* клясціся, прысягаць; лаяцца
justicia *f* справядлівасць; юстыцыя
justo *adj* справядлівы; *ser j. con* быць справядлівым з
juventud *f* моладзь; маладосць, юнацтва
juzgar (g/gu) *vt* судзіць, выносіць вырак /прысуд; меркаваць, мець думку; *a j. por...* мяркуючы па...

Kk

kilogramo *m* кілаграм
kilohercio *m* кілагерц
kilómetro *m* кіламетр
kilovatio *m* кілават
koljós *m* калгас, (*пагардлівае*) калхоз
koljosiano *m* калгаснік, (*пагардлівае*) калхознік

L l

la I *art det* ж. *p. адз. л.* **la mesa** стол; **la madre** маці; *II pron pers* (3 *a. адз. л. ж. р. він. скл.*) яе, Вас; **la vi ayer** я бачыў яе /Вас учора;
labio *m* губа; *l.s* губы; вусны
labor *m* праца, работа; *les* праца (як навучальны прадмет)
laboratorio *m* лабалаторыя
laborioso *adj* працавіты, гароўны
labrador *m* земляроб, селянін
labrar *vt* араць, абраўляць зямлю; абраўляць, апрацоўваць
lacrimógeno *adj* слезацечны; **gases l.s** слезацечныя газы
lado *m* бок; *al l. de* побач з, каля, ля
ladrar *vi* брахаць, гаўкаць
ladrillo *m* цагліна; цэгла; **de l.** цагляны, з цэглы
ladrón *m* злодзея
lago *m* возера

lágrima *f* сляза
lamentarse жаліцца, шкадаваць
lámpara *f* лямпа
lana *f* воўна; **de l.** з воўны, суконны
lancha *f* лодка
lanza *f* дзіда, кап'ё
lanzamiento *m* кіданне, штурмленне; запуск, пуск (*ракеты*)
lanzar (*z/c*) *vt* кідаць, штурмляць; пускаць, запускаць (*ракету*)
lápiz (*pl* lapices) *m* аловак; **lápices de color** каляровыя алоўкі
largo *adj* доўгі; **a lo l. de** усцяж, уздоўж (*чаго-н.-*); на працягу (*пра час*)
las *I art det* ж. *p. мн. л.* **las mujeres** жанчыны
las *II pron pers* *ix*, Вас; **no las vimos** мы */ix* Вас не бачылі
lástima *f* шкадаванне, шкода; **es una l. que..** шкада, што...; **dar l.** выклікаць шкадаванне
lata *f* бляха; бляшанка; **una l. de conservas** бляшанка кансерваў
lateral *adj* бакавы, пабочны
latinoamericano *l adj* лацінаамерыканскі; *2m* лацінаамерыканец
lavabo *m* умывальнік
lavandera *f* памывачка, прачка
lavar *vt* мыць, праць; **l.se** мыцца, умывацца
lavavajillas *f* пасудамыйная машына
le pron pers (*3 a. адз. л. м. р. він. скл.*) яго; **le reconoci** я яго пазнаў; (*3 a. адз. л. м. i ж. р. дав. скл.*) яму, ёй, Вам;
le dijo la verdad ён яму / ёй /Вам сказаў праўду
lección *f* урок
lector *m* чытач
lectura *f* чытанне; **dar l. a** зачытаць, прачытаць /тэкст/; **libro de l.** чытанка; **sala de l.** чытальня
leche *f* малако
leer *vt* (*3 a. адз. /мн. л. pret. indef.*: *leyó /leyeron*) чытаць
legal *adj* законны, лягальны
legumbres *m pl* гародніна
lejano *adj* далёкі; **un pariente l.** далёкі родзіч /сваяк
lejos *ladv* далёка; **a lo l.** удалечыні; **de /desde l.** здаля; **2prep l. de** далёка ад; **l. de aquí** далёка адсюль
lengua *f* язык; мова; **sacar la l.** высунаць, паказаць, высалапіць язык; **l. materna** родная /матчына мова; **l. extranjera** замежная мова; **l. oficial** афіцыйная мова; **l. cooficial** другая афіцыйная мова
lenguado *m* камбала (рыба)
lenguaje *m* мова; манера выказвацца; **el l. coloquial** гутарковая мова
lentamente *adv* паволі, павольна
lente *m, f* лупа, павелічальнае шкло
lento *adj* павольны, нетаропкі
leña *f* дровы
león *m* леў; **diente de l.** дзымухавец
les pron pers (*3 a. мн. л. м. р. він. скл.*) іх, Вас; **les recibirá a la entrada** ён сустрэне іх /Вас ля дзвярэй; (*3 a. мн. л. м. i ж. р. дав. скл.*) ім, Вам; **les prestamos ayuda** мы ім дапамаглі
leton *l adj* латышскі, латвійскі; *2m* латыш; латышская мова
letra *f* літара; почырк; тэкст, слова (*pesni*); **bellas l.s** мастацкая літаратура; **al pie de la l.** літаральна
levantamiento *m* паўстанне, рокаш; зняцце (*санкцыі*)
levantar *vt* узнімаць, падымаць; узводзіць, будаваць; **l.se** уставаць, падымацца; паўставаць
levante *m* усход
ley *f* закон; **de ley** сапраўдны, як мае быць; **l.es** права, юрыспрудэнцыя
leyenda *f* легенда, паданне
liberación *f* вызваленне; **de l. nacional** нацыянальна-вызвольны
liberal *adj* ліберальны
liberalismo *m* лібералізм
libertad *f* воля, свабода; **l. de expresión** свобода слова
librar *vt* вызваляць, збаўляць
libre *adj* вольны, незаняты; незалежны, свободны
librería *f* кнігарня; кніжная шафа ці паліца
libro *m* кніга, кніжка; **l. de lectura** чытанка; **l. de texto** падручнік
liebre *f* заяц (*жаночага роду!!*)
ligereza *f* лёгкасць
ligero *adj* лёгкі (*на вагу*); слабы, лёгкі
limitar *vt* абмяжоўваць, лімітаваць; **l. con** межаваць з
límite *m* мяжа, граніца; ліміт (*гранічная велічыня*)
limón *m* лімон (*плод i дрэва*)

limonada *f* ліманад

limosna *f* міласціна

limpiar *vt* чысціць, ачышчаць; прыбіраць; **I. se los dientes** чысціць зубы

limpieza *f* чысціня; прыборка, чыстка

limpio *adj* чысты; **I. como una patena** чысцюткі

lindo *adj* прыгожы

línea *f* рыса, лінія; радок; шлях, лінія

líquido *1adj* вадкі; *2m* вадкасць

liso *adj* роўны, гладкі; просты, без узору

lista *f* спіс

literario *adj* літаратурны

literas *f pl* спальны вагон

literatura *f* літаратура

lituano *1adj* летувіскі, літоўскі; *2m* летувіс, літовец; летувіская /літоўская мова

llama I *f* полымя; **en II.s** у полымі, ахоплены полымем

llama II *f* лама (жывёла)

llamada *f* званок (тэлефонны); **II. telefónica** тэлефонны званок

llamar *1vt* зваць, называць; клікаць, зваць; **II. la atención** прыцягваць увагу; *2vi* стукаць, званіць; **II. por teléfono** тэлефанаваць; **II. a la puerta** стукаць у дзверы; **II.se** зваща; **¿cómo te llamas?** як цябе завуць?; **me llamo María** мяне завуць Марыя

llano *1adj* роўны, гладкі; *2m* раўніна

llanto *m* плач, енк

llave *1f* ключ; *2adj* ключавы, цэнтральны

llegada *f* прыход, прыезд; надыход

llegar (*g/gu*) *vi* прыходзіць, прыязджаць; дасягаць, даходзіць; **II. a ser** стаць, зрабіцца; **llegó a ser general** ён стаў генералам; **II. a tener** займець; **llegamos a tener problemas** у нас з'явіліся праблемы

llenar *vt* напаўняць, запаўняць; **II.se** напаўняцца, поўніцца

lleno *adj* поўны, напоўнены

llevar *vt* насіць, пераносіць; вазіць; насіць (вонратку); **II. a** весці у (*пра* дарогу); **llevó a su hermano consigo** ён забраў з сабою брата; **II. publicado un libro** мець апублікаваную кніжку; **II. cinco años en...** жыць пяць год у...; **II. dos años estudiando español** вывучаць два гады іспанскую мову; **II. acabo** ажыццяўляць, здзяйсняць; **II.se** зводзіць, зносіць, браць з сабою

llorar *vt* плакаць

llover (*ue*) *impers* ісці (*пра* дождь)/; **hoy llueve** сёння ідзе дождж; **II. a cantaros** ліць як з вядра (*пра* дождэж)

lluvia *f* дождж

lluvioso *adj* дажджлівы

lo *1art det* адз. л. н. р. (ужываеца пераважна для субстантывацыі розных часцін мовы) **todo lo bueno** усё добрае; **lo primero** першае, найпершае; *2pron pers* (*3 a.* адз. л. м. р.) яго; **lo oigo** я яго чую; (*3 a.* адз. л. н. р. *vñ.* скл.) гэта, тое; **me lo dijó más tarde** ён мне сказаў гэта пазней; **lo siento mucho** мне вельмі шкада

lobo *m* воўк

local *adj* мясцовы

localidad *f* мясцовасць; білет, месца /у кіно, тэатры/

loco *1adj* вар’яцкі, несамавіты, шалёны; *2m* шаленец, вар’ят

locomotora *f* лакаматыў, паравоз, цеплавоз

locura *f* шаленства, вар’яцтва

lógico *adj* лагічны

lograr *vt* дасягаць; дамагацца; *I.+ infinitivo* удавацца; **logró conseguir aquel artículo** яму ўдалося знайсці той артыкул

logro *m* дасягненне

longitud *f* даўжыня; **seis metros de I.** даўжынёю шэсць метраў

los *1art det* мн. л. м. р. **los libros** кнігі; *2pron pers* (*3 a.* мн. л. м. р. *vñ. скл.*) іх, Bac; **los hemos visto allí** мы іх /Bac бачылі там

lucha *f* змаганне, барацьба

luchar *vt* змагацца

luego *adv* потым, пасля, затым; **; desde I.!** вядома!; **; hasta I.!** да спаткання!

lugar *m* месца; **en primer I.** у першую чаргу; **en I. de** замест; **yo en tu I.** я б на тваім месцы; **tener I.** адбывацца

lujo *m* раскоша, пышнасць; багацце, бліскучы

lujoso *adj* раскошны, шыкоўны

lujuria *f* юр

luminoso *adj* бліскучы, блішчасты; яркі, светлы; **Sendero L.** СэндероЛуміносо /Светлы Шлях (левараадыкальны рух у Перу)

luna *f* месяц; **L.** Месяц; **I. llena** поўня; **I. nueva** маладзік; **I. de miel** мядовы месяц

lunar *1adj* месячавы, месячны; **a I.es** у гарошак (*пра* ўзор на тканіне); *2m* радзімка

lunes *m* панядзелак; **el l.** у панядзелак; **los l.** па панядзелках

luz (*pl* *luces*) *f* святло, агонь; **luces** агні; веды, культура; **l. verde** зялёнае святло, згода, дазвол; **año l.** светлавы год

Mm

machete *m* мачэтэ (*вялікі нож для розных с/г работ*)

madera *f* драўніна, дрэва; **de m.** драўляны, з дрэва

madero *m* бервяно

madrastra *f* мачыха

madre *f* маці, матка; **m. de Dios** Маці Божая

madridista *adj* мадрыдскі, уласцівы Мадрыду ці мадрыдцам

madrileño *ladj* мадрыдскі; *2m* мадрыдзец

madrina *f* хросная маці

madrugada *f* досвітак; **de m.** на досвітку; **a las tres de la m.** у тры гадзіны раніцы

madrugar (*g/gu*) *vi* рана ўставаць

madurez *f* спеласць, сталасць

maduro *adj* спелы сталы; **un hombre m.** сталы мужчына

maestra *f* настаўніца, выкладчыца

maestro *m* настаўнік, выкладчык; майстар, умелец; маэстра, кампазітар

magnetófono *m* магнітафон

magnífico *adj* цудоўны, выдатны

maíz *m* кукуруза, маіс

mal I *ladj* кепска, дрэнна; **hace mal** ён робіць дрэнна; *2m* ліха, зло; хвароба; боль; **me haces mal** ты робіш мне балюча

mal II *adj* (*скарот да malo, ужывяеца перад наз. м. р. адз. л.*) **un m. vecino** паганы сусед

maldecir (*як decir*) *vt* праклінаць, лаяць

maldito *adj* пракляты

maleta *f* чамадан

malo *adj* кепскі, дрэнны, паганы, ліхі, злы; хворы, нядужы

mamá *f* мама, матуля

mamita *f* мамачка, матулька

mancha *f* пляма; ганьба, пляма

manchar *vt* пэцкаць; пляміць

mandar *vt* загадваць, камандаваць; адпраўляць, пасылаць

mandarina *f* мандарын

manejar *vt* кіраваць, правіць; абыходзіцца; працаваць (*на машыне, апарате*)

manera *f* способ, чын; манера, стыль; **de esta m.** гэткім чынам; **de una m. peligrosa** небяспечным чынам

manifestación *f* праява; дэмманстрацыя

mano *f* рука, ручыца (*далоня і пальцы*); пярэдняя лапа /нага жывёлы; **darse la m.** падаць адзін аднаму руку, ступіць крок насустрач

manopla *f* рукавіца

manta *f* коўдра; капа; покрыва

manteca *f* тлушч, здор; масла

mantel *m* абрус

mantener (*як tener*) *vt* падтрымліваць, захоўваць; утрымліваць, даваць сродкі

mantequilla *f* масла

manual *ladj* ручны; *2m* падручнік

manzana *f* яблык; **m. de casas** квартал дамоў

manzano *m* яблыня

mañana *1f* раніца; **por la m.** раніцаю, уранні; *2adv* заўтра; **m. por la m.** заўтра ўранні / *i* як славутая адгаворка/

mapa *m* мапа, карта /геаграфічная/

maquina *f* машына, механізм, аппарат; **m. de escribir** друкавальная машынка; **m. de coser** швейная машына

mar *m, f* мора; **en alta m.** у адкрытым моры; **la m. de** мнства, безліч, процьма

maratón *m* марафон

maratónico *adj* марафонскі

maravilla *f* цуд, дзіва; **a las mil m.s** цудоўна

maravilloso *ladj* цудоўны, дзівосны; *2adv* цудоўна

marcar (*c/qu*) *vt* пазначаць, адзначаць; **m. un gol** забіваць гол

marcha *f* хада, рух; вандроўка; марш, пераход; **ponerse en m.** рушыць, крануцца

marchar *vi* ісці, хадзіць; крочыць; ісці, рухацца; (*пра справы, механізм*); **m.se** пайсці, паехаць, выпраўіцца

mareo *m* моташнасць (*ад гайданння*)

marido *m* муж; *m. modelo* узорны муж
marina *f* флот; *m. mercante* гандлёвы флот
marinero *m* марак, матрос
marinista *m* марыніст (*мастак, які мають марсійську краївідь*)
mariposa *f* матылёнок
mármol *m* мармур; *de m.* мармуроны, з мармуру
marrón *adj* карычневы, жары
martes *m* аўторак; *el m.* у аўторак; *los m.* па аўторках
martillo *m* малаток, молат
marzo *m* сакавік
mas *conj* але, ды; *puede mas no quiere* можа ды не хоча
más *1adv* болей, больш, яшчэ; *dame más sopa* дай мне яшчэ поліўкі; *es un mito más* гэта яшчэ адзін міт /міф; (*ужываецца для ўтварэння ступеняў парадуння прыметнікаў і прыслоўяў*); **más alto** вышэйшы; *el más alto* найвышэйшы; *2m mat.* плюс; *dos más tres son cinco* два плюс/ дадаць трох будзе пяць; **más bien** хутчэй (*лепей*); *la tela parece más bien negra* тканіна здаецца хутчэй чорнай; *por más que + subjuntivo* як бы ні+ дзеяслоў; *por más que se esfuerce* як бы ён ні стараўся
masa *f* маса; мнства; цеста; *m. de harina* цеста з муки; *coger a uno con las manos en la m.* застаць/ заспець каго-
н. на гарачым
máscara *f* маска; *baile de m.s* баль-маскарад
mascota *f* амулет, талісман
masculino *adj* мужчынскі; *género m.* грамат. мужчынскі род
mastil *m* мачта
mata *f* куст, корч; *m. de pelo* капа валос
matador *m* матадор (*адзін з удзельнікаў карыды*)
matar *vt* забіваць, забіць
mate I *adj* матавы
mate II *m* матэ, парагвайская гарбата
matemáticas *f pl* матэматыка
matemático *1adj* матэматычны; *2m* матэматык
materia *f* рэчыва, матэрыя, тэма; *galina*; *m. prima* сыравіна; *adentrarse en la m.* паглыбляцца ў тэму
material *1adj* матэрыяльны; *2m* матэрыял, рэчыва
matiz (*pl matices*) *m* адценне, нюанс
matrimonio *m* шлюб, вяселле; сужэнцы (*муж і жонка*)
mayo *m* травень, май; *el uno de m., el primero de m.* Першага траўня
mayor *1adj* большы; старэйшы; галоўны; *2m* дарослы; *m.es* дарослья
mayoría *f* бальшыня, большасць; паўналецце; *m. de edad* паўналецце
mayúscula *f* вялікая літара; *escribir con m.* пісаць з вялікай літары
me pron pers (*він. і дав. склон да у*) мяне, мне; *dame* дай мне; *me acompañó hasta la casa* ён правёў мяне да хаты
mecánico *1adj* механічны; *2m* механік
mecanismo *m* механізм, прылада, прыстасаванне; механізм (*працэс*)
medalla *f* медаль (*м. р. у беларускай мове!*)
media I *f* панчоха; *m.s* панчохі
media II *f* палова; *son las dos y m.* палова трэцяй гадзіны
medianoche *f* поўнач (*сярэдзіна ночы*)
mediante *adv* праз, пры дапамозе, праз пасярэдніцтва
medicina *f* медыцина; лекі
médica *f* лекарка, жанчына-лекар
médico *1adj* медычны; *2m* лекар, доктар
medida *f* мера; памер; мерапрыемства; *a m. que...* па меры таго як...
medieval *adj* сярэднявечны
medievo *m* сярэднявечча
medio *1adj* сярэдні, палавінны; *2m* сярэдзіна, палова; сродак, мера; *m.s* сродкі
mediodía *m* паўдзён
medir (i) *vt* мерапль, вымяраць
meditar *1vi* разважаць, думаць; *2vt* (*sobre*) думаць над
mediterráneo *adj* міжземнаморскі
mejicano *1adj* мексіканскі; *2m* мексіканец, жыхар Мексікі
mejilla *f* шчака
mejor *1adj* лепши; *el m.* найлепши; *lo m.* самае лепшае, найлепшае; *2adv* лепей, лепш; *dibujas m. que yo* ты
 маюш лепей за мяне
mejorar *1vt* паліпашаць; *2vi, m.se* лепшаць, паліпашацца
melocotón *m* персік
melodía *f* мелодыя, напеў

melón *m* дыня
memorable *adj* векапомны, незабыўны
memoria *f* памяць; **m.s** успаміны, мемуары
mencionar *vt* узгадваць, успамінаць
menor *1adj* меншы, малодшы; *2m* непаўнолетні
menos *1adv* меней, менш; без, акрамя, апрача; (ужываецца для ўтварэння ступеней парадуннія); **m. caluroso** менш спякотны; **el m. capaz de todos** з усіх найменш здатны; **vinieron todos m. Pablo** прыйшлі ўсе акрамя Пабла; **son las tres m. quince** без чвэрці трэы гадзіны; *2m mat.* мінус, адняць; **cinco m. dos son tres** пяць мінус /адняць/ трэы будзе два; **m. mal** тым лепш
mensaje *m* паведамленне, пасланне; падтэкст
mental *adj* разумовы, уяўны
mentir (*ie*) *vi* хлусіць, маніць, ілгаць
mentira *f* хлусня, мана
mentiroso *1adj* хлуслівы, ілжывы; *2m* хлус, манюка
menú *m* меню
menudo *adj* дробны, нікчэмны; **a m.** часта
mercado *m* рынак, базар; **economía de m.** рынковая эканоміка
mercancía *f* тавар
merced *f* літасць, міласць, міласэрнасць; **m. a** дзякуючы (*чаму-н.*)
merecer (*zc*) *vt* заслугоўваць, быць вартым
mérito *m* заслуга, вартасць
mes *m* месяц
mesa *f* стол; **m. redonda** круглы стол
meseta *f* плато, пласкагор'е
meta *f* мэта; мішэнь, цэль; *спарт.* фініш
metal *m* метал; **de m.** металічны, з металу
meter *vt* класці, ставіць; укладаць, усоўваць; **m. un gol** забіць гол; **m.se** умешвацца; улазіць, усоўвацца
método *m* метод, спосаб
metro I *m* метр
metro II *m* метро
mezcla *f* сумесь, мешаніна
mezclar *vt* мяшаць, змешваць; блытаць
mi *adj pos* мой, мая, маё
mí *pron pos* (ужываецца толькі з прыназоўнікамі) **esta carta es para mí** гэты ліст для мяне; **me dice a mí** яна мне кажа
mía *adj, pron pos* мая; **esta bolsa es mía** гэтая торбачка мая
micrófono *m* мікрофон
microscopio *m* мікраскоп
miedo *m* страх, боязь; **tener m.** баяцца, палохацца; **no tengas m.** не бойся
miedoso *adj* палахлівы, баязлівы, нясмелы
miel *f* мёд
miembro *m* сябра (*арганізацыі*), член
mientras *adv* пакуль, між тым, у той час; **m. tanto** тым часам, між тым
miércoles *m* серада; **el m.** у сераду; **los m.** па серадах
mil *num* тысяча; **mil millones** мільярд; **m.es de** тысячи (*каго-, чаго-н.*)
milagro *m* цуд, дзівец; **m.s** дзівосы, цуды
milagroso *adj* дзівосны, чудоўны
militante *m* сябра (*арганізацыі*) актыўіст
militar *1adj* вайсковы, ваенны; *2m* вайсковец
militar *vi* (ен) быць актыўістам, актыўна працаваць у (*партыі і пад.*)
millar *m* тысяча; **m.es** мноства, тысячи
millón *m* мільён; **m.es de** мільёны /*каго-, чаго-н./*; **mil m.es** мільярд
mina *f* капальня, руднік, шахта
mineral *1adj* мінеральны; **agua m.** мінеральная вада; *2m* выкапень, мінерал, руда
minero *m* шахтар, гарняк
mínimo *1adj* мінімальны, найменшы; *2m* мінімум
ministerio *m* міністэрства
ministra *f* міністр-жанчына, мініstryха
ministro *m* міністр
minoría *f* меншыня, меншасць; **m. étnica** этнічная меншыня
minúscula *f* малая літара; **escribir con m.** пісаць з малой літары
minuto *m* хвіліна; *mat.* мінuta
mio (f mia) *adj, pron pos* мой; **estos libros son m.s** гэта мае кнігі; **los m.s** мае (*пра радню*)

mirada *f* позірк, пагляд
mirar *vt* глядзець, пазираць
miseria *f* галеча, жабрацтва
misericordia *f* міласэрнасць, спагада
misión *f* місія, даручэнне
mismo *adj* такі ж, той жа; **el m. día** у той жа дзень; **lo m.** тое ж самае; (*з назоўнікам і займеннікам*) сам; **lo dije el m.** ён сам гэта сказаў; **hoy m.** сёння ж; **lo m. que** як і, усёроўна як
misterio *m* загадка, таямніца
misterioso *adj* загадкавы, таямнічы
mitad *f* палова
mitin *m* (*pl* mítines) мітынг
mito *m* міт, міф; **es un m. más** гэта яшчэ адзін міф
mitología *f* міталогія, міфалогія
mochila *f* заплечнік, рукзак
moda *f* мода; **estar de m.** быць модным, быць у модзе; **ponerse de m.** увайсці ў моду
modalidad *f* разнавіднасць, від; **m. de deporte** від спорту
modelo *m* узор; мадэль
moderado *adj* стрыманы, памяркоўны, умеркаваны
moderador *1adj* які стрымлівае, які змякае; *2m* вядучы, вядоўца (*радыё-, тэлеперадачы*)
moderno *adj* сучасны, найноўшы
modestia *f* сціпласць
modesto *adj* сціплы
modo *m* спосаб, манера, чын, лад; **m. de vida** лад жыцця; **de m. que** так што; **de ningún m.** ніякім чынам; *грамат.*
 лад; **m. imperativo** загадны лад; **m. indicativo** абвесны лад; **m. subjuntivo** каньюнктыў
molestar *vt* замінаць, непакоіць, турбаваць
molino *m* млын; **m. de viento** вятрак
momento *m* момант, імгненне; **de m.** зараз. у дадзены момант
mona *f* малпа
monarca *m* манарх
monarquía *f* манархія
moneda *f* манета; гроши
monja *f* манашка
monje *m* манах, законнік
mono I *m* малпа (*самець*)
mono II *adj* прывабны, сімпатычны (*пра дзяцей і дзяўчата*); **una chica muy m.a** надта прывабная дзяўчына
monótono *adj* аднастайны, манатонны
montaña *f* гары
montañoso *adj* гарысты
montar *vi* садзіцца верхам, ездзіць верхам
monte *m* гары; лес (*у Лацінскай Амерыцы*)
monumento *m* помнік, манумент; **m. histórico** гістарычны помнік
moño *m* хвост, вузел /*звязаныя вузлом валасы*/
moral *1adj* маральны; *2m* мараль, норавы; дух, настрой
morder (*ue*) *vt* кусаць (*зубамі*)
moreno *adj* смуглавы
morir (*ue*) *vi*, *irreg* паміраць, памерці; сціхаць
moro *1adj* маўрытанскі, арабскі; *2m* маўр; мусульманін, нехрысціянін
mortal *adj* смяротны
mosca *f* муха; **pájaro m.** калібрь
mosquito *m* камар
mostrar (*ue*) *vt* паказваць
motivo *m* падстава, прычына; мелодыя, матыў; **no hay m. alguno para...**...няма аніякіх падстаў для; **con m. de**. з
 нагоды *чаго-н.*
motocicleta *f* матацыкл
motor *m* рухавік; **m. de arranque** старцёр, пусковы рухавік
moveir (*ue*) *vt* рухаць, прыводзіць у рух, варушыць; **m.se** рухацца, варушыцца
móvil *1adj* рухомы, рухавы; *2m* прычына, рухальная сіла; **los m.es del crimen** матывы злачынства
movimiento *m* рух; **m. de liberacion nacional** нацыянальна-вызвольны рух
moza *f* дзяўчына, служанка
mozo *m* хлопец, юнак; слуга; наслішчык
muchacha *f* дзяўчына, дзяўчынка
muchacho *m* хлопец, падлетак, юнак
muchedumbre *f* натоўп, тлум; мноства

muchísimo *adj, adv superlativo* да mucho; вельмі, багата; **m.a gente** мнства народу
mucho *1adj* шматлікі, багаты; *m.s* шмат хто, многія; **muchas cosas** шмат што, шмат чаго; **muchas veces** шмат разоў, часта; **hace mucho calor /frío** вельмі горача/холадна; *2adv* шмат; доўга; **trabaja m.** ён шмат працуе; **me duele m. la cabeza** мне вельмі баліць галава
mudar *vt, vi* мяняць,-ца, змяняць,-ца
mudo *adj, m* нямы
mueble *m* мэбля
muela *f* зуб (*карэнны*)
muelle *1adj* мяккі; *2m* спружына, рысора
muerte *f* смерць
muerto *1adj* мёртвы, нежывы, памерлы; *2m* нябожчык, мярцвяк; *3p.p. da morir*
muestra *f* экспанат; узор (*прадмет*); вывеска, шыльда
mujer *f* жанчына; жонка
múltiple *adj* складаны, множны, разнастайны
multitud *f* мнства, процьма, натоўп
mundial *adj* сусветны
mundo *m* свет, сусвет; **todo el m.** усе, увесь свет
municipal *adj* муніцыпальны, камунальны
municipio *m* муніцыпалітэт, гарадская рада; муніцыпія (*адміністратыўная адзінка*)
muñeca *f* лялька (*дзяяўчынка*)
muñeco *m* лялька (*хлопчык*)
mural *1adj* насценны; *2m* мураль, фрэска
muralista *m* мастак-манументаліст, мастак-фрэскапісец
muralla *f* мур, крапасны мур
murmurar *vi* мармытаць; журчэць, цурчэць (*пра ваду*); шаргацець (*пра лісце*)
muro *m* мур, сцяна; плот, агароджа
museo *m* музей
música *f* музыка; **m. roquera** рок-музыка, рокавая музыка
musical *adj* музычны
músico *m* музы́ка, музыкант
mútuo *adj* узаемны
muq *adv* надта, вельмі, дужа, надзвычай; **m. bien** вельмі добра

Nn

nacer (*zc*) *vi* нарадзіцца; **Yanka Kupala nació en 1882** Янка Купала нарадзіўся ў 1882 годзе.
nacido *adj* народжаны; спароджаны, узніклы
nacimiento *m* нараджэнне; **día de n.** дзень нараджэння
nación *f* нацыя, народ; краіна; **las N.es Unidas** Аб'яднаныя Нацыі
nacional *adj* нацыянальны; усе-/-беларускі,-іспанскі (*у залежнасці ад краіны*)
nacionalidad *f* нацыянальнасць
nacionalismo *m* нацыяналізм
nacionalista *1adj* нацыяналістычны; *2m, f* нацыяналіст, -ка
nada *adv* нішто, нічога; **n. más** вось і ўсё; болей нічога; **de n.** няма за што (*адказ на падзяку*); **n. menos que** ніхто іншы як; сам
nadar *vi* плаваць, плыць; купацца
nadie *pron neg* ніхто; **n. lo sabe** ніхто гэтага не ведае
naranja *f* апельсін (*плод*)
naranjo *m* апельсінавае дрэва
nariz (*pl narices*) *f* нос
natación *f* плаванне
natal *adj* родны
natural *1adj* натуральны, прыродны; *2m* карэнны жыхар; **n. de...** родам з...
naturaleza *f* прырода
naturalmente *adv* натуральна, вядома, канешне; проста, натуральна
navaja *f* сцізорык; брытва (*небяспечная*)
nave *f* карабель, судна
navegación *f* плаванне, суднаходства
navegante *m* мораплаўца
navegar (*g/gu*) *vi* плаваць, плыць (*пра карабель, на караблі*)
Navidad *f* Каляды; *¡feliz N.!* Са святам Каляд!

navideño *adj* калядны
necesario *adj* патрэбны, неабходны; **es n.** трэба, неабходна
necesidad *f* неабходнасць, патрэба
necesitado *adj* бедны, немаёмы; **los mas n.s** найбольш гаротныя
necesitar *vt* мець патрэбу, мне /табе, яму і г. д./ трэба; **necesito un sello** мне патрэбна марка
negar (ie; g/gu) *vt* адмаўляць; **n.se** адмаўляцца
negativo *adj* адмоўны
negociación *f* (таксама *pl n.es*) здзелка; **n.es** перамовы
negociar *vt* весці перамовы; **n. la paz** дамаўляцца наконт міру
negocio *m* гандаль; справа, бізнес
negro *1adj* чорны; цёмны, змрочны; **todo pinta n.** усё выглядае змрочна; *2m* мурын, негр
negrura *f* чарната
nervio *m* нерв
nervioso *adj* нервовы
nevada *f* снегапад
nevado *adj* аснежаны, пакрыты снегам
nevlar (ie) *impers* ісці (*пра снег*); **nieve** ідзе снег; **nevaba mucho** падаў густы снег
nevera *f* лядоўня, халадзільнік
ni conj ні, не, нават не; **ni yo ni tu** ні я ні ты
nicaragüense *1adj* нікарагуанскі; *2m* нікарагуанец, жыхар Нікарагуа
nido *m* кубло, гніздо
niebla *f* туман
nieta *f* унука, унучка
nieto *m* унук
nieve *f* снег; **cae la n.** падае снег
ningún *adj* (скарот *ад ninguno*, ужываецца толькі перад *н. м. р. адз. л.*); **no hay n. interés** няма анікай цікавасці
ninguno *1adj* ніякі, ніводзін; **ninguna persona** ніводзін чалавек; **de ninguna manera** ніякім чынам; *2pron neg* ніхто; **n. de nosotros lo vio** ніхто з нас яго не бачыў
niña *f* дзяўчынка; зрэнка (*вока*)
niñez *f* дзяцінства, маленства
niño *m* хлопчык, дзіця; **de n.** хлопчыкам, у дзяцінстве
nivel *m* узровень; **n. de vida** узровень жыцця
no adj не; **no quiero** не хачу; **¡como no!** вядома!
noble *1adj* высакародны; *2m* шляхціч, дваранін
nobleza *f* высакароднасць; шляхетнасць; шляхецтва, дваранства, знаць
noche *f* вечар, ноч; **de n., por la n.** уначы, ноччу; **¡buenas n.s!** добры вечар!, дабранач!
nombrar *vt* даваць імя, называць па імені; прызначаць
nombre *m* імя, прозвішча; слава; **gramat.** назоўнік
norma *f* норма, узор, прыклад
normal *adj* звычайны, нармальны, нармалёвы
norte *m* поўнач; накірунак
norteamericano *1adj* паўночнаамэрыканскі, з ЗША; *2m* паўночнаамэрыканец, амерыканец
noruego *1adj* нарвежскі; *2m* нарвежац; нарвежская мова
nos pron pers (він. і дав. склон *1 a. мн.л.*) нас, нам; **nos dio un consejo** ён нам даў параду
nosotras pron pers f мы (*жсанчыны пра сябе*)
nosotros pron pers m мы (*мужчыны пра сябе, мужчыны і жсанчыны пра сябе*)
nota *f* заўвага; адзнака, бал;nota
notable *1adj* вядомы, значны, славуты; *2m* добра (*адзнака*)
notar *vt* зазначаць; заўважаць; занатаваць
noticia *f* навіна; **n.s** навіны, весткі
novecientos *num* дзесяцьсот
novedad *f* раман; **n. policíaca** крыміналны раман
novelista *m, f* раманіст, -ка, пісьменнік
noveno *num* дзесяты
noventa *num* дзесяцьста
novia *f* нявеста, нарачоная; каханая дзяўчына
noviembre *m* лістапад (*месяц*)
novio *m* жаніх, нарачоны; каханы; **n.s** жаніх і нявеста, маладыя
nube *f* хмара, воблака
nublado *adj* воблачны, пахмурны
nuclear *adj* ядзерны /ядравы, атамны; **energía n.** ядзерная /ядравая энергія
núcleo *m* ядро; костачка (*плоду*); сутнасць, аснова
nudo *m* вузел

nuestro (*f*nuestra) *adj, pron pers* наш (ж. р. наша)

nuevamente *adv* зноў

nueve *num* дзевяць; дзеўсяты (старонка, том, дата)

nuevo *adj* новы; *el Año Nuevo* Новы год; *de n.* зноў; *¿que hay de n.?* што новага?

numeral *m* грамат. лічэбнік

número *m* лік, лічба; нумар; колькасць; *un gran n. de...* вялікая колькасць (каго-, чаго-н.)

numeroso *adj* шматлікі, мнагалюдны; вялікі (*para cíam'yo*); шмат які

nunca *adv* ніколі

Оо

o *conj* (пераd словамі, што пачынаюцца з о- ці ho-, набывае форму и) ці, альбо; **rojo o verde** чырвоны ці зялёны; **este u otro** гэты альбо іншы

obedecer (*zc*) *vi* слухаць, падпарадкоўвацца

obispo *m* біскуп, епіскап

objetivo *1adj* аб'ектыўны; *2m* мэта; аб'ектыў

objeto *m* рэч, прадмет; мэта; аб'ект

obligación *f* абавязак, абавязацельства

obligado *adj* змушаны, вымушаны; *verse o.* быць змушаным

obligar (*g/gu*) *vt* абавязваць; змушаць, вымушаць

obligatorio *adj* абавязковы, неабходны

obra *f* твор; творчасць; праца; **o. de teatro** п'еса; **o. maestra** шэдэўр; **o.s** будоўля, будаўніцтва

obrera *f* работніца

obrero *1adj* працоўны, рабочы; *2m* работнік, рабочы

observación *f* назіранне; захаванне

observar *vt* назіраць, захоўваць, выконваць; **o. reglas de higiene** выконваць правілы гігіёны

obstáculo *m* перашкода; **salvar o.s** спарадолець перашкоды

obtener *vt* (як tener) атрымліваць, дасягаць, дамагацца

ocasión *f* выпадак, здарэнне

occasional *adj* выпадковы

occidental *adj* заходні

occidente *m* заход; заходнія краіны

oceáno *m* акіян; **o. Atlántico** Атлантычны акіян; **o. Pacífico** Ціхі акіян; **o. Índico** Індыйскі акіян; **o. Glacial Ártico**

Паўночны Ледзяны акіян

ocio *m* вольны час, адпачынак

octavo *num* восьмы

octubre *m* кастрычнік

ocultar *vt* хаваць, тайць; **o.se** хавацца

ocupación *f* занятак, праца; акупацыя

ocupado *adj* заняты; **estoy o.** я заняты

ocupar *vt* займаць (месца, пасаду), даваць працу, займаць; акупаваць; **o.se de** займацца (чым-н.)

ocurrir *vi* здарацца, надарацца; *¿qué te ocurre?* што з табою?; *se me ocurrió una idea* мне прышла ў галаву адна ідэя

ochenta *num* восемдзесят

ocho *num* восем; восьмы (старонка, том)

ochocientos *num* вясенсот

odiár *vt* ненавідзець; **o. a muerte, o. con odio africano** люта ненавідзець

odio *m* нянявісць; **o. africano** лютая нянявісць

oeste *m* заход; **en el o.** на заходзе

ofender *vt* крыўдзіць, зневажаць

ofensa *f* крыўда, знявага

oferta *f* пропанова

oficial *1adj* афіцыйны; *2m* афіцэр; чыноўнік

oficina *f* кантора, установа; канцылярыя

oficio *m* занятак, рамяство, справа; **Santo O.** Святы Афіцыум, Святая Інквізіцыя

ofrecer (*zc*) *vt* пропаноўваць, абяцаць; **o.se** падмецца

oh *inter o!*, ох!

oído *m* слых; вуха (*unutranie*); **tener buen o.** мець добры музычны слых; **o.s** вушы (*нутраная частка*); **soy todo o.s** я ўесь слых

oiga: ¡o! alé!; паслухайце!

oir (*g*) *vt* *irreg* чуць, слухаць; **no te oigo** я цябе не чую; **¡oiga!** алé!; **¡oye!** паслухай!

ojalá *interj* добра б..., хоць бы...; **¡o. llueva!** хай бы пайшоў даждж!

ojo *m* вока; ***o. de cerradura*** замочная адтуліна
ola *f* хваля
olé *interj* брава!
oleada *f* вялікая хваля; вал; ***una o. de huelgas*** хваля забастовак
óleo *m* алей; ***pintura al o.*** алейны жывапіс
olímpiada *f* алімпіяды
olímpico *adj* алімпійскі; ***juegos o.s*** Алімпійская гульні
oliva *f* аліва, масліна; ***aceite de o.*** аліўкавы алей
olivo *m* аліўкае дрэва, аліва, масліна
olor *m* пах, водар; ***de o.*** духмяны
olvidar *vt* забываць
omitir *vt* апускаць, прапускаць; абыходзіць, замоўчваць
once *num* адзінаццаць; адзінаццаты
onda *f* хваля; ***o. corta*** кароткая хваля, кароткія хвалі
ópera *f* опера
operación *f* аперация
opinar *vi* думаць, меркаваць, лічыць
opinión *f* думка, меркаванне; ***o. pública*** грамадская думка; ***en mi o.*** на маю думку; ***en o. de Pedro*** на думку Пэдра, па меркаванню Пэдра
oponer (як *poner*) *vt* пярэчыць, супрацьпастаўляць; ***o. resistencia*** аказваць супраціў/ супор; ***o.se*** пярэчыць, працівіца, супраціўляцца
oposición *f* апазіцыя, пярэчанне, супрацьпастаўленне
opositor *1adj* апазіцыйны; *2m* праціўнік, супернік
opresión *f* уціск, прыгнёт
optimismo *m* аптымізм
optimista *1adj* аптымістычны; *2m, f* аптыміст, -ка
óptimo *adj* найлепшы, аптымальны
opuesto *adj* процілеглы, супрацьлеглы
ora *conj*; ***ora...ora...to...to;*** ***ora llueve ora hace el sol*** то ідзе дождж, то свеціць сонца
oración *f* малітва; прамова; *gramat.* сказ
oral *adj* вусны
orar *vi* маліцца; выступаць з прамовою
orden *I m* лад, парадак; ***poner en o.*** прыбраць, прывесці да ладу
orden II f ордэн; загад, распараджэнне
ordenador *m* кампютар
ordenar *vt* загадваць, распараджацца; ставіць па парадку, ладкаваць
ordinal *adj* *gramat.* парадкавы (*пра лічэбнік*)
oreja *f* вуха, вушная ракавіна
organismo *m* арганізм, установа, арганізацыя
organización *f* арганізацыя; стварэнне
organizar (*z/c*) *vt* арганізаваць
órgano *m* орган, частка цела; арганізацыя, орган
orgullo *m* гонар; ганарыстасць, пыха
orgulloso *adj* ганарысты, ганарлівы; ***estar o. de*** ганарыцца (*кім-, чым-н.*)
orientación *f* арыентацыя
oriental *adj* усходні; уругвайскі
orientar *vt* арыентаваць, скіроўваць; ***o.se*** арыентавацца, вызначаць кірунак
oriente *m* усход; ***el O.*** Усход; ***el O. Medio*** Блізкі Ўсход;
origen *m* (*pl* orígenes) паходжанне; прычына
original *1adj* своеасаблівы, арыгінальны; *2m* арыгінал
orilla *f* бераг; ***a o. s de*** на беразе (*raki, возера*)
oro *m* золата; ***de oro*** залаты, з золата
orquesta *f* аркестр
os pron pers (*він. і дав. склон 2 а. мн. л.*) вас, вам
oscuridad *f* цемра, змрок
oscuro *adj* цёмны; незразумелы; ***selva o.a*** цёмны лес (*пра малазразумелае*)
oso *m* мядзьведзь
otoñal *adj* асенні, восенскі
otoño *m* восень; ***en o.*** увосень, восенню
otro *adj* іншы, другі; ***otra vez*** яшчэ раз
ovalado *adj* авальны
oveja *f* авечка
oxígeno *m* кісларод

ozono *m* азон; **capa de o.** азонавы пласт

Pp

pabellón *m* нацыянальны сцяг; павільён

pacer (zc) *1vt* пасвіць; *2vi* пасвіцца

paciencia *f* цярплівасць; *¡ten p.!* пацярпі!

pacífico *adj* мірны; ціхі, спакойны; **océano** *P.* Ціхі акіян

padecer (zc) *vt* пакутаваць, цярпець

padastro *m* айчым

padre *m* бацька, ойча; *p.s* бацькі (*i як бацька і маці*); **P. Nuestro** Ойча наш (*малітва*)

padrino *m* хросны бацька; шэф, заступнік

pagar (g/gu) *vt* плаціць

página *f* старонка

país *m* краіна, край

paisaje *m* краявід, пейзаж

paja *f* салома, саломіна

pájaro *m* птушка; *p. bobo* пінгвін; *p. mosca* калібры

palabra *f* слова; *p. de honor* слова гонару, чэснае слова

palacio *m* палац

pálido *adj* бледны, белы, зблелы

palma *f* пальма; *p. de la mano* далонь

palmar *m* пальмавы гай, пальмоўнік

palmar *vi* пляскаць у ладкі

palmera *f* пальма

palo *m* кій, палка; мачта, бервяно

paloma *f* голуб, галубка

pan *m* хлеб; *pan de cada día* хлеб надзённы

panadería *f* пякарня; хлебная крама

panadero *m* пекар, хлебапёк

panameño *1adj* панамскі; *2m* панамец, жыхар Панамы

panecillo *m* булачка

pantalón *m* штаны, порткі

pantalla *f* экран; абажур

pantano *m* вадасховішча; балота

pañal *m* полка, пялюшка; калыска; дзяцінства, маленства

pañuelo *m* хустка, хусцінка; *p. de bolsillo* насавік, насавічок

papá *m* тата, бацька

papel *m* папера; роля; *p.es* паперы, дакуманты

paquete *m* скрутак, пакет; пасылка

par *1adj* цотны, парны; **sin par** непараўнальны, выбітны; *2m* пара; **un par de zapatos** пара чаравікоў

para *prep* для, дзеля, на, у, да, каб, для таго каб; *p. ti* для цябе, табе; *¿p. qué?* навошта? для чаго?; *¿p. cuándo?* на які час?; *p. eso* для /дзеля гэтага; **comemos p. vivir** мы ядзім каб жыць; **parte p. Mensk** ён ад'язджае ў Менск;

vendremos p. las cuatro мы прыедзем да чатырох гадзін

parabrisas *fpl* ветравая шыба (*aútmamabílja*)

paracaídas *m* (*pl* paracaidas) парашут

parada *f* прыпыннак (*месца і дзеянне*)

parado *m* беспрацоўны

parador *m* рэстаран для турыстаў, матэль з рэстаранам

paraguas *m* парасон (*ад дажджу*)

paraguayo *1adj* парагвайскі; *2m* парагваец, жыхар Парагваю

paraíso *m*рай

parar *1vi* спыняцца, пераставаць; *ir a p. a* апынуцца ў; *2vt* спыняць, перапыняць; **p.se** спыняцца

parasol *m* парасон (*ад сонца*)

parecer *I m* думка, меркаванне; **según mi p.** на маю думку, як мне падаецца

parecer (zc) *II vi* здавацца; думаць, лічыць; *¿qué te parece?* як ты мяркуеш?; **me parece que...** мне здаецца, што...;

parece que... здаецца, што..., падобна на тое, што...; **p.se** быць падобным; **los chicos se parecen mucho** хлопчыкі

вельмі падобны

parecido *1adj* падобны; **bien p.** прыгожы; **mejor p.** прыгажэйшы; *2m* падабенства

pared *f* сцяна, мур

pareja *f* пара (*пра людзей*); муж і жонка; партнёр (*у каханні, жыци*)

pariente *m* родзіч, сваяк

parlamento *m* парламент; *el P. Europeo* Эўрапарламент

paro *m* беспрацоўе; страйк

parque *m* парк; *p. zoológico* заапарк

parte *1f* частка; бок; *tomar p.* браць удзел; *en todas p.s* усюды; *2m* даклад; паведамленне; *dar p.* паведамляць

participación *f* удзел

participar *vi* удзельнічаць, браць удзел

participio *m* грамат. дзеепрыметнік; *p. pasado* (*скарот* *р.р.*) дзеепрыметнік прошлага часу, *утвараецца* *ад* асновы дзеяслова з дапамогаю *канчаткаў I спр.-адо*; *II, III спр. -ido/*; *parar-* *parado*, *comer-* *comido*, *vivir-* *vivido*;

partícua *f* часцінка; *p. caliente* гарачая часцінка (*драбнюткая часцінка радыёактыўнага рэчыва*); грамат. часціца

particular *1adj* прыватны; адмысловы, асаблівы; *2m* прыватная асоба

partida *f* ад'езд, адпраўка; партыя (*гульни*)

partidario *m* прыхільнік, пабочнік

partido *I m* гульня, тур, кон

partido *II m* партыя (*палітычная*)

partir *1vt* зыходзіць; дзяліць; калоць; *p. leña* калоць дровы; *2vi* ад'яджаць, накіроўвацца; *a p. de...* пачынаючы *3...*

pasado *1adj* мінулы, прошлы; *el año p.* летась; мінулы год; *2m* мінулае, мінуўшчына; *p. mañana* паслязаўтра

pasaje *m* білет (*на самалёт*); праход; пераезд; плата (*за праход, праезд*)

pasajero *1adj* людны; часовы, нядоўгі; *2m* пасажыр

pasaporte *m* пашпарт

pasar *1vt* пераходзіць, пераяджаць, мінаць, перадаваць, бавіць, праводзіць (*час*); *p. el río* пераходзіць праз раку; *pásame pan* падай мне хлеб; *he pasado bien las vacaciones* я добра бавіла вакацыі; *2vi* праходзіць, мінаць, канчацца; *p. a convertirse* стаць (*якім-н.*); *p. por* праходзіць па /праз; лічыцца, слыць; *¿qué pasa?* што адбываецца?, што тут такое?

pasear *vi* шпацыраваць, гуляць

paseo *m* шпацыр, праходка; *dar un p.* зрабіць шпацыр, пагуляць

pasillo *m* калідор

pasión *f* захапленне, страсць; пакута, боль

pasivo *adj* бяздзейны, пасіўны; грамат. залежны (*стан*); *voz p.a* залежны стан;

paso *m* крок; праход, пераход, пераезд; *p. a p.* крок за крокам; *p. a nivel* чыгуначны пераезд; *de p.* мімаходзь

pasodoble *m* пасадобле (*іспанскі танец і музыка*)

pasta *f* цеста; паста; *p. dentífrica* зубная паста

pastel *m* пірожнае, пірог

pastor *m* пастух; святар, пастар

pata *f* лапа, нога (*жывёлы*); *a cuatro p.s* на карачках

patada *f* насцак, удар нагою; *abrir la puerta a p.s* адчыніць дзверы нагамі

patata *f* бульбіна; *p.s* бульба; *p.s fritas* смажаная бульба

patín *m* канёк (*звычайна p.es* канькі)

patinaje *m* катанне на каньках; *p. artístico* фігурнае катанне

patinar *vi* бегаць /коўзацица на каньках

patio *m* двор

patria *f* Радзіма, Бацькаўшчына, Айчына; *nuestra P. es Belarús* наша Радзіма -Беларусь

patrio *adj* бацькоўскі; айчынны

patriota *m, f* патрыёт, -ка

paz (pl paces) *f* мір, спакой; *hacer las paces con* памірыща з

peaje *m* дарожны збор, плата за права праезду, праходу

peca *f* рабацінне, вяснушка

pecado *m* грэх

pecar (c/qu) *vi* грашыць, саграшыць

peculiar *adj* уласцівы, тыповы, характэрны

pecho *m* грудзі; цыцка; *tener mucho pelo en p.* быць мужчынным /смелым

pedazo *m* кавалак

pedir (*i*) *vt* прасіць, патрабаваць; *p. hora* прызначаць час

pegar (g/gu) *vt* клеіць, прыклейваць, наклейваць; *p. un sello* наклеіць марку; *no p. ojos* не прыкладзі галаву, не заснучь

pegatina *f* наклейка, налепка

peinado *m* прычоска

peinar *vt* часаць, расчэсваць, прычэсваць; *p.se* расчэсвацца, прычэсвацца

peine *m* грабянец, расчоска

pelear *vi* змагацца, біцца

película *f* плеўка, плёнка, стужка; кінастужка, кінафільм; **p. culebron** “мыльная опера” (даўжэзны тэлесерыял)

peligrar *vi* быць у небяспечы; **su vida peligra** ягонае жыццё ў небяспечы

peligro *m* небяспека

peligroso *adj* небяспечны; **es p.** небяспечна

pelo *m* валасы; **un p.** валасіна, волас; **p. alisado** гладкія валасы

pelota *f* мяч; камяк, глыжка

peluquería *f* цырульня

peluquero *m* цырульнік

pena *f* скруха, боль, пакуты; праца; пакаранне; **p. capital** пакаранне горлам /смерцяй; **p. negra** чорная скруха

penetración *f* пранікненне

penetrar *vt* пранікаць, спасцігаць; **p.se** прасякацца (*начуццём*)

península *f* паўвыспа; **la p. Iberica** Іберыйская /Пірынейская паўвыспа

pensamiento *m* думка, здумленне

pensar (ie) *vt* (ен) думаць, здумляцца; разважаць; наважвацца; меркаваць

pensativo *adj* задумленны, задумлівы

pensión *f* пенсія; пансіён

penúltimo *adj* перадапошні; серадольшы (*другое з трох дзяцей*)

peor *1adj* горшы; *2adv* горай, горш

pepino *m* агурок, гурок

requeño *adj* маленькі, невялікі, малы

pera *f* ігруша, дуля (*разм.*)

peral *m* ігруша, дуля (*дрэва*) (*разм.*)

percibir *vt* успрымаць; атрымліваць, спаганяць /гроши/

perder (ie) *vt* губляць; прайграваць; цярпець няўдачу; **p. un libro** згубіць кніжку; **p. el tren** спазніцца на цягнік;

p.se згубіцца, заблудзіца

perdido *adj* згублены; прапалы; прайграны

perdonar *vt* выбачаць, дараваць; **¡perdone!** выбачайце!

perecer (zc) *vi* гінуць, паміраць

peregrinación *f* вандраванне; пілігрымка, паломніцтва

peregrino *1adj* вандроўны; пералётны (*пра птушак*); *2m* вандроўнік, пілігрим

perezoso *adj* лянівы, лены

perfección *f* дасканаласць; **a la p.** дасканала

perfeccionar *vt* дасканаліць, удасканальваць

perfectamente *adv* выдатна, цудоўна, правільна

perfecto *1adj* дасканалы, бездакорны; *2m* грамат. пэрфэкт; *gramat. pretérito p.* пэрфэкт, прошлы закончаны час

perfidia *f* вераломства, зрада

perfil *m* абрыс, контур, профіль

perfume *m* водар; парфум

periódico *1adj* перыядычны; *2m* газета

periodismo *m* журналістыка; **escuela de p.** факультэт журналістыкі

periodista *m, f* журналист, -ка

período *m* перыяд, час

perjudicar (c/qu) *vt* шкодзіць, зашкодзіць

perla *f* жамчужына, маціца; скарб

permanecer (zc) *vi* заставацца, быць

permanente *adj* сталы, безупынны

permiso *m* дазвол

permitir *vt* дазваляць

pero *conj a*, але, ды; **es bueno p. no me gusta** ён добры, але мне не падабаецца; **no hay p.s que valgan** ніякіх “але”, ніякіх адгаворак

perpetuo *adj* вечны, заўседны; **condenar a cadena perpetua** засудзіць на пажыццёвае зняволенне

persecución *f* пераслед, пагоня; уціск

perseguir (g/gu) *vt* гнацца, пераследаваць; уціскаць

persona *f* асоба, чалавек

personaje *m* дзеяная асоба, персанаж

personal *1adj* асабісты, персанальны; *2m* персанал, асабовы склад

personalidad *f* асоба, дзеяч, дзяяч

pertenecer (zc) *vi* належыць

peruano *1adj* перуанскі; *2m* перуанец, жыхар Перу

pesado *adj* важкі, цяжкі /на вазе/

pesar *1vt* важыць, узважаць; абдумваць; *2vi* важыць, мець вагу; шкадаваць; **me pesa mucho** мне вельмі шкада

pesca *f* рыбная лоўля, рыбы промысел

pescado *m* рыба (зборны наз.; вольная, злоўленая і як страва)

pescador *m* рыбак
pescar (*c/qu*) *vt* лавіць рыбу
peseta *f* пэсэта, песета (*ранейшая грашовая адзінка Іспаніі*)
peso *m* вага, цяжар; гіра; пэса (*грашовая адзінка ў некаторых краінах*)
pestaña *f* вейка, вея
pétalo *m* пялестак
petición *f* просьба, прашэнне
petróleo *m* нафта; **p. crudo** сырья нафта, нафта-сырэц
pez (*pl* peces) *m* рыба (*як від жывой істоты*)
piano *m* піяніна
picado *adj* дробна нарэзаны, накрышаны
picar (*c/qu*) *vt* калоць, кусаць, джаліць (*пра насякомае*); кляваць (*пра рыбу, птушак*); шчыпаць (*пра едкае рэчыва*); крышыць, дробна наразаць
pícaro *1m* прайдзісвет, шахрай, махляр; *2adj* хітры
pico *m* дзюба; пік, вяршыня; лішак, хвосцік (*пра не круглу велічыню*)
pie *m* нага (*ступак*); ножка, падстаўка; фут
piedad *f* набожнасць; спачуванне, спагада; **sin p.** бязлітасна
piedra *f* камень; **p. de toque** асялок, выпрабавальны камень; **como p. en el zapato** мулка, нязручна
piel *f* скора, шкура; футра
pierna *f* нага (*звычайна ўся, акрамя ступака*)
pieza *f* дэталь, частка (*машыны*); пакой; п'еса; **p. de recambio** запасная частка
pila *f* элемент (*электрычны*); **p.s alcalinas** шчолакавыя элементы (*сілкавання*)
piloto *m* пілот, лётчык; аўтагоншчык; лоцман
pimienta *f* перац (*плод*)
pimiento *m* перац струкавы (*расліна і плод*)
pinar *m* сасоннік, хвойнік
pino *m* хвоя, сасна
pintado *adj* намаляваны, нафарбаваны
pintar *vt* маляваць (*фарбамі*), фарбаваць; **p. los labios** фарбаваць губы
pintor *m* мастак; маляр
pintura *f* фарба; жывапіс
pionero *m* першапраходнік, піянер
pipa *f* піпка, люлька
piramide *f* піраміда
piscina *f* басейн (*плавальны*)
piso *m* падлога; паверх; кватэра
pista *f* след, каляіна; пляцоўка; дарожка (*бегавая, водная і над.*)
pistola *f* пісталет
pito *m* свісток; струк
pizarra *f* класная дошка
placer *I* *m* задавальненне; **con muchísimo p.** з вялікім задавальненнем
placer (*zc*) *II* *vt* падабацца, радаваць; **me place...** мне прыемна...
plan *m* план, праект, намер; праграма
plancha *f* прас
planchar *vt* прасаваць
planear *vt* планаваць, праектаваць
planeta *m* планета (*мужчынскага роду!*)
plano *1adj* роўны, гладкі; *2m* пласкіня, плоскасць
planta *f* расліна; паверх; завод, фабрыка; **p. bája** першы паверх; (*другі паверх па-нашаму - el primer piso*)
plantar *vt* саджаць (*расліну*)
plasmar *1vt* увасабляць; *2vi* выражацца; **p.se** увасабляцца, праяўляцца
plástico *m* пластык, пластмаса; **de p.** пластмасавы
plata *f* серабро, срэбра; гроши; **de p.** срэбны, з серабра
plátano *m* банан
plato *m* талерка; страва
playa *f* пляж
playero *adj* пляжны; **moda playera** пляжная мода
plaza *f* плошча; месца (*у бальніцы, школе*); **p. de toros** арэна для бою з быком
plazo *m* тэрмін; **a p.s** у растэрміноўку
plazoleta *f* пляцоўка
pleno *adj* поўны, цэлы; сапраўдны; **es un belaruso p.** ён шчыры беларус
plomo *m* волава (*метал Pb*); **sin p.** без волава (*пра бензін*)
pluma *f* пяро (*птушынае, для пісьма*), ручка

plural *1adj* шматлікі; *2m грамат.* множны лік
p/neumatico *m* аўтамабільная шына
población *f* насельніцтва; населены пункт
poblado *m* мястэчка, пасёлак
poblar (*ue*) *vt* насяляць, засяляць
pobre *1adj* бедны, гаротны, нікчэмны; *2m* небараака, бядак
pobreza *f* беднасць, галеча
poco *1adj* невялікі, малы, нешматлікі; *2adv* мала, крыху; **un p.** трохі; *3pron pl p.s* мала хто, нямногія; **p. a p.** пакрысе, паволі; **hace p.** нядаўна; **dentro de p.** неўзабаве
poder I *m* сіла, моц; улада
II *vt*, *irreg* магчы, быць у стане; **se puede** можна; **no se puede** нельга, няможна
poderoso *adj* магутны
поэма *m* паэма; верш
poesía *f* паэзія; верш
поэта *m* паэт, паэта
poético *adj* паэтычны
поэтка *f* паэтка
polaco *1adj* польскі; *2m* паляк; польская мова
polar *adj* палярны
policía *1f* паліцыя; *2m* паліцыянт
политика *f* палітыка
político *1adj* палітычны; *2m* палітык
polo *m* полюс; **p. norte** паўночны полюс; **p. sur** паўднёвы полюс
polvo *m* пыл; парашок; пудра; **leche en p.** сухое малако; **detergente en p.** пральны парашок
pólvora *f* порах
pollo *m* кураня, птушаня
poner *vi*, *irreg* (*p.p. puesto*) класці, ставіць; ускладаць; уключыць; запускаць (*рухавік*); **p. la mesa** збіраць на стол; **p. la tele** уключыць тэлевізар; **p. fin /termino** кончыць, пакласці канец; **p. huevos** несці яйкі (*пра птушак*); **p.se** надзяваць, апранацца; заходзіць, садзіцца (*пра сонца i над.*); **p.se una camisa** надзець кашулю; **p.se a + infinitivo** пачынаць, брацца; **p.se a trabajar** брацца за працу; **p.se+ adj** рабіцца якім-н.; **p.se enfermo** захварэць; **p.se triste** засмуціцца, замаркоціцца
popular *adj* народны, папулярны; рапаўсюджаны
poquito *adj* **un p.** трошачкі, крышачку, крышку
por *prep* (выражсае адносіны месца. часу, мэты, прычыны, цаны і інш.) па, цераз, праз, за, з-за, з прычыны, замест; **pasar por la calle** праходзіць па вуліцы; **por la mañana** раніцау, уранні; **por la tarde** увечары, надвячоркам; **por la noche** увечары, уначы; **luchar por la victoria** змагацца за перамогу; **por falta de dinero** з-за браку грошей; **escribir por**
Pedro пісаць за Пэдра; **comprar por diez mil pesos** набыць за дзесяць тысяч песа; /*пры множсанні*/ **dos por tres son seis** двойчы троі будзе шэсць, два памножыць на троі -шэсць; /*наказвае чынніка*/ **el poema escrito por Miguel Hernandez** верш, напісаны Мігэлем Эрнандэсам; **por lo menos** прынамсі; **¿por qué?** чаму?, навошта? **por ejemplo** дапрыкладу; **por fin** урэшце; **por eso** таму; **cinco por ciento** пяць ад соткі; **por + adjetivo + que sea** як бы + прыслоўе /*прыметнік* + ні было; **por difícil que sea** як бы цяжка ні было
porque *conj* таму што
portador *m* носьбіт
portarse трывамацца, паводзіць сябе
portería *f* вароты (*спартыўныя*)
portero *m* брамнік
portugués *1adj* партугальскі; *2m* партугалец; партугальская мова
porvenir *m* будучыня, прышласць
poseer (*ey*) *vt* (*3 a. адз. л. pret. indef. poseyó*) валодаць, мець
posibilidad *f* магчымасць
possible *adj* магчымы; **es p.** магчыма
posición *f* становішча, стан; размяшчэнне
positivo *adj* станоўчы, дадатны
postal *adj* паштовы; **paquete p.** пасылка
posterior *ad* наступны; задні
postre *m* дэсерт, салодкая страва; **de p.** на дэсерт
potencia *f* сіла, моц, магутнасць; дзяржава
potente *adj* магутны, дужы
pozo *m* калодзеж; свідравіна, шчыліна (*у зямлі*); **p. petrolífero** нафтавая свідравіна; **p. de ciencia** скарбніца мудрасці, галава (*пра вучонага чалавека*)
práctica *f* практика, досвед

practicar (с/qu) *vt* практикацаць, займацца; **p. deporte** займацца спортам
práctico *adj* практычны; **casi la práctica totalidad de...** практычна ўсе...

pradera f, prado m луг, выган; **El Prado** Эль Прада, Прада (*славуты музей у Мадрыдзе, адзін з найслаўнейшых у свеце*)

precio m цана

precioso adj цудоўны, каштоўны

precisión f дакладнасць; неабходнасць; **de p.** высокадакладны

preciso adj неабходны; дакладны, ясны; **es p.** трэба; **es p. que + subjuntivo** трэба каб; **es p. que venga** трэба каб ён прыйшоў

predicado m грамат. выказнік

predominar vi пераважаць, дамінаваць, панаваць

preescolar 1adj дашкольны; **2m** дашкольнік

preferido adj любімы, улюблёны, упадабаны

preferir (ie) *vt* аддаваць перавагу, лічыць за лепшае, любіць болей; **prefiero este**

vestido мне болей даспадобы гэтая сукенка

pregunta f пытанне

preguntar *vt* пытаць, запытваць; **p. por Nicolas** пытаць пра Нікаласа, пытаць Нікаласа, (*г.зн. пытаць ці ён ёсць*)

premio m узнагарода

prender *vt* прышпіляць, прымачоўваць; арыштоўваць; **p. se de** закахацца ў...

prensa f друк, прэса; прэс; **p. opositora** апазіцыйны друк

preocupación f занепакоенасць, клопат

preocupado adj занепакоены, заклапочаны

preocuparse хвалявацца, непакоіцца, турбавацца

preparación f падрыхтоўка; гатаванне (*стравы*)

preparado adj падрыхтаваны; згатаваны (*страва*)

preparar *vt* рыхтаваць; гатаваць (*страву*)/; **p. la comida** гатаваць страву; **p. se** рыхтавацца

preposición f грамат. прыназойнік

presencia f прысутнасць, знаходжанне

presenciar *vt* прысутнічаць

presentar *vt* знаёміць, прадстаўляць; прад'яўляць (*дакумент*); **p. se** з'яўляцца /куды-н./

presente 1adj прысутны; цяперашні; **2m** грам. цяперашні час

presidenta f презідэнт-жанчына; презідэнціха

presidente m старшыня; презідэнт

presidir *vt* старшыняваць, весці сход

presión f ціск; націск, уціск

preso m зняволены, палонны

prestar *vt* даваць, аказваць (*дапамогу*); пазычаць (*каму-н.*); **p. ayuda** дапамагаць; **p. atención** надаваць увагу

prestigio m аўтарытэт, прэстыж

prestigioso adj аўтарытэтны, прэстыжны

pretender *vt* патрабаваць, прэтэндаваць, імкнуцца; заліцацца

prevenir *vt* (як venir) папярэджваць, перасцерагаць, прадухіляць

prever *vi* (як ver, *p.p.* previsto) прадбачыць, прадугледжваць

previsto 1p.p. da prever; 2adj прадугледжаны

prima f стрыечная/ дваородная сястра

primavera f вясна; **en p.** навясне, увесну, вясною

primer adj скарат *ad* прімого, ужывяеца перад наз. м. *p. adz. l.*; **el p. dia** першы дзень, у першы дзень

primero 1adj першы; ранейшы; **2adv** спярша, спачатку

primitivo adj першапачатковы; першабытны; прымітыўны

primo m стрыечны /дваородны брат

principal adj галоўны, асноўны

principalmente adv прынцыпова; пераважна, галоўным чынам

príncipe m князь, прынц

principio m пачатак; прынцып; **al p.** напачатку, спачатку; **a p.s del año** напачатку года

prisa f паспешлівасць, таропкасць; **darse p.** спяшацца; **¡date p.!** хутчэй!; **tener p.** спяшацца; **tengo p.** я спяшаюся, мне некалі; **de p.** хутка, шпарка

prisión f вязніца, турма

prisionero m вязня, зняволены, палонны

privación f пазбаўленне; нястача

privado adj прыватны, асабісты; **en p.** прыватным чынам

privar *vt* пазбаўляць

probabilidad f верагоднасць, магчымасць

probable adj верагодны, вераемны, магчымы; **es p. que + subjuntivo** напэўна, магчыма, што...

probar (ue) *vt* даказваць, даводзіць; спрабаваць, выпрабоўваць; мераць /вопратку/ каштаваць (*страву*)
problema *m* праблема, пытанне; задача, прыклад (*матэматычны*)
procedencia *f* паходжанне
proceder *vi* паходзіць, браць пачатак; дзейнічаць
procedimiento *m* працэс, спосаб, прыём; паводзіны
proceso *m* працэс (*i судовы*)
proclamación *f* абвяшчэнне
proclamar *vt* абвяшчаць
procurar *vt* імкнуцца, дамагацца; здабываць
producción *f* вытворчасць, выпуск, прадукцыя
producir (zc) *vt, irreg* выпускаць, вырабляць, рабіць; *p. una buena impresión*
рабіць добрае ўражанне; *p.se* адбывацца, здарыцца
producto *m* выраб, прадукт; плён, вынік
profesión *f* прафесія, занятак
profesional *1adj* прафесійны; *2m* прафесіянал
profeso *m* выкладчык, настаўнік; прафесар
profesora *f* выкладчыца, настаўніца; прафесар-жанчына
profundidad *f* глыбіня, глыб
profundo *adj* глыбокі
programa *m* праграма (*мужчынскага роду!*)
progresivo *adj* прагрэсіўны, перадавы; паступовы, які нарастаем
progreso *m* прагрэс, поспех; рух наперад
prohibido *adj* забаронены
prohibir *vt* забараняць
prolongación *f* падаўжэнне
promesa *f* абяцанне
prometer *vt* абяцаць
pronombre *m* грамат. займеннік
pronto *adv* хутка, шпарка; рана; *de p.* раптам, раптоўна, неспадзявана; *; hasta p.!* да хуткай сустрэчы!
pronunciación *f* вымаўленне
pronunciar *vt* вымаўляць; *p.se por/ contra* выказвацца за /супраць
propiedad *f* уласнасць, маёмысць; уласцівасць; *p. privada* прыватная ўласнасць
propina *f* чаявія гроши; *dar de p.* даць на чай
propio *adj* уласны, уласцівы; сам; *el p. maestro lo reconoció* сам настаўнік признаў гэта
proponer *vt* (як *poner, p.p. propuesto*) прапаноўваць
proporción *f* судносіна, прапорцыя
proporcionar *vt* даваць, прыносіць; *p. placer* даваць /прыносіць задавальненне
proposición *f* прапанова
propósito *m* намер; *a p.* дарэчы (*набочнае слова*)
prosa *f* проза
prosáico *adj* празайчны
protagonista *m, f* галоўная дзейная асоба, галоўны герой, выдатная постаць
protagonizar (z/c) *vt* быць галоўнай дзейнай асобай, вызначыцца; *p. la historia española* адыграць важную ролю ў іспанскай гісторыі
protección *f* ахова, абарона; *p. de la naturaleza* ахова прыроды; *p. del medio ambiente* ахова навакольнага асяроддзя
proteger (g/j) *vt* ахоўваць, абараняць; *p.se de* хавацца ад /холаду, спёкі і пад./
protesta *f* пярэчанне, пратэст
protestar *vi* пярэчыць, пратэставаць
provecho *m* карысць, выгода; *; bien p.!* смачна есці!
provechoso *adj* выгодны, карысны
provenir *vi* (як *venir, 1 a. adz. л. provengo*) паходзіць, браць пачатак
proverbio *m* выслоёве, прымоўка
provincia *f* правінцыя
provisión *f* харчы, харчовыя запасы
próximo *adj* блізкі, суседні, наступны; *el año p.* у наступным годзе
proyección *f* паказ, дэманстрацыя (*фільма*)
proyectar *vt* праектаваць, рабіць планы; дэманстраўваць (*фільм*); *p. una película* паказваць фільм
 proyecto *m* праект, план
prueba *f* спроба; праверка, выпрабаванне
publicación *f* публікацыя, абвяшчэнне; друкаванае выданне, публікацыя

publicado *adj* надрукаваны, апублікаваны
publicar (*c/qu*) *vt* друкаваць, публікаваць, выдаваць
publicidad *f* рэклама
público *1adj* грамадскі, публічны; **opinión pública** грамадская думка; *2m* публіка, гледачы
pueblo *m* народ; паселішча, вёска, мястэчка
puente *m* мост
puerta *f* дзверы; брама
puerto *m* порт, прыстань
puertorriqueño *1.* *adj* пуэртарыканскі; *2. m* пуэртарыканец, жыхар Пуэрта Рыкі
pues *Iconj* таму што, бо, дык, дык жа; *2part* (*з пытаннем*) хіба, ші ж; *3p. no lo veía?*
 хіба Вы не бачылі?; **p. bien** ладна, дык вось, ну дык
puesto *1adj* пакладзены, паставлены; апрануты; *2m* працоўнае месца, пасада
3p.p. da poner; **p. que** бо, з-за таго што, беручы пад увагу
pulmó *m* лёгкае; **p.es** лёгкія; **a todo p.** на ўсё горла, на ўсю магутнасць /*pra гук/*
pulmonía *f* запаленне лёгкіх
punta *f* кончык, канец; вастрыё
puntero *m* указка
punto *m* кропка, пункт; момант, час; пятля (*ў вязанні*); ачко; **al p.** зараз жа; **poner el p. final** паставіць апошнюю
 кропку; **p.s suspensivos** шматкроп'е
puñado *m* жменя, прыгаршчы
puño *m* кулак, жменя; ручка, тронка
pupitre *m* парты, плюпіт
puro *1adj* чысты; *2m* гаванская цыгара

Qq

que *Ipron rel* які, каторы, што; **el libro que leemos** кніга, якую мы чытаем; **el que** які; **la que** якая; **los que** якія (*m. p.*); **las que** якія (*ж. p.*); **no hay de que** няма за што (*адказ на падзяку*); *2conj* што, каб, за (*у парыўнаннях*); **dijo que era verdad** ён сказаў, што тое праўда; **este coche es más nuevo que aquel** гэты аўтамабіль навейшы за той; **dile que venga** скажы яму, каб прыходзіў; *3part* хай, няхай; **que diga la verdad** хай скажа праўду; **es que...** справа ў тым, што..
qué *Ipron interr* што, каторы; **¿qué hora es?** якая гадзіна?; **¿quéhaces?** што ты робіш?; *2pron exclam* які, што за; **¡que lindo!** як хороша!; *3adv* што? як?; **¿qué tal?** як жывеш? як маешся?
quedar *vi* заставацца; знаходзіцца; апнуцца; **queda una hora** застаецца адна гадзіна; **¿queda mucho?** яшчэ доўга? яшчэ далёка?; **quedó enfadado** ён раззлаваўся; **q.se** заставацца, знаходзіцца; **me quedo en casa** я застаюся дома; **q.se por+infinitivo** заставацца **што-н.** зрабіць; **me queda por aprender la poesía** мне застаецца вывучаць верш
quemar *1vt* паліць; *2vi* пячы, прыпякаць; **el sol quemeta** сонца прыпякае; **q.se** апячыся **se quemó los dedos** ён апёк сабе пальцы;
querer (*ie*) *vt*, *irreg* хацець, жадаць; кахаць, любіць; **q. decir** значыць; **eso quiere decir que...** гэта значыць, што..; **sin q.** ненаўмысна, міжволі; **yo quisiera...** мне хацелася б...
querido *adj* дарагі, каханы, любы
queso *m* сыр (*цвёрды*)
quién *pron rel* які, каторы; **las personas a q.es conozco** людзі, якіх я ведаю; **hay q.es piensan que...** ёсць такія, якія думаюць што...
quién pron interr (*pl* quienes) хто?; **¿q. es?** хто гэта?; **¿a q.?** каму ?; **¿de q.?** ад каго? чый?
química *f* хімія
químico *1adj* хімічны; *2m* хімік
quince *num* пятнаццаць; пятнаццаты; **q. días** два тыдні; пятнаццаць дзён
quinientos *num* пяцьсот; пяцісоты
quinto *adj num* пяты
quiosco *m* кіёск
quitar *vt* здымашь; прыбіраць; адбіраць; **q. la mesa** прыбіраць са стала; **q.se** распранацца; **q.se el abrigo** здымашь паліто
quiza(s) *adv* бадай, пэўне, мабыць

rabo *m* хвост
racial *adj* расавы
racimo *m* вінаградная гронка
racional *adj* разумны, рацыянальны, правільны; *ser r.* разумная істота
racismo *m* расізм
radiación *f* спрамяненне, радыяцыя
radiador *m* радыятар (*i ў аўтамабілі*)
radio I *f* радыё; *aparato de r.* прымач, радыёапарат
radio II *m* радыус; спіца /кола/
radiografía *f* рэнтген, рэнтгенаграфія
raíz (*pl* *raíces*) *f* корань; *a r. de* з-за, з прычыны
raja *f* луста, скрылік
rama *f* галіна (*i гаспадаркі*), галінка
ramo *m* букет; *r. de flores* букет кветак
ramillete *m* букет
rana *f* жаба
rápidamente *adv* шпарка, хутка
rapidez *f* хуткасць, імклівасць
rápido *1adj* хуткі, шпаркі; *2adv* хутка
raramente *adv* рэдка
raro *adj* рэдкі, не часты рэдкі, не густы; дзіўны
rascacielos *m* хмарачос (*высотны гмах*)
rasgo *m* рыса, лінія, рыса характеристу
rastro *m* след; *no dejar r.* не пакінуць следу
rato *m* момант, пэўны час; *largo r.* доўга; *un r.* крыху; *al poco r.* неўзабаве
ratón *m* мыш (*i для кампьютару*)
rayado *adj* лінаваны (*панера*), у палоску (*тканіна*); *el disco está r.* кружэлку заела
rayo *m* прамень; маланка, бліскавіца; *r.s equis* ронтгенавы промні
raza *f* раса (*людей*), парода (*жывёлы*)
razón *f* разум, развага, рацыя правільнасць, прычына, падстава; *tener r.* мець рацыю, быць правым
reacción *f* рэакцыя (*у розных сэнсах*); *a r.* рэактыўны
reaccionar *vi* рэагаваць
reaccionario *1adj* рэакцыйны; *2m* рэакцыянер
reactor *m* рэактар
real I *adj* рэальны, сапраўдны
real II *adj* каралеўскі, царскі
realidad *f* рэчаіснасць, сапраўднасць, рэальнасць
realizar (*z/c*) *vt* ажыццяўляць, выконваць, здзяйсняць
rebeldé *adj* бунтоўны, мяцежны, непакорны
rebeldía *f* бунт, рокаш, мяцеж; непакора; *juzgar en r.* судзіць завочна
recaudar *vt* збіраць, атрымліваць (*падаткі*); *r. dinero* збіраць грошы (*як фонд*)
recepción *f* прыём (*гасцей, радыёперадачы*)
receptor *m* прымач, радыё
receta *f* рэцэпт
recetar *vt* выпісваць, прыпісваць (*лекі*)
recibir *vt* атрымліваць (*ліст i пад.*); сустракаць, прымач (*гасцей, свята*)
recién *adv* нядаўна, толькі што; *r. nacido* немаўля
reciente *adj* свежы, нядаўні; *una foto r.* свежы фотаздымак
recitar *vt* дэкламаваць, чытаць /верш/
reclamación *f* скарга, прэтэнзія; патрабаванне
reclamar *vt* патрабаваць; прад'яўляць прэтэнзіі
recluta *m* навабранец, рэкрут
recoger (*g/j*) *vt* падбіраць, падымаць; збіраць; *r. la cosecha* збіраць ураджай
recomendar (*ie*) *vt* раіць, рэкамендаваць
reconocer (*c/zc*) *vt* пазнаваць, прызнаваць
reconquista *f* адваяванне; *R.* Рэканкіста (*шэраг войнаў у VIII- XV ст. ст. якія вялі іспанская хрысціяне супраць арабаў па адваяванню Іспаніі*)
record (*вымаўляецца* *ресог*) *m* рэкорд; *en un tiempo r.* за рэкордны час
recordar (*ue*) *vt* успамінаць, узгадваць; памятаць
recorrer *vt* абыходзіць, аб'язджаць /аглядаючы/
recreo *m* забаўка; перапынак (*у навучальнай установе*)
recto *adj* прамы, прости, наўпросты
recuerdo *m* памяць, успамін; падарунак, сувенір

rechazar (z/c) *vt* адхіляць, адмаўляць; адбіваць /напад/

redacción *f* рэдакцыя

redondo *adj* круглы

reducido *adj* малы, нязначны, зменшаны

reducir (*1 a. адз. л.* reduzco) *vi irreg* скарачаць, змяншаць; абмяжоўваць;

r.se a зводзіцца (да чаго-н.), змяншацца

referir (*ie*) *vt* паведамляць, дакладваць, апавядваць; ***r.se a*** датычыць; ***en lo que se refiere a*** што тычыцца...

reflejar *vt* адлюстроўваць; ***r.se*** адлюстроўвацца, адбівацца

reforma *f* рэформа, пераўтварэнне

reformar *vt* рэфармаваць, пераўтвараць

refrán *m* прымаўка, прыказка; прыпей

refresco *m* прахаладжальны напой

refugiado *m* уцікач, бежанец

refugio *m* сховішча, прыстанак, прытулак

regalar *vt* дарыць

regalo *m* падарунак

regar (*ie; g/gu*) *vt* паліваць, арашаць

régimen (*pl regímenes*) *m* рэжым, лад

regimiento *m* полк

región *f* раён, вобласць, рэгіён

regular I *adj* правільны, рэгулярны звычайны, пасрэдны, сярэдні; ***verbo r.*** грамат. правільны дзеяслоў

regular II *vt* рэгуляваць, парадкаваць

reina *f* карапава; ферзь, карапава (*у шахматах*)

reinar *vi* панаваць, уладарыць, цараваць

reino *m* каралеўства; ***R. Unido*** Аб’яднанае Каралеўства, Вялікабрытанія

reir (i) *vi, r.se* смяцца, рагатаць

reja *f* крата

relación *f* адносіны, сувязь; данясенне, расказ; ***r.es*** дачыненні, узаеміны

relámpago *m* маланка, бліскавіца

relatar *vt* апавядваць, расказваць

relativo *adj* адносны

relato *m* расказ, апавяданне

relieve *m* рэльеф; ***poner de r.*** падкрэсліць, выдзеліць

religión *f* рэлігія

religioso *1 adj* рэлігійны; *2 m* манах

reloj *m* гадзіннік

relojería *f* гадзіннікавая майстэрня

relojero *m* гадзіннікавы майстар

relleno *adj* фаршыраваны

remar *vi* веславаць

remo *m* вясло; ***снарт.*** веславанне

remolacha *f* бурак, буракі; ***sopa de r.*** буракі (*страва*)

remoto *adj* далёкі, даўні; ***tiempos r.s*** даўнія часы

renacentista *adj* рэнесансны, адраджэнскі

renacimiento *m* адраджэнне, аднаўленне; ***el R.*** эпоха Адраджэння

rencor *m* помсілівасць, зласлівасць; ***guardar r.*** затаіць злосць

rendir (i) *vt* падпрадкоўваць; стамляць; аддаваць; ***r. cuenta*** даваць справаздачу; ***r. homenaje*** ушаноўваць; ***r.se*** здавацца, капітуляваць

reno *m* аленъ

renombre *m* слава, вядомасць, імя

renunciar *vt* адмаўляцца (*ад пропановы, намераў*)

reñir (i) *1 vt* лаяць, сварыцца; *2 vi* лаяцца, сварыцца

reparar *vt* рапараўваць, рамантаваць, выпраўляць

repartir *vt* дзяліць, размяркоўваць раздаваць, распаўсюджваць

repasar *vt* паўтараць, праглядаць

repaso *m* паўтарэнне (*урока*)

repente *m* ***de r.*** раптоўна, неспадзявана

repetir (i) *vt* паўтараць (*сказанае, вывучанае*)

repleto *adj* поўны, перапоўнены

reportaje *m* рэпартаж

reportero *m* рэпарцёр

representación *f* прадстаўленне (*відовічча*); прадстаўніцтва; выява, вобраз

representante *m, f* прадстаўнік, -ніца

representar *vt* прадстаўляць, уяўляць з сябе; прадстаўляць /*каго-н. і н'есу*/

represión *f* расправа, рэпрэсія

reprochar *vt* дакараць, папракаць

reproche *m* папрок, дакор

república *f* рэспубліка

republicano *1adj* рэспубліканскі; *2m* рэспубліканец

requerir (*ie*) *vt* патрабаваць (часу, цярплівасці і пад.); запытваць (звесткі)

reserva *f* запас, рэзерв; умова, агаворка

reservado *adj* стрыманы; заказаны загадзя, забраняваны

reservar *vt* ашчаджаць, захоўваць; пакідаць у запас, рэзерваваць *r. el pasaje* рэзерваваць білет

resfriado *1adj* прастуджаны; *2m* прастуда

resfriarse прастудзіцца

residencia *f* пражыванне, месца жыхарства; інтэрнат; рэзідэнцыя

resistencia *f* супор, супраціў; *oponer r.* аказаць супраціў; выносіўласць, трываласць

resistir *1vi* супраціўляцца, не паддавацца; *2vt* вытрымліваць, выносіць

resolucion *f* ухвала, рашучасць; развязанне (*праблемы*), рашэнне

resolver (*ue*) *vt* вырашаць, развязваць (*задачу*)

resonar (*ue*) *vi* гучаць, адгуквацца (*пра рэха*)

respetar *vt* паважаць, шанаваць; захоўваць, выконваць (*правілы*)

respeto *m* павага, пашана; *falta al r.* непавага; *faltar al r.* не паважаць, быць няветлівым

respiración *f* дыханне

respirar *1vi* дыхаць; *2vt* удыхаць, дыхаць; *r. el aire fresco* дыхаць свежым паветрам

responder *vi* адказваць (*на пытанне, за што-н.*); *r. de* адказваць за, ручачца за

responsabilidad *f* адказнасць

responsable *adj, m* адказны

respuesta *f* адказ

restablecer (*zc*) *vt* аднаўляць; *r.se* ачуняць, папраўляцца

restaurante *m* рэстарацыя, рэстаран

resto *m* рэшта; *el r. de* астатнія

restringir (*g/j*) *vt* абмяжоўваць; *r.se* абмяжоўвацца

resultado *m* вынік

resultar *vi* выходзіць, вынікаць, аказвацца

resumen *m* сціслы змест, выснова; агляд (*друку*); *r. de la prensa* агляд друку

retener (*як tener*) *vt* затрымліваць, стрымліваць; утрымліваць (*у памяці, з заробку*)

retirar *vt* адбіраць; выносіць; затрымліваць; *r.se* выходзіць, пакідаць

retrasar *1vt* затрымліваць, запавольваць; *2vi* адставаць

retraso *m* адставанне, спазненне

retrato *m* партрэт; здымак

retrete *m* прыбіральня

reunión *f* сход

reunir *vt* злучаць, збіраць, яднаць; *r.se* збірацца

revelado *m* праяўленне (*стужскі*)

revelar *vt* выкryваць, знаходзіць; праяўляць (*стужску*)

revista *f* часопіс

revolución *f* рэвалюцыя

revolucionario *1adj* рэвалюцыйны; *2m* рэвалюцыянер

rey *m* кароль

rico *1adj* багаты; смачны; пышны; урадлівы; моцны (*мароз*); *2m* багацей

ridículo *adj* смешны; нязначны, нікчэмны

rincón *m* куток; вугал

río *m* рака, рэчка

riqueza *f* багацце

risa *f* смех, рогат

rival *m* супернік, канкурэнт

rizado *adj* кучаравы, шуты

robar *vt* красці, выкрадаць

roble *m* дуб

robo *m* кража, зладзейства, крадзеж

roca *f* скала

rocoso *adj* скалісты

rodear *Ivt* атачаць, абкружаць; *2vi* хадзіць, кружыцца (*вакол чаго-н.*)
rodilla *f* калена; **de r.s** на каленях, укленчаны
rogar (ue; g/gu) *vt* прасіць, маліць
rojo *adj* чырвоны; *2m* чырвоны колер
romance *adj* раманскі (*пра мовы*); *2m* раманс (*жсанр паэзii*)
románico *adj* раманскі (*архітэктурны стыль*)
romano *adj* рымскі; раманскі (*стыль*); *2m* рымлянін
romanticismo *m* рамантызм
romántico *adj* рамантычны
romper *vt* (*p.p. roto*) ірваць, ламаць; разбіваць, парушаць; **r.se** ламацца, ірвацца
ropa *f* вопратка
rosa *f* ружа; **color r.** ружовага колеру
rosado *adj* ружовы
rostro *m* твар, ablічча
rotativo *m* газета
roto *adj* зламаны, парваны; *2p.p. da romper*
rotulador *m* фламастэр
rubio *adj* бялявы
rueda *f* кола, шына; **r. de prensa** прэсавая канферэнцыя
ruido *m* шум, гоман
ruina *f* руйна, разваліна
ruiseñor *m* салавей
rumor *m* шум; пагаласка, чутка
rural *adj* вясковы, сельскі
ruso *adj* рускі, расейскі; *2m* расеец, рускі; расейская /руская мова
ruta *f* шлях, дарога, накірунак, маршрут; **hoja de r.** маршрутны ліст

Ss

sábado *m* субота; **el s.** у суботу; **los s.s** па суботах
sábana *f* прасціна
saber I *vt* *irreg* ведаць; умець; **no lo sé** я гэтага не ведаю; **sabe leer** ён умее чытаць
saber II *m* веда, умение
sabio *adj* разумны, вопытны; *2m* вучоны, мудрэц
sable *m* шабля
sabor *m* смак
sabroso *adj* смачны
sacapuntas *m* вастрылка (*для алоўкаў*)
sacar (*c/qu*) *vt* выцягваць, выймаць; атрымліваць; **s. fotos** здымаць, фатаграфаваць
sacerdote *m* святар
saco *m* мяшок, меж; **s. de dormir** спальны мяшок
sacrificar (*c/qu*) *vt* ахвяраваць; біць, рэзаць (*жывёліну*)
sacrificio *m* ахвяра
sagrado *adj* святы, свяшчэнны
sal *f* соль
sala *f* зала; палата (*лякарнi*); **s. de deporte** спартыўная зала; **s. de espera** чакальня; **s. de lectura** чытальня
salado *adj* салёны
salami *m* салямі (*гатунак каўбасы*)
salario *m* заробак, зарплата
salchicha *f* сасіска
salchichón *m* вэнджаная каўбаса з шынкі
salida *f* выхад, выйсце; узыход (*сонца*); **спарт.** старт
salir *vi* *irreg* выходзіць, адыходзіць; адпраўляцца (*пра транспарт*); узыходзіць (*пра сонца*); атрымлівацца, выходзіць
salitre *f* салетра
salón *m* салон, вялікая зала
salsa *f* соўс, поліўка, прыправа
saltar *vi* скакаць, скочыць; **s. a la comba** скакаць праз скакалку; **s. al agua** скокнуць у воду; **s. por encima de...** пераскочыць праз...
salto *m* скачок; вадаспад; **s. Ángel** вадаспад Анхэль /найвышины ў свеце; у Венесуэле/
salud *1f* здароўе; *2interj ;s.!* прывітанне!
saludar *vt* вітацца, здароўкацца

saludo *m* вітанне, прывітанне, паклон; *¡s.!* прывітанне!

salvación *f* збавенне, выратаванне

salvador *m* выратавальнік, збаўца; *Salvador* Гасподзь, Спас

salvadoreño *adj* сальвадорскі; *2m* сальвадорац, жыхар Сальвадору

salvaje *adj* дзікі, жорсткі; *2m* дзікун

salvar *vt* ратаваць; пераадольваць; *s. un obstáculo* пераадолець перашкоду; *s.se* выратавацца, уратавацца

sanatorio *m* санаторый

sanción *f* санкцыя, кара; *s.es* санкцыі, меры

sandalias *f pl* сандалі

sandía *f* кавун

sangrar *vi* крываюць, цячы (*пра кроў*)

sangre *f* кроў

sano *adj* цэлы, здаровы, дужы

santa *f* святая

santo *adj, m* святы

sardinas *f pl* сардзіны

sargento *m* сяржант

sartén *f* патэльня

satélite *m* спадарожнік, сатэліт

satisfacción *f* задавальненне

satisfacer *vi irreg* (*1 a. адз. л. satisfago*), (*p.p. satisfecho*) задавальняць

satisfecho *1adj* задаволены; *2p.p. da satisfacer*

se *Ipron refl* (*ви. і дав. склон 3 а. адз. і мн. л.*) сябе, сабе; **se compró un libro** ён купіў сабе кнігу; *2pron pers* (*3 а. адз і мн. л. пры асабовым займенніку ў 3 а. ў він. склоне*) **se lo dije** ён /яна яму/ ёй, вам, ім гэта сказаў /сказала; *3part* (*у безасабовых сказах*) **se ve** відаць; **aquí se habla español** тут гавораць па-іспанску

secar *vt* сушиць, выціраць; *s.se* выцірацца; сохці, высыхаць

sección *f* аддзел, секцыя (*і спартыўная*)

seco *adj* сухі

secretaria *f* сакратарка

secretario *m* сакратар; *s. general* генеральны сакратар

secreto *1adj* сакрэтны, таемны; *2m* сакрэт, таямніца

sector *m* сектар; галіна; *s. naval* суднабудаўнічая галіна

sed *f* смага; прага; **tener sed** хацець піць, смагнуць; **tengo sed** я хачу вады /піць

seda *f* шоўк

sede *f* сядзіба; пасад; месца знаходжання; **Santa S.** Святы Пасад (*Ватыкан*)

seguida *f* працяг; **en s.** адразу ж, тут жа

seguir (*i; gu/g*) *vt* працягваць; ісці следам/ўслед, сачыць; *¡sigal!* працягвайце!; *¡seguidme!* ідзіце за мною! *s.+ gerundio* (*выражасе працягласць дзеяння*) працягваць; **ella seguia leyendo** яна працягвала чытаць

según *prep* па, паводле, згодна з, у залежнасці ад; *s. dicen* як кажуць; *s. mi opinión* на маю думку

segundo *1adj num* другі; *2m* секунда

seguramente *adv* вядома, канешне, напэўна

seguridad *f* бяспека; упэўненасць

seguro *adj* надзеіны, бяспечны, упэўнены; **estar s. de** быць упэўненым у

seis *num* шэсць; шосты

seiscientos *num* шэсцьсот

selección *f* выбар, адбор; *спарт.* зборная каманда; *s. nacional de...* нацыянальная зборная па...

selva *f* тропічны лес, джунглі; *s. oscura* цёмны лес (*пра незразумелае*)

selló *m* марка (*паштовая*); пячатка, штамп

semana *f* тыдзень; **S. Santa** перадвелікодны тыдзень

semanal *1adj* тыднёвы, штотыднёвы

sembrar (*ie*) *vt* сеяць

semejante *adj* падобны, такі

semilla *f* насенне

sencillez *f* прастата, шчырасць

sencillo *adj* прости, няхітры, шчыры

sendero *m* сцежка, сцяжынка; **S. Luminoso** Зіхоткая сцяжынка (*леварарадыкальная групоўка ў Перу*)

sensación *f* пачуццё, адчуванне

sensibilidad *f* чуйнасць, уражлівасць; адчувальнасць

sentado *adj* седзячы; які сядзіць; **estar s.** сядзець

sentar (*ie*) *vt* садзіць; *s.se* сядцаць

sentido *m* пачуццё, адчуванне; сэнс; прытомнасць; бок, накірунак; **no tiene s.** не мае сэнсу

sentimental *adj* сэнтыментальны; асабісты, інтывімы

sentimiento *m* пачуццё

sentir (ie; i) *vt* адчуваць; шкадаваць, спачуваць
señal *m* знак, сігнал
señalar *vt* паказваць; адзначаць; прызначаць
señor *m* (*скарот Sr.*) спадар, пан, гаспадар; **S.** Бог, Гасподзь
señora *f* (*скарот Sra*) спадарыня, пані, гаспадыня; **s.s y señores** спадарства
señorita *f* паненка, сеньёрыта
señorito *m* паніч
separación *f* аддзяленне, падзел; расстанне, развод
separado *adj* аддзелены, асобны; **por s.** паасобку
separar *vt* аддзяляць, адхіляць; раздзяляць, разлучаць; **s.se** разлучацца; разводзіцца
se(p)timo *num* сёмы
sepulcro *m* надмагільны помнік, магіла; **Santo S.** Святая труна (*y Ерушалайме*)
sepultar *vt* хаваць (*нябожчыка*)
sepultura *f* магіла; **dar s.** пахаваць (*нябожчыка*)
ser I *Ivi irreg* быць, існаваць; здарацца; каштаваць; належаць; (*данаможны дзеяслой*); **es mi hermana** гэта мая сястра; **la novela fue escrita por Galdós** раман быў напісаны Гальдосам; **es necesario** неабходна; **es tarde** позна; **ser de** паходзіць з; належаць /каму-н./; **el libro es de Juan** книга Хуана; **es de Méjico** ён/ яна з Мексікі; **ser de + infinitivo** трэба, належыць + дзеяслой; **es de suponer que...** трэба меркаваць, што..
ser II *m* істота, стварэнне; існаванне, быццё; **s. humano** чалавек
serenidad *f* спакой
sereno *adj* спакойны, ціхі, ясны (*пра неба*)
serie *f* шэрраг; серыя, партыя
serio *adj* сур'ёзны, важны
serpiente *f* змия
servicio *m* служба; паслуга
servir (i) *vi* служыць, несці службу; падаваць на стол; быць прыдатным, служыць /чым-н./; **no s. de nada** быць нікуды не вартым
sesenta *num* шэсцьдзесят
sesión *f* сесія, паседжанне; сеанс
seta *f* грыб
setecientos *num* семсот
setenta *num* сямдзесят
setiembre *m* верасень
severo *adj* строгі, суровы
sexo *m* пол; секс
sexto *num* шосты
sexual *adj* половы; сексуальны; **abusos s.es** сексуальная злоўжыванні
si I *conj* калі; **si es así acepto** калі гэта так, я згодны; калі б (з *наступным дзеясловам у subjuntivo*); **si no lo supiera no lo diría** калі б не ведаў, то не казаў бы; **si bien** хоць, нават, калі; **por si acaso** на ўсялякі выпадак; *2part* ці, ж; **no se si dice la verdad** не ведаю, ці кажа ён праўду
sí I *pron refl* (*узыываецца з прыназоўнікамі*) сабе, сабою; **lo trajo para sí** ён прынёс гэта сабе/ для сябе;
sí II *adv* так, але; **dar el sí** сказаць “так”, даць сваю згоду; **decir que sí** сказаць “так”, пацвердзіць; (*узмацняльная часціца*) **pero sí que lo quiere** але ж ён гэтага хоча
sida *m* снід (*хвароба*)
sidoso *adj* хворы на снід
siempre *adv* заўсёды; **para s.** назаўсёды, назаўжды
sierra *f* піла; горны ланцут
siesta *f* паўдзённы адпачынак, паўдзённы сон; **dormir la s.** спаць пасля абеду, адпачываць у паўдзённую спёку
siete *num* сем; сёмы
siglo *m* стагоддзе
significación *f*; **significado** *m* значэнне
significar (*c/qu*) *vi* значыць, абазначаць
signo *m* знак, значок
siguiente *adj* наступны; **al día s.** назаўтра
sílaba *f* склад (*слова*)
silencio *m* цішыня, ціш; маўчанне
silencioso *adj* маўклівы; ціхі
silla *f* крэсла; сядло
sillon *m* крэсла (*вялікае*)
simbolo *m* сымбаль, сімвал
similar *adj* падобны, аналагічны
simpatía *f* сімпатыя
simpático *adj* сімпатычны

simple *adj* прости, нескладаны; прости, няхітры

simultáneo *adj* адначасны, адначасовы

sin *prep* без; **venir sin su amigo** прыйсі без сябра; **sin duda** несумненна; **sin+infinitivo** (*нерадаецца* дзеепрыслоўем у адмоўнай форме); **hablar sin parar** гаварыць не спыняючыся; **entrar sin saludar a nadie** зайдзіці, ні з кім не павітаўшыся; **sin querer** ненаўмысна; **sin falta** абавязкова

sincero *adj* шчыры, адкрыты, прости

sindical *adj* прафсаюзны

sindicato *m* прафсаюз

sinfonía *f* сімфонія

singular *1adj* своеасаблівы, незвычайны, адзіны; *2m грамат.* адзіночны лік

sino *1conj* (ужываецца пасля адмоўя) а, але; **no lee s. escribe** не чытае, а піша; *2adv* (пасля адмоўя) толькі, усяго; **no tengo s. un par de zapatos** у мяне ўсяго толькі адна пара чаравікоў

sinónimo *m* сінонім

siquiera *conj* хаця, хоць бы; **ni s. la recibió** ён яе нават не прыняў

sistema *m* (мужчынскага роду!) сістэма

sistemático *adj* сістэматычны

sitio *m* месца; мясцовасць

situación *f* становішча, сітуацыя

situado *adj* размешчаны; **estar s.** размяшчацца, знаходзіцца

situar *vt* размяшчаць, памяшчаць; **s.se** знаходзіцца, размяшчацца

soberanía *f* вяршэнства, суверэнітэт

sobre I *prep* на, наверсе, зверху; пра; *s. la mesa* на стале; **hablar s. el hecho** гаварыць пра падзею; *s. todo* асабліва, пераважна, найперш;

sobre II *m* канверт, абгортка

sobresaliente *adj* выдатны

sobrevivir *vi* выжыць, застацца жывым

sobrina *f* нябога, пляменніца

sobrino *m* нябож, пляменнік

sociable *adj* гаваркі, кампанейскі

socialismo *m* сацыялізм

socialista *1adj* сацыялістычны; *2m сацыяліст*

sociedad *f* грамадства, таварыства; *s. de consumo* грамадства спажывання

socorrer *vt* дапамагаць

socorro *m* дапамога, паратунак; *;s.! ратуйце!*

sofá *f* канапа

sol *m* сонца; **tomar el s.** грэцца на сонцы, загараць

solamente *adv* толькі

solar *adj* сонечны

soldado *m* салдат

soledad *f* адзінота; пустэча

solemne *adj* урачысты

soler (ue) *vi* мець звычай, звычайна; звычайна надарацца; **a esta hora suelo estar en casa** у гэты час я зазвычай дома

solidaridad *f* салідарнасць

solidario *adj* салідарны

sólido *adj* цвёрды; трывалы; грунтоўны

solitario *adj* адзінокі

solo *adj* адзін, адзінокі

sólo *adv* толькі, усяго

soltar (ue) *vi* выпускаць, адпускаць

solución *f* развязанне; рашэнне, вырашэнне; рошчына

sombra *f* цень

sombrero *m* капялюш

someter *vt* падпрадкоўваць, скараць; падвяргаць

sonido *m* гук

sonoro *adj* звонкі, гучны

sonreir (i) *vi, s.se* усміхацца

sonrisa *f* усмешка

sonrojarse пачырванець

soñador *m* летуценнік, фантазёр

soñar (ue) *vi* (con) марыць; бачыць у сне, сніць

sopa *f* поліўка, суп; *s. de pescado* рыбная юшка

soplar *1vi* дзъмуць; **sopla el viento** дзъме вецер; *2vt* даносіць, выдаваць; задзімаць; *s. la candela* задзъмуць

/патушыць свечку

soplón *m* даносчык, стукач

soportar *vt* трываць, вытрымліваць; падтрымліваць

sordo *adj* глухі

sordomudo *adj*; *m* глуханямы

sorprender *vt* дзівіць, здзіўляць; засцігаць знянацку; **s. se** здзіўляща

sorpresa *f* здзіўленне, нечаканасць; сюрпрыз; **dar la s.** здзіўляць

sospecha *f* падазронасць

sospechar *vt* падазраваць

sospechoso *adj* падазроны

sostener *vt* (як tener) падтрымліваць, падпіраць; дапамагаць; сцвярджаць

su pron pos яго, яе, іх, Ваш, Ваша, ягоны, ейная, іхні

suave *adj* мяккі, пышчотны, прыемны

subir *vt* уznімацца, узлазіць; узыходзіць; **¡suba!** сядайце! залазьце! (у транспарта); **s. la escalera** уznімацца па лесвіцы

subjuntivo *m* грамат. каньюонктыў (лад дзеяслова)

sublevación *f* паўстанне, мяцеж

sublevarse паўставаць; абурацца, пратэставаць

submarino *1adj* падводны; *2m* падводны човен

subordinado *adj* падпарадкованы, падначалены; грамат. даданы (сказ)

substancia *f*, **sustancia** *f* рэчыва, субстанцыя; сутнасць

substantivo *m*, **sustantivo** *m* грамат. назоўнік

subsuelo *m* нетры

subterráneo *1adj* падземны; *2m* сутарэнне, падземелле

suceder *vi* здарыцца, надарацца; ісці за; **el día sucede a la noche** дзень змяняе ночь

sucesión *f* паслядоўнасць; спадчына

suceso *m* падзея, здарэнне

sucio *adj* брудны

sudamericano *adj* паўднёваамерыканскі

sudor *m* пот

sueco *1adj* шведскі; *2m* швед; шведская мова

suelo *m* заробак

suelo *m* зямля, глеба; падлога

suelto *adj* асобыны; адпушчаны, вызвалены, свабодны

sueño *m* мара; сон; сненне; **tener s.** хацець спаць; **tengo s.** я хачу спаць

suerte *f* лёс; удача, шанцаванне; **tener s.** шанцаваць; **tiene s.** яму /ёй шанцуе; **de s. que...** так што...

suficiente *1adj* дастатковы; *2adv* дастаткова, досыць

sufijo *m* грамат. суфікс

sufrimiento *m* пакута

sufrir *vt* пакутаваць, цярпець

suizo *1adj* швейцарскі; *2m* швейцарац

sujeto *m* асоба, суб'ект; грамат. дзейнік

suma *f* сумма, вынік

sumar *vt* складаць, дадаваць; сцісла выкладаць; **s. se a** далучацца да

sumir *vt* хаваць, апускаць (у зямлю)

superar *vt* перавышаць; пераадольваць

superficie *f* паверхня, плошча

superior *1adj* верхні, найвышэйшы, вярхоўны; *2m* начальнік

superlativo *1adj* найвышэйшы; *2m* грамат. найвышэйшая ступень параўнання

supersónico *adj* звышгукавы, надгукавы

suplicar (с/qu) *vt* прасіць, маліць

suponer *vt* (як poner) меркаваць, думаць, лічыць; **supongo que...** мяркую, што...

supremo *adj* вярхоўны, вышні

suprimir *vt* ухіляць, адмняць; прапускаць, абыходзіць

sur *m* поўдзень

surgir (g/j) *vi* узнікаць, з'яўляцца; **surge una pregunta...** узнікае пытанне...

surtidor *m* фантан

suscripción *f* падпіска (*на што-н.*)

suspender *vt* вешаць, падвешваць; прыпыняць, затрымліваць; праваліць /на экзамене/

sustancia *f* рэчыва, субстанцыя; сутнасць

sustantivo *m* грамат. назоўнік

sustituir (уу) *vt* замяняць, замяшчаць

sútil *adj* тонкі, далікатны (*i nax*); праніклівы

suyo *adj, pron pos* ягоны, ейны, Ваш, Ваша, іхні

Tt

tabaco *m* тытунь

tabla *f* дошка

tablero *m* дошка абвестак, табло

tableta *f* таблетка, кружок (*лекаў*)

tal *1adj* (нязменнае слова) такі, такая; *2adv* так, такім чынам; *3conj con tal que* калі толькі; каб

talento *m* талент

taller *m* майстэрня, атэлье

tamaño *1m* памер, велічыня; *2adj* такі, такой велічыні

también *adv* таксама, гэтаксама; да таго ж, акрамя таго

tambor *m* барабан

tampoco *adv* таксама не; *este libro t. es interesante* гэтая кніжка таксама нецікавая

tan *adv* так, такі, гэтак жа; *Pedro es tan inteligente como Juan* Пэдра такі ж разумны як і Хуан

tango *m* танга

tanto *1adj* гэтак, гэтулькі, столькі; *¡hay tanta alegría!* тут столькі радасці!; *2adv* так шмат, столькі; *¡trabaja t.!* ён столькі працуе!; *un t.* крышку, трошачкі; *t... como...* як... гэтак і...

tapa *f* вокладка (*кнігі*); накрыўка, вечка

tapar *vt* накрываць, закрываць; *t.se* закрывацца, захінацца (*рукамі, хусцінкаю*)

taquilla *f* білетная каса

tardar *vi* марудзіць, спазняцца, траціць час; *tardamos dos horas en llegar* у нас пайшло дзве гадзіны на дарогу

tarde *1f* надвячорак, вечар, пасляпайдзённы час; *por la t.* увечары; *a las dos de la tarde* а другой гадзіне дня;

¡buenas t.s! добры вечар!; *2adv* позна; *más t.* пазней; *demasiado t.* занадта позна, запозна

tarea *f* задача, заданне; справа

tarjeta *f* паштоўка, картка; *t. postal* паштоўка

tarro *m* слоік

tarta *f* торт, салодкі пірог

taxi *m* таксі, таксоўка

taza *f* кубак, кубачак; *una t. de café* кубачак кавы

te *pron pers* (він. і дав. склон 2 а. адз. л.) цябе, табе; **te he visto** я цябе бачыў; **te ha dado la goma** ён табе даў сцірку

té *m* гарбата, чай

teatro *m* тэатр; драматургія; п'еса; **escribir t.** пісаць п'есы; **t. lírico** оперны тэатр

técnica *f* тэхніка

técnico *1adj* тэхнічны; *2m* тэхнік; *spart.* трэнер

techo *m* столь; дах, страхі

tejado *m* дах (з чарапіцы)

tejedora *f* ткачыха

tejer *vt* ткаць; вязаць, плесці

tela *f* тканіна

tele *f* = **television** *f*

telefonar *vt* тэлефанаваць

telefónicamente *adv* па тэлефоне; **conversar t. con** размаўляць па тэлефоне з

teléfono *m* тэлефон; **t. móvil** сотовы тэлефон; **por t.** па тэлефоне

telegrama *f* тэлеграма (*мужчынскага роду!*)

televisión *f* тэлебачанне; **mirar/ ver la t.** пазіраць /глядзець тэлевізар; **aparato de t.** Тэлевізар

telón *m* заслона (у тэатры)

tema *m* тэма, змест; аснова (*слова*); (*мужчынскага роду!*)

temblar *vi* дрыжаць, калаціцца, трымцець

temer *vt* палохацца, баяцца

temor *m* страх, боязь; **t.es** страхі, апасенні

temperatura *f* тэмпература; гарачка

templado *adj* цёплы; мяккі, умеркаваны (*пра клімат*); загартаваны

templo *m* святыня, царква, храм

temporada *f* сезон, пара году

temprano *1adj* ранні; заўчастны; *2adv* рана

tendencia *f* памкненне, тэндэнцыя

tender (ie) *1vt* цягнаць, расцягваць; вешаць (*бялізну*); пракладаць (*дарогу*); *2vi t. a + infinitivo* мець схільнасць да чаго-н.; *el tiempo tiende a mejorar* надвор’е пачынае лепшаць; *t.se* легчы, выцягнуцца

tenedor *m* відэлец; *t. de libros* бухгалтар

tener (ie) *vt irreg* мець, валодаць, трymаць; *tengo dos hermanos* у мяне два браты; *tiene doce años* яму дванаццаць

год; **t. en las manos** тримаць у руках; **t. por** лічыць якім-н.; **le tiene por listo** ён лічыць яго разумным; **t. que + infinitivo** трэба, неабходна, мусіць (*што-н. зрабіць*); **tengo que irme** мне трэба пайсці; **tiene que hacerlo** ён мусіць зрабіць гэта; **tengo frío / calor** мне холадна / горача; **tengo hambre** я галодны/ я хачу есці; **t. ganas de** хацець, хацеца; **t. lugar** адбываца; **t. miedo** баяцца; **t. razón** мець рацыю, быць правым
teniente *m* лейтэнант; **t. coronel** падпалкоўнік
tensión *f* напружанне, напружанаеца (нервовая, электрична); ціск (*крыви*); **tomar la t.** мераць ціск крыві
teoría *f* тэорыя
tercer *num* (*скарот ad* трэцего, ужываеца *перед наз. м. р.*); трэці; **el t. mes** трэці месяц
tercero *num* трэці; **la t.a semana** трэці тыдзень
terminar *1vt* канчаць; *2vi* канчаца
terminado *adj* скончаны, закончаны
termino *m* канец, заканчэнне; мяжа, рубеж; тэрмін, выраз; **poner t. a** скончыць; **t.s** слова
terremoto *m* землятрус
terreno *m* глеба; мясцовасць; пляц, участак
terrible *adj* жахлівы, страшэнны
territorio *m* аблшар, тэрыторыя
terror *m* тэрор; страх
terrorista *1adj* тэрарыстычны; *2m* тэрарыст
tertulia *f* вечарынка; кампанія (*сяброў*)
tesón *m* упартасць, цвёрдасць, рашучасць
tesoro *m* скарб, каштоўнасць
testigo *m* сведка; **t.ocular** навочны сведка
testemoniar *vt* сведчыць
testimonio *m* сведчанне; доказ
tetera *f* імбрык, чайнік
textil *adj* тэкстыльны; ткацкі
texto *m* тэкст
tí pron pers (*2 a. адз. л., ужываеца з прыназоўнікамі*) табе, цябе, табою; **para tí** для цябе, табе; **te lo digo a tí** я кажу гэта табе
tía *f* цётка
tiburón *m* акула
tiempo *m* час; пара; надвор'е; **a t.** у час; **hace mucho t.** даўно; **no tengo t.** мне некалі; **de t. en t.** час ад часу, раз-пораз; **hace bien/mal t.** стаіць добрае /кепскае надвор'е; **en los tiempos de Maricastaña** не за нашай памяцю
tienda *f* крама, лаўка; **t. de campaña** палатка
tierra *f* зямля, зямны шар; зямля, глеба
tigre *m* тыгр; пума (*у Лацинскай Амэрыцы*)
tijeras *f pl* нажніцы
timbre *m* званок; **tocar el t.** пазваніць у званок; **toca el t.** звініць званок
tímido *adj* нямелы, сарамлівы
tinta *f* чарніла
tintero *m* чарніліца
tío *m* дзядзька; тып, асоба (*чалавек*)
típico *adj* тыповы; традыцыйны, народны; **traje t.** нацыянальны строй
tipo *m* тып; **¿qué t. de...?** што за...?
tirar *vt* кідаць, штурляць; цягнуць, тузаць; страляць
tiro *m* стрэл; страляніна
títere *m* марыянетка (*i асоба*); **teatro de t.s** лялечны тэатр
titulado *adj* названы, які мае загаловак
titular *vt* даваць назоў, даваць загаловак; тытулаваць
título *m* назоў, загаловак; званне, тытул
tiza *f* крэйда
toalla *f* рушнік, уціральнік; **arrojar la t.** здацца, капітуляваць; (*як у боксе кідаюць рушнік, каб спыніць няроўны бой*)
tocadiscos *m* прайгравальнік
tocar (*c/qu*) *vt* чапаць; кранаць, датыкацца; закранаць, тычыцца; **t. el acordeón** іграць на гармоніку; **t. el timbre** званіць у званок; **t. en lo vivo** закрануць за жывое; **eso no me toca** гэта мяне не тычыцца
todavía *f* яшчэ, усё яшчэ
todo *1adj* (*з азначальным артыклем*) увесь; **t. el día lluvioso** увесь дзень ішоў даждж; **t.s los días** штодня, кожны дзень; (*з неазначальным артыклем*) цэлы, сапраўдны; **es t. un hombre** ён ужо сапраўдны мужчына; (*без артыклія*) усялякі, кожны; **toda ama de casa** кожная/ любая хатняя гаспадыня; *2pron* усе; **t.s piensan así** усе так думаюць; *3adv* усё; **t. lo ve** ён усё бачыць; **ante t.** перад усім, найперш; **sobre t.** асабліва; (*з адмоўем*) **del t.** зусім; **t. el año** круглы год, увесь год; **t. el día** цэлы дзень;
tomar *vt* браць, узяць; піць, есці; садзіцца, ехаць; **¡toma!** вось! бяры! на!; **t. asiento** сядыць; **t. café / té** піць каву

/гарбату; **t. el sol** грэцца на сонцы, загараць; **t. parte** удзельнічаць; **t. por** лічыць /кім-н./; **t. por un niño** лічыць дзіцём; **t. el tren** сядаць у цягнік;
tomate *m* памідор, тамат; **de t.** таматны, з памідораў
tomo *m* том
tonelada *f* тона
tono *m* тон
tontería *f* глупства, дурасць
tonto *1adj* дурны; *2m* дурань
torcer (ue; c/z) *vt* круціць, віць; павярнаць; перакручваць (*сэнс*)
torero *m* тарэра
torneo *m* турнір
tornero *m* токар
torno *m* такарны варштат; **en t. a/ de** вакол (*каго-, чаго-н.*)
toro *m* бык, вол; **corrida de t.s** карыда, гульня з быком
torre *f* вежа
torrente *m* плынь; вадаспад
torta *f* блінец, млінец; булка, круглы пірог
tortilla *f* яешня, амлет; **t. de gambas** амлет з крабамі
tortuga *f* чарапаха
tortura *f* катаванне, пакуты
tostada *f* грэнка, падпражаны хлеб
total *1adj* увесы, поўны, цэлы; *2m* вынік; **en t.** разам, агулам
totalitario *adj* таталітарны; **régimen** *t.* таталітарны рэжым
trabajador *1adj* працавіты; працоўны; *2m* працаўнік, работнік
trabajar *1vi* працаваць; *2vt* абрабляць, апрацоўваць
trabajo *m* праца, намаганне; **costar** *t.* каштаваць намаганняў
tractor *m* цягач, трактар
tradición *f* традыцыя; паданне
tradicional *adj* традыцыйны
traducción *f* пераклад
traducir (zc) *vt irreg* перакладаць
traer *vt irreg* прыносіць, прыводзіць
tráfico *m* рух, дарожны рух; гандаль, камерцыя
tragedia *f* трагедыя
trágico *adj* трагічны
traición *f* здрада
traicionar *vt* здраджваць
traidor *1adj* здрадніцкі; *2m* здраднік
traje *m* строй, вопратка, гарнітур; **t. de baño** купальны касцюм; **t. típico** нацыянальны строй
tranquilidad *f* спакой, цішыня
tranquilizar (z/c) *vt* супакоіць, уціхамірыць; **t.se** супакойвацца, уціхамірыцца
tranquilo *adj* спакойны, ціхамірны
transbordo *m* перасадка (*транспартная*); **hacer t.** перасядзець, рабіць перасадку
transeúnte *m* мінак
transformación *f* ператварэнне, пераўтварэнне
transformar *vt* ператвараць, пераўтвараць; **t.se** ператварацца, пераўтварацца
transmisión *f* перадача (*на радыё і пад.*); трансмісія
transmitir *vt* перадаваць, трансляваць
transplante *m* перасадка (*органаў*)
transporte *m* транспарт
transportista *m* транспартнік
tranvía *m* трамвай
trapo *m* ануча
tras *prep* за, услед за, ззаду, праз; пасля таго як
trasero *adj* задні
trasladar *vt* пераносіць, пераводзіць, перамяшчаць
tratado *m* дамова, пагадненне; трактат
tratar *1vt* абыходзіцца (з *кім-н.*); абмяркоўваць; апрацоўваць, уздзейнічаць; *2vi t. de+infinitivo* намагацца, імкнуцца, старацца (*зрабіць што-н.*); **t. de** гаварыць, пісаць, весці гаворку пра; **se trata de...** апавядаеца пра
trato *m* абыходжанне, стаўленне; сяброўства, дружба
través: a t. de праз, скроўзь
trece *num* трынаццаць; трынаццаты (*дата, старонка*)
trecho *m* адрэзак, участак (*шляху*); **del dicho al hecho hay mucho t.** цацанкі- абяцанкі

treinta *num* трыццаць; трыццаты (*дата, старонка*)
tren *m* цягнік; **t. rápido** хуткі цягнік; **t. de cercanías** прыгарадны цягнік
trenza *f* касá (з валос)
trepar *vi* узлазіць, караскацца; віцца (*пра расліны*)
tres *num* тры; трэці (*дата, старонка*)
trescientos *num* трыста; трохсоты
tribu *f* племя
tribunal *m* суд, трывнал; **T. Constitucional** Канстытуцыйны суд
trigo *m* пшаніца
trineo *m* сані, санкі
tripulación *f* экіпаж, каманда
triste *adj* сумны, маркотны, зажураны
tristeza *f* сум, маркота, журба
triunfar *vi* перамагаць; святковаць
triunfo *m* трывумф; перамога
trofeo *m* трафей, здабыча
trolebús *m* трапейбус
tronar (ue) *impers* грымець (*пра гром*); **truena** грыміць (*гром*)
tropas *f pl* войскі, войска
tropezar (ie; z/c) *vi* спатыкацца; **t. con** натыкацца на, спатыкацца з
tropical *adj* трапічны
trópico *m* тропік; тропікі, гарачы пояс
trozo *m* кавалак; урывак
tu *pron pos* твой
tú *pron pers* ты
tubo *m* труба; **t. de ensayo** прабірка
tulipán *m* цюльпан
tumba *f* магіла
turco *1adj* турэцкі; цюрскі; *2m* турак; турэцкая мова
turista *m, f* турыст, -ка
turístico *adj* турыстычны, турысцкі
turno *m* чарга; змена; **de t.** чарговы
tuyo *pron pos* твой

Uu

u conj (ужываецца замест “о” перед словамі, што пачынаюцца з “о-“ ці “ho-“); **este chico u otro** гэты хлопец ці іншы
ucraniano *1adj* украінскі; *2m* украінец; украінская мова
Ud. (pl Uds) (вымаўляеца usted (pl ustedes)) Вы; ужываецца з дзеясловамі *3 a. адз. i мн. л.; Ud. descansa poco*
 Вы мала адпачываецце
último *adj* апошні
un *1art indef адз. л. м. р. (pl unos)* **es un muchacho serio** ён сур’ёзны хлопец; (*скарат да una перед наз. ж. р. што пачынаюцца з націскніга “а” ці “ha”*) **un ama de casa, un hada;** *2adj num* (*скарат да uno, ужываецца перед наз. м. р. адз. л.)* адзін
una *1art indef адз. л. ж. р. /pl unas/ oímos una canción* мы пачулі песню; *2adj num* адна
unánime *adj* адзінадушны, адзінагалосны
únicamente *adv* толькі, усяго толькі; выключна
único *adj* адзіны; унікальны
unidad *f* лучнасць, еднасць; раздзел; адзінка; вайсковая частка
unido *adj* дружны; аб’яднаны, спалучаны; **las Naciones Unidas** Аб’яднаныя Нацыі
uniforme *1adj* аднастайны; раўнамерны; *2m* форма, уніформа
unión *f* аб’яднанне, хаўрус; згода, адзінства
unir *vi* яднаць, лучыць, звязваць; **u.se** яднацца
universal *adj* сусветны, усеагульны
universidad *f* універсітэт
universitario *adj* універсітэцкі
universo *m* сусвет, свет
uno *1num* адзін; **uno tras otro** адзін услед за адным; *2adj indef a pl* некалькі; **tengo u.s libros interesantes** я маю некалькі цікавых кніг /перед лічэбнікамі / каля, прыблізна; **eran unas diez personas** іх было каля дзесяці чалавек; *3pron indef* нехта, хтосьці, ты (часам не передаеца); **uno no puede hacerlo** гэтага нельга зрабіць; **uno trabaja**

mucho y recibe poco працуеш шмат, а атрымліваеш мала
untar *vt* мазаць, намазваць, памазаць
uña *f* кіпець, ногаць; кіпцюр; капыт
uruguayo *1adj* уругвайскі; *2m* уругваец, жыхар Уругваю
usar *vt* ужываць, карыстацца; насіць (*вопратку*)
uso *m* ужытак, ужыване, выкарыстанне; звычай
usted pron pers (pl ustedes) Вы (*ветлівая форма, ужываецца з дзеясловамі ў 3 а. адз. і мн. л.*)
útil adj карысны; прыдатны; **días ú.es** працоўныя дні
utilizar (*z/c*) *vt* карыстацца, ужываць;
uva *f* вінаград (*ягады*)

Vv

vaca *f* карова
vacaciones *fpl* адпачынак, вакацыі, канікулы; **estar de v.** быць у адпачынку, быць на вакацыях
vacilar *vt* вагацца, быць у нерашучасці
vacío *1adj* пусты, нішчымны, парожні; *2m* вакуум, пустата
vajilla *f* посуд, пасуда; **fregar la v.** мыць пасуду
valentía *f* мужнасць
valer *vi* (*1 а. адз. л. valgo*) каштаваць, мець цану; мець каштоўнасць; быць прыдатным; **¿cuánto vale?** колькі каштует?; **no vale para nada** ні на што не варты; **vale la pena verlo** гэта варта пабачыць; **v.se de** карыстацца чым-н., скарыстаць
valiente *adj* смелы, мужны
valor *m* кошт, цана; мужнасць
valoracion *f* ацэнка
valorar *vt* цаніць, вызначаць цану
valle *f* даліна
vano *adj* марны, дарэмны
variado *adj* разнастайны, разнамасны
variar *1vi* мяняцца, змяняцца; *2vt* мяняць; разнастайць
variedad *f* разнастайнасць; від
vario *adj* розны; разнастайны; **v.s** некалькі; **v.as semanas** некалькі тыдняў
vasco *1adj* баскскі, баскі; *2m* баск; баскская /баская мова
vascogando = vasco
vascuence *1adj* баскскі /баскі (*пра мову*); *2m* баскская/ баская мова
vaso *m* пасудзіна; шклянка, кілішак; ваза; судзіна /у арганізме/
vasto *adj* прасторны, шырокі
Vd. (pl Vds) = Ud. Вы (*ветлівая форма*)
vecino *1adj* суседні, суседскі; *2m* сусед; жыхар (*горада, вёски*)
veinte *num* дваццаць; дваццаты
vela *f* ветразь, парус; свечка
velada *f* вечарына, вячоркі
velar *vi* не спаць; дзяжкурыць уначы; клапаціца, даглядаць, дбаць
velocidad *f* хуткасць
veloz *adj* (*pl veloces*) хуткі, шпаркі, спрытны
vencedor *m* пераможца
vencedora *f* пераможца (*жанчына*)
vencer (*c/z*) *vt* перамагаць, пераадольваць (*цяжкасці*)
vencido *adj* пераможаны; пераадолены; **darse por v.** здацца, скарыцца
vendar *vt* перавязваць, бінтаваць; завязваць (*вочы*)
vendedor *m* прадавец
vendedora *f* прадаўшчыца
vender *vt* прадаваць (*тавар, радзіму*)
venezolano *1adj* венесуэльскі; *2m* венесуэлец, жыхар Венесуэлы
venir (ie) (*1 а. адз. л. vengo*) *vi irreg* прыходзіць, прыядзіцаць; надыходзіць; **v. corriendo** прыбегці; **el mes que viene** у наступным месяцы;
venta *f* продаж; заезны двор; **estar en v.** мецца ў продажы, прадавацца
ventaja *f* выгода; перавага
ventana *f* акно (*i ў раскладзе, руху*)
ventanilla *f* акенца; форточка
ventilación *f* вентыляцыя, праветрыванне

ventilar *v* вентыляваць, праветрываць; асцярожна выведваць, зандаваць

ver (*1 a. адз.л. veo*) *vt irreg* бачыць, глядзець; аглядаць, назіраць; *v. la tele* глядзець тэлевізар; *ir a v. a* ісці да каго-н., наведваць каго-н.; *v.se* глядзеца; бачыцца, сустракаца; *v.se obligado* быць змушаным (зрабіць што-н.)

veranear *vi* летаваць, адпачываць, бавіць лета

verano *m* лета; *en v.* улетку, летам

verbo *m* дзеяслou; *v. auxiliar* дапаможны дзеяслou; *v. intransitivo* непераходны дзеяслou; *v. regular/ irregular* правільны/ няправільны дзеяслou; *v. transitivo* пераходны дзеяслou

verdad *f* праўда, ісціна; *de v.* сапраўдны, як мае быць; сапраўды

verdaderamente *adv* сапраўды, на самай справе

verdadero *adj* сапраўдны; праўдзівы

verde *adj* зялёны

verdugo *m* кат

verdura *f* гародніна, зеляніва

vergüenza *f* сорам, ганьба; *me da v.* мне сорамна

vermut *m* (вымаўляеца “vermú”) вермут (*вино*)

verso *m* верш; *recitar v.s* дэкламаваць вершы

verter (*ie*) *vt* ліць, выліваць, наліваць; перакладаць /з мовы на мову/

vestido *1m* сукенка, сукня; вопратка; *2adj* апрануты

vestir (*i*) *1vt* апранаць, надзяваць; *2vi* адзявацца, насіць; *v.se* апранацца

veterano *m* ветэрэн

vez (*pl veces*) *f* раз; *cada vez* штораз, кожны раз; *cada vez más* усё болей; *en vez de* замест, замест таго каб; *de vez en cuando* раз-пораз; *más de una vez* не раз; *tal vez* магчыма, напэўна; *una vez* аднойчы; *una vez más* яшчэ раз; *una vez que* як толькі; *rara vez* рэдка; *a su vez* у сваю чаргу; *a la vez* адразу, адначасна; *a veces* часам, іншым разам

vía *f* шлях, дарога

viajar *vi* ехаць; вандраваць, падарожнічаць

viaje *m* паездка, падарожжа; *hacer un v.* зрабіць падарожжа

viajero *m* пасажыр; падарожнік

víctima *m, f* ахвяра (*гвалту, здарэння*)

victoria *f* перамога

vida *f* жыццё

vieja *f* старая, старая жанчына, бабуля

viejo *1adj* стары, старадаўні; стары, паношаны; *2m* стары, дзед

viento *m* вецер; *hace v.* дзъме вецер

vientre *m* жывот, бруха

viernes *m* пятніца; *el v.* у пятніцу; *los v.* па пятніцах

vigilancia *f* пільнасць; назіранне, ахова

vigilante *adj* пільны

vigilar *vt* пільнаваць, сачыць

vino *m* віно; *v. blanco* белае віно; *v. seco* сухое віно; *v. tinto* чырвонае віно

violación *f* гвалт

violar *vt* парушаць (*закон*); гвалціць

violencia *f* гвалт, здзек; сіла

violentó *adj* моцны, магутны; жорсткі

violín *m* скрыпка

virgen *f* дзяўчына; *la V.* Прачыстая, Маці Божая

virtud *f* дабрачыннасць, добрыя якасці; сіла, здольнасць; *en v. de* на падставе чаго-н.

visible *adj* бачны

visión *f* зрок; бачанне; погляды; ілюзія, фантазія

visita *f* наведанне, візіт; *ir de v. a...* ісці ў госці да...(*каго-н.*); *Llegar en v. oficial* прыбыць з афіцыйным наведаннем

visitar *vt* бываць, наведваць

víspera *f* пярэдадзень; *en v.s de* напярэдадні

vista *f* зрок; погляд, позірк; выгляд, знешнасць; *con v.s a* з выглядам на; з намерам; *hacer la v. gorda* глядзець скроў пальцы; *a primera v.* на першы погляд; *¡hasta la v.!* бывайце!

visto *1adj* бачаны; *nunca v.* нябачаны раней; *2p.p. da ver*

visual *adj* наглядны; візуальны, зрокавы

vital *adj* жыццёва важны

viuda *f* удава

viudo *m* удавец

viva *interj* няхай/ хай жыве!; *¡V. Belarús!* Жыве Беларусь!

vivienda *f* жытло, жыллё

vivir *vi* жыць, існаваць; жыць, карміцца; *2m* жыццё, побыт, лад жыцця

vivo *adj* жывы, ажыўлены; моцны, яркі; **más muerto que v.** напаўжывы; ні жывы ні мёртвы
vocabulario *m* слоўнік; **consultar el v.** пазірнуць у слоўніку, пашукаць слова ў слоўніку
volador *adj* лягучы, лёткі
volante *m* руль (*аўтамабіля*)
volar (*ue*) *lvi* ляцець, лятаць; імчацца; *2vt* узрываць, падрываць
volcán *m* вулкан; **erupción de un v.** вывяржэнне вулкану
vólibol *m* валейбол
volumen *m* аб'ём; том; гучнасць
voluntad *f* воля; жаданне
voluntario *adj*, *m* самаахвотны
volver (*ue*); *p.p. vuelto* *lvi* вяртацца; *v. a + infinitivo* зноў + дзеяслоў; **ella volvió a cantar** яна зноў заспявала; *2vt* вярцець, павярнаць; перагортваць; *v. la cabeza* павярнуць галаву; *v. la hoja* перагарнуць аркуш; *v. loco* з'ехаць з глузду, звар'яцець
vosotras *pron pers f* вы (*пра жанчын*)
vosotros *pron pers m* вы (*пра мужчын*)
votación *f* галасаванне
votar *vi, vt* галасаваць; **¡vota nacionalistas belarusos!** галасуй за беларускіх нацыяналістаў!
voto *m* голос (*на выбарах*)
voz *f* (*pl voces*) голос; *gramat.* стан; *en v. alta* гучна, уголас; *en v. baja* ціха; *v. activa* незалежны стан; *v. pasiva* залежны стан
vuelo *m* падлёт; рэйс (*самалёта*)
vuelta *f* паварот, вяртанне; **dar una v.** пагуляць, пашпацьраваць
vuelto *1adj* павернуты, які вярнуўся; *2p.p. da volver*
vuestro *pron pos (f vuestra; f pl vuestras)* ваш (ваша)
vulgar *adj* прости, звычайны

Yy

y *conj i, a; él y tú* ён і ты; **ella habla y nosotros escuchamos** яна гаворыць, а мы слухаем; (*перед словамі, што пачынаюцца з “і-” ці “hi-“ мяняеца на “е”*); **padre e hijo** бацька і сын
ya *1adv* ужо; **ya es hora de partir** ужо пара ад'язджаць; *2conj ya... ya... то... то...*; **ya llueve ya nieva** то ідзе дождж, то падае снег; **ya que** раз ужо, паколькі; **ya está** ужо гатова
yacer *vi, irreg (I a. адз. л. yazgo)* ляжаць, знаходзіцца, размяшчацца
yacimiento *m* радовішча, паклад
yate *m* яхта
yerba *f* = **hierba** *f* трава
yo *pron pers* я; **entre tú y yo** ты і я, між намі
yodo *m* ёд
yugo *m* ярмо

Zz

zafra *f* сафра (*сезон уборкі цукровага трыснягу і вытворчасці цукру*)
zanahoria *f* морква
zapatería *f* шавецкая майстэрня; абутковая крама
zapatero *m* шавец
zapatillas *tpl* пакаёвый тапачкі
zapato *m* чаравік; *z.s* чаравікі
zarzamora *f* ажына
zarzuela *f* сарсуэла (*іспанская аперэта*)
zona *f* зона; пояс; раён
zoología *f* зоалогія
zoológic *adj* заалагічны; *2m* (*таксама парк z.*) заапарк
zoólogo *m* заолаг
zorra *f* ліса (*самка*)
zorro *m* ліса (*самець*)
zumo *m* сок (*расліны*)

Узор спражэння правільных дзеясловаў.

Modo indicativo
Presente de indicativo

tomar		meter	
tomo	tomamos	meto	metemos
tomas	tomáis	metes	metéis
toma	toman	mete	meten

Preterito imperfecto

tomar		meter	
tomaba	tomabamos	metía	metíamos
tomabas	tomabais	metías	metíais
tomaba	tomaban	metía	metían

Pretérito indefinido

tome	tomamos	metí	metimos	subí	subimos
tomaste	tomasteis	metiste	metisteis	subiste	subisteis
tomo	tomaron	metió	metieron	subió	subieron

Futuro simple

tomaré	tomaremos	meteré	meteremos	subiré	subiremos
tomarás	tomaréis	meterás	meteréis	subirás	subiréis
tomará	tomarán	meterá	meterán	subirá	subirán

Preterito perfecto

he tomado	hemos tomado	he metido	hemos metido	he subido	hemos subido
has tomado	habéis tomado	has metido	habéis metido	has subido	habéis subido
ha tomado	han tomado	ha metido	han metido	ha subido	han subido

Preterito pluscuamperfecto

había tomado	habíamos tomado	había metido	habíamos metido	había subido	habíamos subido
habías tomado	habíais tomado	habías metido	habíais metido	habías subido	habíais subido
había tomado	habían tomado	había metido	habían metido	había subido	habían subido

Modo subjuntivo

Presente de subjuntivo

tome	tomemos	meta	metamos	suba	subamos
tomes	toméis	metas	metáis	subas	subáis
tome	tomen	meta	metan	suba	suban

Preterito imperfecto

форма на-се

tomase	tomásemos	metiese	metiésemos	subiese	subiésemos
tomases	tomaseis	metieses	metieseis	subieses	subiéseis
tomase	tomasen	metiese	metiesen	subiese	subiesen

форма на-ра

tomara	tomáramos	metiera	metiéramos	subiera	subiéramos
tomaras	tomaras	metieras	metierais	subieras	subierais
tomara	tomaran	metiera	metieran	subiera	subieran

Preterito perfecto

haya tomado	hayamos tomado	haya metido	hayamos metido	haya subido	hayamos subido
hayas tomado	hayáis tomado	hayas metido	hayáis metido	hayas subido	hayáis subido
haya tomado	hayan tomado	haya metido	hayan metido	haya subido	hayan subido

Preterito pluscuamperfecto

форма -се

hubiese tomado	hubiese metido	hubiese subido
hubises tomado	hubiese metido	hubiese subido
hubiese tomado	hubiese metido	hubiese subido
hubiésemos tomado	hubiésemos metido	hubiésemos subido
hubiéseis tomado	hubiéseis metido	hubiéseis subido
hubiesen tomado	hubiesen metido	hubiesen subido

форма на -ра

hubiera tomado	hubiera metido	hubiera subido
hubieras tomado	hubieras metido	hubieras subido
hubiera tomado	hubiera metido	hubiera subido
hubiéramos tomado	hubiéramos metido	hubiéramos subido
hubierais tomado	hubierais metido	hubierais subido
hubieran tomado	hubieran metido	hubieran subido

Potencial simple

tomaría	tomaríamos	metería	meteríamos	subiría	subiríamos
tomarías	tomaríais	meterías	meteríais	subirías	subiríais
tomaría	tomarian	metería	meterían	subiría	subirían

Potencial compuesto

habría tomado	habrías tomado	habría metido	habría subido
habría tomado	habríamos tomado	habrías metido	habrías subido
habrías tomado	habrían tomado	habría metido	habría subido
		habríamos metido	habríamos subido
		habrías metido	habrías subido
		habrían metido	habrían subido

Gerundio

tomando	metiendo	subiendo

Загадны лад томар

Сцвярджа́льная форма Адмоўная форма

	адз. л.	мн.л.	адз. л.	мн. л.
1 а		tomemos		no tomemos
2 а	toma	tomad	no tomes	no toméis
3 а	tome	tomen	no tome	no tomen

Сцвярджа́льная форма

	адз. л.	мн.л.
1 а		subamos
2 а		subid
3 а.	suba	suban

Спражэнне зваротных дзеясловаў.
lavarse

Presente de indicativo Preterito perfecto de indicativo

me lavo	nos lavamos	me he lavado	nos hemos lavado
te lavas	os laváis	te has lavado	os habéis lavado
se lava	se lavan	se ha lavado	se han lavado

і гэтак далей ў іншых часах.

Сцвярджа́льная форма

	адз. л.	мн. л.
1 а		lavémonos
2 а	lávate	laváos
3 а	lávese	lávense

Gerundio
lavándose

Дзеясловы індывідуальнага спражэння.

Падаюцца толькі тыя часы і формы, дзе ёсць адхіленні ад асновы інфінітыву.

Загадны лад падаецца ў сцвярджальных формах ***tu*** і ***vosotros***

ANDAR

Preterito indefinido: anduve, anduviste, anduvo, anduvimos, anduvisteis, anduvieron
Pret. imperf. de subj.

форма на -se: anduviese, anduvises, anduviese, anduviesemos, anduvieseis, anduviesen
форма на -ra: anduviera, anduvieras, anduviera, anduvieramos, anduviera, anduvieran

Imperativo: anda, andad

CABER

Presente de indicativo: quepo, cabes, cabe, cabemos, cabeis, caben

Preterito indefinido: cupe, cupiste, cupo, cupimos, cupisteis, cupieron

Presente de subjuntivo: quepa, quepas, quepa, quepamos, quepais, quepan

Imperfecto de subjuntivo:

форма на -se: cupiese, cupieses, cupiese, cupiésemos, cupieseis, cupiesen

форма на -ra: cupiera, cupieras, cupiera, cupieramos, cupierais, cupieran

Futuro simple: cabré, cabrás, cabrá, cabremos, cabréis, cabrá n

Potencial simple: cabría, cabrías, cabría, cabriamos, cabrías, cabrían

Imperativo: cabe, cabed

DAR

Presente de indicativo: doy, das, da, damos, dais, dan

Preterito indefinido: di, diste, dio, dimos, disteis, dieron

Presente de subjuntivo: de, des, de, demos, deis, den

Imperfecto de subjuntivo:

-se: diese, dieses, diese, diésemos, dieseis, diesen

-ra: diera, dieras, diera, diéramos, dierais, dieran

Imperativo: da, dad

DECIR

Presente de indicativo: digo, dices, dice, decimos, decis, dicen

Preterito indefinido: dije, dijiste, dijo, dijimos, dijisteis, dijeron

Futuro simple: diré, dirás, dirá, diremos, diréis, dirán

Presente de subjuntivo: diga, digas, diga, digamos, digáis, digan

Imperfecto de subjuntivo:

-se: dijese; dijeses, dijese, dijésemos, dijeseis, dijesen

-ra: dijera, dijeras, dijera, dijéramos, dijerais, dijeren

Potencial simple: diría, dirías, diría, diríamos, diríais; dirían

Gerundio: diciendo

Imperativo: di, decid

ESTAR

Presente de indicativo: estoy, estás, está, estamos, estáis, están

Preterito indefinido: estuve, estuviste, estuvo, estuvimos, estuvisteis, estuvieron

Imperfecto de subjuntivo:

-se: estuviese, estuvieses, estuviese, estuviésemos, estuvieseis, estuviesen

-ra: estuviera, estuvieras, estuviera, estuvíramos, estuvierais, estuvieran

Imperativo: está, estad

HABER

Presente de indicativo: he, has, ha, hemos, habeis, han

Futuro simple: habré, habrás, habrá, habremos, habréis, habrán

Potencial simple: habría, habrías, habría, habríamos, habrías, habrían

Preterito indefinido: hube, hubiste, hubo, hubimos, hubisteis, hubieron

Presente de subjuntivo: haya, hayas, haya, hayamos, hayáis, hayan

Imperfecto de subjuntivo:

-se: hubiese; hubieses, hubiese, hubiésemos, hubieseis, hubiesen

-ra: hubiera, hubieras, hubiera, hubiéramos, hubierais, hubieran

Imperativo: he, habed

HACER

Presente de indicativo: hago, haces, hace, hacemos, haceis, hacen

Futuro simple: haré, harás, hará,aremos, haréis, harán

Potencial simple: haría, harías, haría, haríamos, haríais, harían
 Preterito indefinido: hice, hiciste, hizo, hicimos, hicisteis, hicieron
 Presente de subjuntivo: haga, hagas, haga, hagamos, hagáis, hagan
 Imperfecto de subjuntivo:
 -se: hiciese, hicieses, hiciese, hiciésemos, hicieseis, hiciesen
 -ra: hiciera, hicieras, hiciera, hicieramos, hicierais, hicieran
 Participio: hecho
 Imperativo: haz, haced

IR

Presente de indicativo: voy, vas, va, vamos, vais, van
 Imperfecto de indicativo: iba, ibas, iba, íbamos, ibais, iban
 Preterito indefinido: fui, fuiste, fue, fuimos, fuisteis, fueron
 Presente de subjuntivo: vaya, vayas, vaya, vayamos, vayáis, vayan
 Imperfecto de subjuntivo:
 -se: fuese, fueses, fuese, fuésemos, fueseis, fuesen
 -ra: fuera, fueras, fuera, fuéramos, fuerais, fueran
 Gerundio: yendo
 Participio: ido
 Imperativo: ve, id

OIR

Presente de indicativo: oigo, oyes, oye, oímos, oís, oyen
 Preterito indefinido: oí, oiste, oyó, oímos, oísteis, oyeron
 Presente de subjuntivo: oiga, oigas, oiga, oigamos, oigáis, oigan
 Imperfecto de subjuntivo:
 -se: oyese, oyeses, oyese, oyésemos, oyeseis, oyesen
 -ra: oyera, oyeras, oyera, oyéramos, oyerais, oyeran
 Gerundio: oyendo
 Imperativo: oye, oid

PODER

Presente de indicativo: puedo, puedes, puede, podemos, podéis, pueden
 Preterito indefinido: pude, pudiste, pudo, pudimos, pudisteis, pudieron
 Futuro simple: podré, podrás, podrá, podremos, podréis, podrán
 Potencial simple: podría, podrías, podría, podríamos, podríais, podrían
 Presente de subjuntivo: pueda, puedas, pueda, podamos, podáis, puedan
 Imperfecto de subjuntivo:
 -se: pudiese, pudiese, pudiese, pudiésemos, pudieseis, pudiesen
 -ra: pudiera, pudieras, pudiera, pudieramos, pudierais, pudieran
 Gerundio: pudiendo
 Imperativo: puede, poded

PONER

Presente de indicativo: pongo, pones, pone, ponemos, ponéis, ponen
 Preterito indefinido: puse, pusiste, puso, pusimos, pusisteis, pusieron
 Futuro simple: pondré, pondrás, pondrá, pondremos, pondréis, pondrán
 Potencial simple: pondría, pondrías, pondría, pondríamos, pondríais, pondrían
 Presente de subjuntivo: ponga, pongas, ponga, pongamos, pongáis, pongan
 Imperfecto de subjuntivo:
 -se: pusiese, pusieses, pusiese, pusiésemos, pusieseis, pusiesen
 -ra: pusiera, pusieras, pusiera, pusieramos, pusierais, pusieran
 Participio: puesto
 Imperativo: pon, poned

QUERER

Presente de indicativo: quiero,quieres, quiere, queremos, queréis, quieren

Preterito indefinido: quise, quisiste, quiso, quisimos, quisisteis, quisieron
Futuro simple: querré, querrás, querrá, querremos, querréis, querrán
Potencial simple: querría, querriás, querría, querriámos, querriáis, querrián
Presente de subjuntivo: quiera, quieras, quiera, queramos, queráis, quieran
Imperfecto de subjuntivo:

-se: quisiese; quisieses, quisiese, quisiésemos, quisieseis, quisiesen
-ra: quisiera; quisieras, quisiera, quisíeramos, quisierais, quisieran

Imperativo: quiere, quered

SABER

Presente de subjuntivo: se; sabes, sabe, sabemos, sabéis, saben
Preterito indefinido: supe, supiste, supo, supimos, supisteis, supieron
Futuro simple: sabré, sabrás, sabrá, sabremos, sabréis, sabrán
Potencial simple: sabría, sabrías, sabría, sabríamos, sabríais, sabrían
Presente de subjuntivo: sepa, sepas, sepa, sepamos, sepais, sepan
Imperfecto de subjuntivo:

-se: supiese, supieses, supiese, supiésemos, supieseis, supiesen
-ra: supiera, supieras, supiera, supiéramos, supierais, supieran

Imperativo: sabe, sabed

SALIR

Presente de indicativo: salgo, sales, sale, salimos, salis, salen
Futuro simple: saldré, saldrás, saldrá, saldremos, saldréis, saldrán
Potencial simple: saldría, saldrías, saldría, saldríamos, saldrías, saldrían
Presente de subjuntivo: salga, salgas, salga, salgamos, salgáis, salgan
Imperativo: sal, salid

SER

Presente de indicativo: soy, eres, es, somos, sois, son
Imperfecto de indicativo: era, eras, era, éramos, erais, eran
Preterito indefinido: fui, fuiste, fue, fuimos, fuisteis, fueron
Presente de subjuntivo: sea, seas, sea, seamos, seais, sean
Imperfecto de subjuntivo:

-se: fuese, fueses, fuese, fuésemos, fueseis, fuesen
-ra: fuera, fueras, fuera, fuéramos, fuerais, fueran

Imperativo: se, sed

TENER

Presente de indicativo: tengo, tienes, tiene, tenemos, teneis, tienen
Preterito indefinido: tuve, tuviste, tuvo, tuvimos, tuvisteis, tuvieron
Futuro simple: tendré, tendrás, tendrá, tendremos, tendréis, tendrán
Potencial simple: tendría, tendrías, tendría, tendríamos, tendríais, tendrían
Presente de subjuntivo: tenga, tengas, tenga, tengamos, tengáis, tengan
Imperfecto de subjuntivo:

-se: tuviése, tuviéses, tuviése, tuviésemos, tuviéseis, tuviesen
-ra: tuvieras, tuviera, tuviéramos, tuvieraís, tuvieran

Imperativo: ten, tened

TRAER

Presente de indicativo: traigo, traes, trae, traemos, traéis, traen
Preterito indefinido: traje, trajiste, trajó, trajimos, trajisteis, trajeron
Presente de subjuntivo: traiga, traigas, traiga, traigamos, traigáis, traigan
Imperfecto de subjuntivo:

-se: trajese; trajeses, trajese, trajésemos, trajeseis, trajesen
-ra: trajera, trajeras, trajera, trajéramos, trajerais, trajeran

Gerundio: trayendo

Imperativo: trae, traed

VALER

Presente de indicativo: valgo, vales, vale, valemos, valeis, valen
Futuro simple: valdré, valdrás, valdrá, valdremos, valdráis, valdrán
Potencial simple: valdría, valdrías, valdría, valdríamos, valdríais, valdrían
Presente de subjuntivo: valga, valgas, valga, valgamos, valgáis, valgan

Imperativo: vale, valed

VENIR

Presente de indicativo: vengo, vienes, viene, venimos, venís, vienen

Preterito indefinido: vine, viniste vino, vinimos, vinisteis, vinieron

Futuro simple: vendré, vendrás, vendrá, vendremos, vendráis, vendrán

Potencial simple: vendría, vendrías, vendría, vendríamos, vendrías, vendrian

Presente de subjuntivo: venga, vengas, venga, vengamos, vengáis, vengan

Imperfecto de subjuntivo:

-se: viniese, vinieses, viniese, viniésemos, vinieseis, viniesen

-ra: viniera, vinieras, viniera, viniéramos, vinierais, vinieran

Gerundio: viiendo

Imperativo: ven; venid

VER

Presente de indicativo: veo, ves, ve, vemos, véis, ven

Imperfecto de indicativo: veía, veías, veía, veíamos, veíais, veían

Preterito indefinido: vi, viste, vio, vimos, visteis, vieron

Presente de subjuntivo: vea, veas, vea, veamos, veáis, vean

Imperfecto de subjuntivo:

-se: viese, vieses, viese, viésemos, viéseis, viesen

-ra: viera, vieras, viera, viéramos, vieraais, vieran

Gerundio: viendo

Participio: visto

Imperativo: ve, ved

YACER

Presente de indicativo: yazco / yazgo / yago; yaces, yace, yacemos, yacéis, yacen

Presente de subjuntivo: yazca/ yazga/ yaga, yazcas/ yazgas/ yagas, yazca/ yazga/ yaga,
yazcamos/ yazgamos/ yagamos, yazcáis/ yazgáis/ yagáis, yazcan/ yazgan/ yagan

Gerundio: yaciendo

Imperativo: yace/ yaz, yaced

Спіс географічних назваў

Afganistán *m* Аўганістан, Афганістан

África *f* Афрыка

Alcalá de Henares *f* Алкала дэ Энарэс (*родны горад Сэрвантэса з буйным універсітэтам*)

Alemania *f* Нямеччына, Германия

Alicante *m* Алікантэ

Almería *f* Альмерыя

Amazonas *m* Амазонка

América *f* Амерыка

Andalucía *f* Андалусія (*гістарычна вобласць Іспаніі*)

Andorra *f* Андорра (*княства ў Пірэнеях, князімі якой фармальна з'яўляюцца прэзідэнт Францыі і біскуп Уржэльскі ў Іспаніі. Такая форма кіравання называецца **кандамініум***)

Antártida *f* Антарктыда

Aragon *m* Арагон (*гістарычна вобласць Іспаніі*)

Argentina *f* Аргенціна

Armenia *f* Арменія

Asia *f* Азія

Asturias *f* Астурыя (*гістарычна вобласць Іспаніі*)

Asunción *f* Асунсьён

Atenas *f* Афіны

Atlántico: el óceano Atlántico Атлантычны акіян

Australia *f* Аўстралія

Austria *f* Аўстрыя

Azerbaidzhán *m* Азербайджан
Badajoz *m* г. Бадахос
Baleares: las islas *B.* Балеарские острова
Báltico: el mar *Báltico* Балтийское море
Barcelona *f* Барселона
Belarús *f*, **Bielorrusia** *f*, **Belorusia** *f* Беларусь
Bélgica Бельгия
Berlín *m* Берлин
Berna *f* Берн
Bogotá *f* Богота
Bolivia *f* Боливия
el Brasil Бразилия (краина)
Brasilia *f* Бразилия (столица панамериканской республики)
Bruselas *m* Брюссель
Bucarest *m* Бухарест
Budapest *m* Будапешт
Buenos Aires *m* Буэнос Айрес
Bulgaria *f* Болгария
Burgos *m* Бургас
Cádiz *m* Кадзіс
el Canadá Канада
Canarias: las islas Canarias Канарские острова
Caracas *m* Каракас
Caribe: el mar Caribe Карибское море
Cartagena *f* Картахена
Castilla *f* Кастилия (историческая область Испании)
Cataluña *f*, **Catalunya** *f* Каталония (автономия в составе Испании)
Centroamerica *f* Центральная Америка
Colombia *f* Колумбия
Copenhague *m* Копенгаген
Córdoba *f* Кордова
Costa Rica *f* Коста Рика
Cuba *f* Куба
Chile *m* Чили
China *f* Китай
Chipre *m* Кипр
Dinamarca *f* Дания
Dnieper *m* Днепр
Dublin *m* Дублин
Duero *m* Дуэро
Ebro *m* Эбро
Ecuador *m* Эквадор
Egipto *m* Египет
España *f* Испания
los Estados Unidos, los EE.UU. Соединенные Штаты, США
Estocolmo *m* Стокгольм
Estonia *f* Эстония
Europa *f* Европа, Европейский союз
Euzcadi *f* Эускади, Краине Басков
Extremadura *f* Эстремадура (историческая область Испании)
la Federación Rusa Российская Федерация
Filipinas: las islas Filipinas Филиппинские / Филиппинские острова
Finlandia *f* Финляндия
Francia *f* Франция
Galicia *f* Галисия (автономная область Испании)
Georgia *f* Грузия
Gibraltar *m* Гибралтар; **el estrecho de Gibraltar**. Гибралтарская пролив
Granada *f* Гранада
Gran Bretaña *f* Великобритания
Grecia *f* Греция
Guadalajara *f* Гвадалахара
Guadalquivir *m* Гвадалквир
Guadiana *m* Гуадиана

Guatemala *f* Гватэмала
La Habana Гавана
La Haya Гаага
Helsinki *m* Хельсінкі
Himalaya *f* Гімалаї
Holanda *f* Нідерланды, Галандыя
Honduras *m* Гандурас
Hungría *f* Угорыя, Венгрия
Iberoamerica *f* Ібераамерыка, Лацінская Амэрыка
India *f* Індый;
las Indias Індый (*так даўгі час іспанцы называлі Новы Свет*)
Índico: el óceano Índico Індыйскі акіян
Inglaterra *f* Англія
Irlanda *f* Ірландыя
Islandia *f* Ісландыя
Israel *m* Ізраіль
Italia *f* Італія
el Japón Японія
Kyiv *m* Кіеў
Kishinev Кішынёў
León *m* Леон (*горад і гістарычна вобласць Іспаніі*)
Letonia *f* Латвія
Liechtenstein: el Principado de Liechtenstein Княства Ліхтенштайн
Lima *f* Ліма
Lisboa *f* Лісабон
Lituania *f* Літва, Жамойція
Londres *m* Лондан
Luxemburgo *m* Люксембург
Madrid *m* Мадрыд
Málaga *f* Малага
Mallorca *f* Мальёрка, Маёрка (*самая вялікая выспа з Балеарскіх выспаў, або Балеараў*)
Managua *f* Манагуа
La Mancha La Манча, Ламанча (*гістарычна вобласць Іспаніі*)
Mediterráneo: el mar Mediterráneo Міжземнае мора
Méjico *m* Мексіка; г. Мэхіка
Menorca *f* Мэнорка (*самая малая выспа з Балеараў*)
Mensk *m* Менск
Moldavia *f*, **Moldova** *f* Малдова
Monaco *m* Манака
Montevideo *m* Монтэвідэа
Moscú *f* Москва
Murcia *f* Мурсія
Navarra *f* Навара (*гістарычна вобласць Іспаніі, некалі каралеўства*)
Negro: el mar Negro Чорнае мора
Nicaragua *f* Нікарагуа
Nicosia *f* Нікосія (*столица Кіпру, аўтэнтычны назоў Леўкосія*)
Noruega *f* Нарвегія
Oceania *f* Акіянія
el Óceano Glacial Ártico Паўночны Ледзяны акіян
Orinoco *m* Арынока
Oslo *m* Осла
Pacífico: el óceano Pacífico Ціхі акіян
el País Vasco Краіна Баскаў
Panamá *f* Панама (*i горад*)
Paraguay *m* Парагвай
Paraná *m* Паранá
París *m* Парыж
La Paz La Пас
el Perú Перу, Пэрү
La Plata La Платы
Polonia *f* Польща
Portugal *m* Партугалія
Puerto Rico *m* Пуэрта Рыка

Quito *m* Кіта
Rejkiávik *m* Рэйк'явік
Río de Janeiro *m* Рыа дэ Жанэйра
Roma *f* Рым
Rumanía *f* Румынія
Rusia *f* Расея
el Salvador Сальвадор
San José *m* Сан Хасэ
San Petersburgo *m* Санкт Пецербург
San Salvador *m* Сан Сальвадор
Santiago *m* Санцьяга
Santo Domingo *m* Санта Дамінга
Sevilla *f* Севілья, Севілья
Suecia *f* Швецыя
Suiza *f* Швейцарыя
Tajo *m* р. Таха
Tallinn *m* Талін
Tegucigalpa *f* Тэгусігальпа
Tokio *m* Токіё
Toledo *m* Таледа
Turquía *f* Турцыя
Ucrania *f* Україна, Україна
Uruguay *m* Уругвай
Valencia *f* Валенсія
Valladolid *m* Вальядалід
Varsovia *f* Варшава
Vaticano *m* Ватыкан
Venezuela *f* Венесуэла
Vilnius *m* Вільнюс, Вільня
Zaragoza *f* Сарагоса

Некаторыя скарачэнні

a area ар, сотка (*мера плошчы*)
a C., a de C. antes de Cristo да нашай эры, да нараджэння Хрыстова
a/c a cuenta *камерц.* на рахунак
AF alta frecuencia высокая часціня
AG audiofrecuencia гукавая частата
Alt. altura *манаграфічн.* вышыня
a. m. ante meridiem да паўдня
a.n.e antes de nuestra era да нашай эры; да н.э.
B.-A., Bs As Buenos Aires (*Baires размоўнае*) Буэнас Айрэс
Bio., Br^o, Bo barrio квартал, гарадскі раён
b/n blanco y negro чорна-белы, чорна –белая фатаграфія
Br. bachiller бакалаўр, асоба з сярэдняй спецыяльнай аддукацыяй
C cabo *геаграфіч.* мыс
C Celsius па Цэльсію, па шкале ў 100 градусаў
C, Cdad ciudad горад
C ciudadano грамадзянін
C confidencial сакрэтна, толькі для службовага карыстання
CC ciudadanos грамадзяне
cc calentar y comer *кулінарн.* перад спажываннем нагрэць
c/c cuenta corriente *фінанс.* бягучы рахунак
CD Cuerpo Diplomático дыпламатычны корпус
cf caballos de fuerza *фіз.* конская сіла
CON Comité Olímpico Nacional НАК, Нацыянальны Алімпійскі Камітэт
c/s ciclos por segundo герц
Cte comité камітэт
CV caballo de vapor конская сіла (*састарэлая адзінка магутнасці*)
D, Doc., Dr. Doctor доктар

Doc. docena тузін
Dpto., Dep. departamento дэпартамент, аддзел
E, Ejto ejercito армія, войска
E Este усход
EE. UU. EU, E. U. A. Злучаныя Штаты Амерыкі, ЗША
EM “Escuadrón de la Muerte” эскадрон смерці
EM Estado Mayor *ваен.* штаб
EMG Estado Mayor General генеральны штаб
Eton. estación станцыя
FC, F.C., Fe., FF. CC. Ferrocarril(es) чыгунка
Fig. figura чарцёж, малюнак, схема
Fis. Fiscalía пракуратура
FM, F.M. Frecuencia Modulada мадуляваная часціня
F/S fuera de servicio не працуе
GC Guardia Civil Цывільная Гвардыя (*испанская жандармерия*)
(H) La Habana Гавана
h, h., hrs hora(s) гадзіна, гадзін
Hb hemoglobina гемаглабін
HML hora media local сярэдні мясцовы час
Hz herzio(s) герцаў
I isla выспа, востраў
J jefe камандзір, начальнік
KPH, km/h kilómetros por hora кіламетраў у гадзіну
L. Ldo., Lic. licenciado ліцэнцыят, асока з вышэйшай гуманітарнай адукацыяй
l litro літр
lat. latitud *геаграфіч.* шырыня
lb(s) libra(s) фунтаў
long. longitud *геаграфіч.* даўжыня
Ltda. de responsabilidad limitada фірма з абмежаванай адказнасцю
MD Misión Diplomática дыпламатычнае прадстаўніцтва, дыпламатычная місія
M.I.Sr. Muy Ilustre Señor *зварот пры напісанні ліста* высокашаноўны сеньёр
N, Nte Norte поўнач
NN.UU. las Naciones Unidas Аб'яднаныя Нацыі, ААН
Nº , Núm., Num. número нумар
OEA Organización de Estados Americanos Арганізацыя амерыканскіх дзяржаў
ONU Organización de las Naciones Unidas Аб'яднаныя Нацыі, ААН
OTAN Organización del tratado del Atlántico Norte Арганізацыя Паўночна-атлантычнага Дагавору, НАТО
pag. página старонка
p. m., P.M. post meridiem час ад 12 да 24 гадзін
p.o.s. por orden superior па загаду зверху
Qm quintal métrico цэнтнер
R radio радыус, радыё
RAE Real Academia Española Іспанская Каралеўская Акадэмія
r.p.m. revoluciones por minuto абаротаў у мінуту
RR. EE. Ministerio de las Relaciones Exteriores Міністэрства замежных спраў
S Sur поўдзень
SE Sureste паўднёвы ўсход
Stgo., Sgo., Santiago Сант'яга
T tonelada тона
TM tonelada métrica метрычнае тона
U., Udad. Unidad адзінка (*мерання*), вайсковая частка
Ud(s) Usted(es) Вы (*вельтвая форма, ужываецца на пісьме*)
V. vea(se) глядзі(це), гл.
Vd(s) usted(es) Вы (*вельтвая форма, ужываецца на пісьме*)
Z zona зона

